ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΠΙΜΗΝΙΟΝ

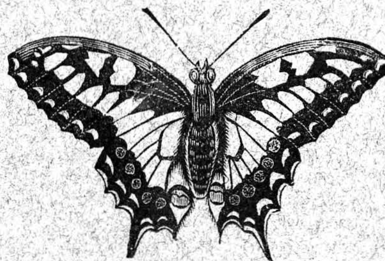
ΥΠ' ΟΨΕΙ ΕΧΟΝ ΚΥΡΙΩΣ:

Τὴν φιλοσοφικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.— Τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.—Διατί ἡ Ζωή; — Τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. — Τὴν τέρψιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πνεύματος διὰ διαφόρων ἠθικοπλαστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἄρθρων.

κτλ. κτλ. κτλ.

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1891

Ἀριθ. 1. Ἰανουάριος 1891

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων δέον μετέχειν, καὶ τῆς ροδωνιᾶς, τοῦ ἄνθους δρεψάμενος, τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».
(Μέγας Βασίλειος)

ΑΓΓΕΛΙΑ

Προτιθέμενος τὴν ἔκδοσιν περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ «**Νέος Πυθαγόρας**» προβάλλω εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ φιλοπροόδου ἀναγνώστου, ἀντὶ πάσης ἄλλης *ρεκλάμας*, αὐτὸ τὸ ἴδιον ἔργον οὗτινος τὸ πρῶτον φυλλάδιον ἐκτυποῦται περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐπομένου μηνός.

Ὁ «**Νέος Πυθαγορας**» θὰ περιέχῃ κυρίως καὶ ἐκλεκτικῶς διαφόρους μελέτας σπουδαίων σοφῶν (συγγραφέων, δημοσιογράφων κλπ.) ἐπὶ φιλοσοφικῶν, ἐπιστημονικῶν, κοινωνιολογικῶν, κλπ. ζητημάτων, ἰδίως δὲ περὶ ψυχολογίας, περὶ πνευματολογίας, περὶ πνευματισμοῦ, περὶ τοῦ ἀορατου κόσμου, περὶ τῆς ἐπικοινωνίας αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων, περὶ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν (Κάββαλας, Ἑρμητικῆς κλπ.) περὶ Μασονίας, περὶ τῆς ἀρχαίας Γνώσεως, περὶ τῆς ἀρχαίας Μαγείας, περὶ Μαγνητισμοῦ, περὶ Ὑπνωτισμοῦ, περὶ τῶν νέων θεραπευτικῶν μεθόδων (ὁμοιοπαθητικῆς, μεταλλοθεραπείας, μαγνητοθεραπείας, ζωοθεραπείας, ἠλεκτροθεραπείας) καὶ περὶ ἄλλων κοινωφελῶν καὶ περιέργων πραγμάτων. Θὰ περιέχῃ πρὸς δὲ καὶ *μυθιστορίας* ἔτι. Ἀλλὰ τί μυθιστορίας ! ; Πνευματολογικάς! Μυθιστορίας π. χ. ὑπαγορευθείσας παρὰ τοῦ ἀοράτου κόσμου εἰς νεάνιδας ἀπαιδεύτους καὶ γραφούσας ἀσυναισθήτως· μυθιστορίας ἀποδεικνυομένας εἶτα παρὰ τῶν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν αὐτῶν ἐγκυψάντων ὅτι δὲν

εἶναι μυθιστορίαι, κατὰ τὴν κοινὴν ἔννοιαν, ἀλλ' *ἱστορίαι*, ἐν αἷς ἀπαντᾷ ὁ ἀναγνώστης ἀληθεῖς, ζωντανάς, ἠθικοπλαστικάς, ἐποικοδομητικὰς περιπετείας, πολλῷ μᾶλλον συγκινούσας ἢ πολλαὶ ἄλλαι ἐκ τῶν συνήθων φανταστικῶν μυθιστοριῶν, ἃς ὅμως ἡ κακόζηλος περιεργία τοῦ Κοινοῦ λαιμάργως καὶ ἀτόπως καταβιβρώσκει.

Τὸ πνεῦμα λ. χ. τοῦ ἐπὶ Μωϋσέως, Φαραὼ Μέρνεφταχ, μετενσαρκωθὲν κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἐσχάτως δ' ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ John Wilmot κόμητος de Rochester (1647—1680), διασήμου ναυάρχου τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ Καρόλου II, καὶ λαβὸν τὴν ἐντολὴν (καθ' ἃ τοὐλάχιστον λέγει) νὰ διακοινώσῃ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς ἠθικοποίησιν τὰ κατὰ τοὺς διαφόρους βίους αὑτοῦ τε καὶ τῶν τῆς ἐποχῆς του, τῶν εἰς ἄλλους βίους (κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν) συναντηθέντων καὶ ἀλληλεπιδρασάντων εἴτε καλῶς εἴτε κακῶς (κατὰ τοὺς αἰωνίους νόμους τῆς Προόδου), ἐξελέξατο καὶ διεμόρφωσεν ὡς μεσάζουσαν νεάνιδά τινα ρωσσίδα ἐκ μεγάλης οἰκογενείας· καταγομένην, γράφουσαν μηχανικῶς, ἀσυναισθήτως, μετὰ μεγίστης (σπασμωδικῆς) ταχύτητος τῆς χειρός . . . Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν μεσάζουσαν ὑπαγορεύει ἀμέσως τε καὶ ἐμμέσως τὰς μονογραφίας τοῦ Μωϋσέως, τοῦ Τιβερίου κλπ. καθὼς καὶ τὰς ἐν λόγῳ ἱστορίας, τὰς λαμπρὰς καὶ ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν.

Τὸ Περιοδικόν μας ἕνεκα τῶν σπουδαίων, ἐπωφελῶν, περιέργων καὶ τερπνῶν ἄρθρων, θὰ ἔχῃ (τοιαύτη τοὐλάχιστον ἡ πρόθεσις) τὴν ἀξίαν βιβλίου κατέχοντος τιμητικὴν πάντοτε θέσιν ἐν πάσῃ βιβλιοθήκῃ καὶ προκαλοῦντος τὴν ἐπαναληπτικὴν ἀνάγνωσιν, οὐχὶ δ' ἐφημερίδος πληρούσης στιγμιαίαν μόνον περιέργειαν ἢ συγκίνησιν.

Ὁ « **Νέος Πυθαγόρας** » θὰ περιέχῃ καὶ ἄρθρα ἀντιφατικά, ἰδέας ἀντιθέτους, δι' ἃς εὐθύνονται ἢ ἔχουσι τὴν τιμὴν οἱ ἐκφέροντες αὐτάς. Τοῦτο δὲ χάριν τῆς λογικῆς διερευνήσεως, τῆς ἄνευ προκαταλήψεως ἐξελέγξεως, τῆς διὰ τῆς συζητήσεως ἐμπεδώσεως τῶν σπουδῶν ἑκάστου, τῆς διὰ τῆς λογικῆς ἀροτριάσεως τοῦ νέου πεδίου.

Ὅταν δέ, σὺν Θεῷ, ἑδραιωθῇ δι' ἱκανοῦ ποσοῦ συνδρομητῶν, τότε θὰ ἐπεκτείνωμεν τὸν κύκλον τοῦ προγράμματος κατά τε ποιὸν καὶ ποσόν, πρὸς μείζονα ὠφέλειαν καὶ τέρψιν παντὸς εἴδους ἀναγνώστου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΝ ΤΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩ . . . . **Δραχ. 12**
ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΥΙΚΩ . . . . **Φραγ. 12**

Πληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 *Δεκεμβρίου* 1890

Θ. ΔΟΜΙΝΟΣ

Περιεχόμενα τοῦ Α' καὶ Β' φυλλαδίου.

Τὸ Ἐλιξήριον τῆς Ζωῆς· (ὑπὸ Jules Lermina).

Ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Πνευματολογία. (Ἐκ τοῦ Voltair 6 Ἰουν. 1890, καὶ τοῦ Φιγαρὼ 16 7βρίου 1890).

Δελτίον Μασωνικόν· (ὑπὸ Oswald Wirth : .)

Πῶς ὁ Λομβρόζος παρεμόρφωσέ τινα ἀφορῶντα εἰς τὸν ὑπνωτισμόν, καὶ ἀνασκευὴ ὑπὸ τοῦ καθηγ. τοῦ Πανεπιστ. καὶ μέλους τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βελγίου Delbœuf.

Παραβολὴ τῶν λίθων· (ὑπὸ τοῦ Dr. Paul Gibier).

Τὸ ἐσχάτως (1883) *εὑρεθὲν χειρόγραφον* ἐν τῇ χειρὶ τῆς μομμίας τῆς Μουνα-Σεχερη, θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ Παμαὶ (πρὸ 3000 περίπου ἐτῶν). Ἐξ αὐτοῦ τοῦ χειρογράφου μανθάνομέν τινα περὶ τῆς ἀποκρύφου μυήσεως τῶν Αἰγυπτίων· (ὑπὸ I. Marcus de Vez).

Μία σύγχρονος ἀνακάλυψις. — Ἡ μεταλλοθεραπεία ὑπὸ τοῦ Dr. Burq. Ὁ χαλκὸς ὡς προφυλακτικὸν τῆς χολέρας κλπ. — Διαβεβαίωσις τοῦ Dr. Moricourt ὅτι ὁ χαλκὸς καταστρέφει τὰ μικρόβια τῆς φθίσεως κλπ. (ὑπὸ Achille Poincelot).

Ὁ Πίκμανν εἰς Ἰταλίαν. — Ἡ τοῦ Λομβρόζου γνώμη περὶ τῆς νοογνωμοσύνης τοῦ Πίκμανν καὶ ἡ ἀναίρεσις τῆς γνώμης ταύτης ὑπὸ τοῦ Commandant Dufilhol.

Ὁ πραγματικὸς καὶ ἀπόκρυφος λόγος, δι' ὃν ὁ Πάπας ἠναγκάσθη ὄχι μόνον νὰ στέψῃ τὸν Ναπολέοντα Α'. ἀλλὰ καὶ νὰ μεταβῇ πρὸς τοῦτο ἐν καιρῷ χειμῶνος εἰς Παρισίους κλπ.

ΚΛΠ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ὅπως ὁ ἄνθρωπος, ἵνα μεταβῇ ἐκ τῆς παιδικῆς εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν, διέρχεται ἰδιάζουσάν τινα φάσιν ὑπάρξεως, συναισθανόμενος τότε τὰ ἀποτελέσματα νέας τινὸς ἀναμορφώσεως, εἰς ὑψηλοτέραν κατάστασιν τοῦ ὄντος αὐτοῦ ἀγούσης, οὕτω καὶ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων ἢ ἡ κοινωνία ὀφείλει νὰ διέλθῃ ἀνάλογόν τινα ἐξέλιξιν, ἐπιστάσης τῆς ἐποχῆς παρομοίας τινὸς ἀναμορφώσεως.

Ἀφοῦ δ' ὁ νέος ἢ ἡ νεᾶνις διάκεινται, κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν τῆς ζωῆς, ἐν ταραχῇ αἰσθήσεων, ἐκδηλουμένῃ ὁτὲ μὲν διὰ ματαιοσχολίας ἢ ἀποχαυνώσεως, ὁτὲ δὲ δι' ἀορίστων, ἀστάτων πόθων, μεταπιπτόντων λεληθότως ἐνίοτε εἰς ἀτάκτους ὁρμάς, οὐκ' ἔστιν ἄλλως γενέσθαι καὶ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα τὴν εἰς ὁμοίαν ἀναλογικῶς ἡλικίαν περιερχομένην, ἐν τῷ μακρῷ αὐτῆς σταδίῳ,

Παρατηροῦμεν τωόντι, πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας παραδιδομένους, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς τῆς ἐφηβικῆς ἡλικιας τῶν κοινωνιῶν, εἰς πᾶσαν ἐξαγρίωσιν, εἰς πᾶσαν ἡδυπάθειαν, ἀναζητοῦντας καθ' ὑπερβολὴν τὰς ἀπολαύσεις καὶ ζῶντας ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῶν ὑλικῶν ἡδονῶν. Ἡ ὀκνηρία, ἡ ἀποστροφὴ πρὸς τὴν ἐργασίαν ἄλλους μὲν ἄγουσι πρὸς τὴν κλοπήν, ἄλλους δὲ πρὸς τὸ ἔγκλημα, ὅταν στερῶνται τῶν ἀναγκαίων τοῦ βίου, ἐνῷ πολλοὶ τῶν ἐν περιουσίᾳ προνομιούχων, ἐν τῷ ἐγωϊσμῷ ἐγκαθιδρυόμενοι, διαμένουσι κωφοὶ πρὸς τὰ παράπονα καὶ τὰς ἀδημονίας τῶν δυστυχῶν.

Τὸ πᾶν φαίνεται ἀνεστραμμένον κατ' αὐτὴν τὴν θλιβερὰν ἡλικίαν τῆς ἀνθρωπότητος, πρὸ πάντων δὲ κατὰ τὸν τελευταῖον παροξυσμὸν τῶν ἀποπλανήσεων, ὡς τοῦτο παρατηροῦμεν κατὰ τὴν ἐποχήν μας ταύτην, καθ' ἣν τὸ ἠθικὸν αἴσθημα, τεθορυβημένον καταρρίπτεται ἀπερισκέπτως πρὸς πᾶσαν παρεκτροπήν.

Οἱ συγγραφεῖς, ὧν ἀποστολὴ εἶνε ν' ἀνυψῶσι τὰς ψυχὰς πρὸς τὸ ἰδεῶδες τοῦ ὡραίου, τοῦ δικαίου, τοῦ ἀληθοῦς — ὅπερ εἶνε ἡ Πρόοδος — παρασύρουσι συχνάκις τοὺς ἀναγνώστας αὐτῶν εἰς τὸν βόρβορον καὶ τὰ αἴσχη τῆς διανοίας, προκαλοῦντες τὰ κτηνωδέστερα τῶν παθῶν, τὰ καθιστῶντα τὸν ἄνθρωπον ὑποδεέστερον τῶν ζώων.

Ἀλλ' ἐπέστη ἡ ὥρα, καθ' ἣν τὰ ὄργια τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς δέον νὰ λάβωσι πέρας· καθ' ἣν τὸ βλέμμα ἐσκοτισμένον παρὰ τοῦ συνειδότος τῆς ἀλγούσης συναισθήσεως, δέον ν' ἀποστραφῇ τῶν τόπων τῆς διαφθορᾶς καὶ ν' ἀνυψωθῇ ὑψηλά, ἵνα ἑτέραν ὁδὸν ἀναζητήσῃ.

Καίτοι ὀλίγα αὐτὰ τὰ ἀποπλανημένα πνεύματα παρέχουσιν οὐχ ἧττον κίνδυνον μέγαν, ἐπαπειλοῦντα γάγγραιναν καθ' ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀλλ' εὐτυχῶς εὕρηται τὸ ἀντίρροπον ἐν ταῖς μεγάλαις καὶ εὐγενέσι διανοίαις, τοῖς ἀφωσιωμένοις σκαπανεῦσι τοῦ μέλλοντος, τοῖς κεκτημένοις ψυχὴν διαφλεγομένην πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναλαβοῦσι τὴν ἱερὰν ἐντολὴν τοῦ θεραπεῦσαι τὰς θλιβερὰς κοινωνικὰς πληγάς...

Ὅπως ἀπεργασθῇ ἡ μεγάλη αὕτη ἀνόρθωσις τῶν πνευμάτων δὲν ἀρκεῖ πλέον τὴν σήμερον τὸ δογματίζειν δι' ἀγόνων τύπων. Δὲν ἀρκεῖται πλέον τὸ λογικὸν εἰς τὰς τῶν ἄλλων ἀμφιβόλους διαβεβαιώσεις, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ ἴδῃ αὐτὸ τοῦτο, ἀπαιτεῖ νὰ κατανοήσῃ ὅ,τι τῷ διδάσκεται. Μὴ διασκεπτόμενον πλέον παιδικῶς, ἀπαιτεῖ ἀποδείξεις ἵνα δυνηθῇ νὰ παραδεχθῇ τὸ ἀληθές, ἀπαιτεῖ τὴν αὐστηρὰν ἀπόδειξιν τῆς πραγματικῆς ἐπιστήμης, ἥτις θὰ τῷ γνωρίσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ μέλλον τῶν ὄντων καὶ τῶν πραγμάτων. Τότε δὲ μόνον ὁ ἄνθρωπος, κατανοῶν τὸ διατί τῆς ζωῆς, κατανοῶν τὴν αἰτίαν τῆς κατὰ τοὺς ὡρισμένους νόμους ἰδίας αὐτοῦ ὑπάρξεως, δὲν θὰ ὁδεύῃ τυφλώττων, ἀλλὰ θὰ ἐφίεται νὰ φωτισθῇ διὰ τοῦ φωτός, τοῦ παρὰ μόνης τῆς ἐπιστήμης τοῦ ἀληθοῦς παραγομένου.

Μέχρι τῆς σημερινῆς ἐποχῆς ἡ ἐπιστήμη αὕτη, ἡ παγκόσμιος, ἀγόνως ἐδιδάχθη, διότι ἡ ἀνθρωπότης, πολὺ νέα εἰσέτι, δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἐννοήσῃ. Τὸ συλλήβδην ἀνθρώπινον παιδίον, μὴ διασκεπτόμενον πλεῖον τοῦ ἀτομικοῦ παιδίου, παρεδέχθη κλειστοῖς ὄμμασι τὰς ἃς τῷ ἐπέβαλον διαπιστώσεις μέχρι τῆς πρώτης ἐξεγέρσεως τῆς σκέψεως, ὅτε τέλος, τὴν ἐλευθέραν ἐξέτασιν ἀνακηρύττων, διετύπωσε τὴν πρώτην αὐτοῦ διανοητικὴν ἀνεξαρτησίαν· θραῦσαν δὲ τὰ σπάρ-

γανα τοῦ παιδὸς ἐζήτησε ν' ἀπελευθερωθῇ τῆς ἠθικῆς καταπιέσεως τῶν δεσποτῶν αὐτοῦ.

Ἀλλὰ τὸ συλλήδδην παιδίον, καίτοι εἰσερχόμενον ἤδη εἰς τὴν πρώτην περίοδον τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας, δὲν τυγχάνει ἱκανῶς ὥριμον, ὥστε νὰ δημιουργήσῃ διὰ μιᾶς καὶ ὁλοσχερῶς τὴν ἐπιστήμην. Μόνον κατόπιν μακρῶν ἐν σκότει ψηλαφήσεων, κατόπιν μακρῶν ἐν τῇ παρατηρήσει τῶν φαινομένων τῆς φύσεως, ἐνδοιαστικῶν πειραματισμῶν, ἄρχονται ἑδραιούμεναι αἱ πρῶται πειραματικαὶ ἐπιστῆμαι, ἐπερειδούμεναι ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, τῶν χρησιμευουσῶν ὡς ἔλεγχος καὶ στερρὸν στήριγμα.

Αἱ ἐπιστῆμαι τοῦ ὁρατοῦ καὶ τοῦ ψηλαφητοῦ εἶναι τὸ στάδιον τῆς ἐπιστημονικῆς παιδικῆς ἡλικίας, τῆς μὴ παραδεχομένης ἔτι καὶ σήμερον ἢ ὅ,τι ὑπόκειται ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις καὶ οὐδὲν πλέον. καθότι ἡ ὅρασις τοῦ πνεύματος, ὅρασις οὖσα τοῦ ἀοράτου, δὲν τυγχάνει κτῆμα ἢ ὀλίγων τινῶν μόνον. Ἰδοὺ διατί ἡ ἐπιστήμη τῆς ἐποχῆς μας, ἀπωθοῦσα πᾶν ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ψηλαφήσῃ ἢ νὰ καταμετρήσῃ, ἀπορρίπτει ἀνηλεῶς τὰς μεγάλας ἀγνώστους ἐπιστήμας, αἵτινες ὅμως δύνανται νὰ διδάξωσι τὰ παγκόσμια στοιχεῖα καὶ τὰς αἰωνίους αἰτίας τοῦ παντός.

Ἦτε νεωτέρα φιλοσοφία ὡς καὶ ἡ ἀρχαιοτέρα — καίτοι σοφωτέρα τῆς ἡμετέρας — ἀπέτυχον ἐν ταῖς διερευναις αὐτῶν, διότι ἠμέλησαν τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀληθείας ἐν τῷ μεγάλῳ συνόλῳ τῶν πραγμάτων, ἐκεῖ ἔνθα κεῖται ἡ ὁλοσχερὴς ὕπαρξις, τὸ ὑπέρτατον πρότυπον πάσης ὑπάρξεως, τόσον τῆς ἐλαχίστης ὅσον καὶ τῆς μεγίστης.

Πολλοὶ τῶν φιλοσόφων, ἀδυνατοῦντες νὰ διίδωσι τὸ θεῖον, ἀδυνατοῦντες νὰ κατανοήσωσι τὴν ἀνθρωπίνην ψυχήν, ἀδυνατοῦντες νὰ ἐπιβεβαιώσωσι τὸ ἀθάνατον μέλλον τῶν ὄντων, ἠρνήθησαν πάντα ταῦτα, παρασύροντες εἰς τὴν ἰδίαν τυφλότητα καὶ ἅπαντας τοὺς ἐγκαταλείποντας ἑαυτοὺς νὰ καλυφθῶσι μὲ τὸ αὐτὸ ἐπικάλυμμα. Ἀλλὰ παρ' αὐτὰς τὰς διανοίας, τὰς μὴ βλεπούσας ἢ διὰ τῶν ὀμμάτων τοῦ σώματος, παρατυγχάνουσιν ἕτεραι, μᾶλλον προωδευμέναι καὶ κεκτημέναι τὸ χάρισμα τῆς ἔνδον ὁράσεως, αἵτινες κατενόησαν τὴν ὕπαρξιν τοῦ πνεύματος, καίτοι ἀψηλαφήτου φαινομένου, ὅπως καὶ τὴν τῆς ὕλης.

Ἡ ὕλη, ὅταν τὴν σπουδάζῃ τις ἐν τῷ βάθει τῶν μυστηρίων της,

δύναται νὰ ἀγάγῃ πρὸς τὸ πνεῦμα· μόνον δὲ τὸ πνεῦμα δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ὕλην. Καίτοι δὲ ἡ διάνοιά μας τυγχάνει δεσμευμένη ἐν χονδροειδεῖ ὑλικῷ περικαλύμματι, παρεμποδίζοντι τὴν ὅρασιν τοῦ ἀοράτου — ὡς καὶ τὴν τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης — καίτοι μικρὰ αὕτη, κέκτηται ὅμως ἓν μέγα ἐργαλεῖον, τὸ τοῦ **λογικοῦ** ὅπερ παρέχει αὐτῇ τὴν **ὀξύνοιαν**, τὴν **κρίσιν**, τὴν **λογικὴν** μεθ' ὧν ἀποβαίνει ἀρκούντως ἰσχυρὰ ὥστε νὰ προέλθῃ πρὸς τὴν κατάκτησιν μεγάλων ἀποκαλύψεων τοῦ ἐν πραγματώσει ἰδεώδους.

'Αλλ' ὅμως τὸ ἀνθρώπινον λογικὸν ἀποβαίνει ἀνίσχυρον ἂν δὲν σπουδάσῃ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, οὓς δέον ν' ἀποκαλύψῃ ἐν πρώτοις ἵνα μεταχειρισθῇ εἶτα αὐτοὺς ὡς ὁδηγοὺς αὐτοῦ· διότι ἄνευ τῆς ὁδηγίας αὐτῶν ἀποβαίνει τὸ λογικὸν ἄγονον, καθὸ στερούμενον τῶν δεδομένων τοῦ θείου παγκοσμίου σχεδίου. Τούτου δ' ἀγνοουμένου τὸ λογικὸν οὐδὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ, σύμφωνον πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Αὐτὸ τὸ σχέδιον, τὸ θαυμαστὸν ἐν τῇ ἑνότητι, ἐπεκτείνεται ἐφ' ἅπαντα τὰ εἴδη τῆς ζωῆς, καίτοι εἰς ἀπείρους μεταβολὰς ὑποκείμενα, ὧν τὴν ὕπαρξιν ἀποδεικνύει ἡ παγκόσμιος ἐπιστήμη, διαφωτίζουσα διὰ τοῦ ζωηροῦ φωτὸς τὴν ἀρχὴν ὅλων τῶν μορφώσεων, ὅλων τῶν λειτουργιῶν, ὅλων τῶν ἐξελίξεων τῶν ὄντων.

. . . .

('Απόσπασμα ἐκ τοῦ πρὸ δύο μηνῶν ἐν Παρισίοις ἐκδοθέντος πρώτου τόμου τοῦ συγγράμματος τοῦ Arthur d' Anglemont ὑπὸ τὸν τίτλον «Fractionnement de l' Infini, Synthèse de l' Être.»

« Πολὺ δύσκολον τὸ πιστεύειν ὅ,τι βλέπει τις, ἂν αὐτὸ ὅπερ βλέπει δὲν συνάδει πρὸς τὰς γενικὰς ἰδέας, τὰς κοινάς, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς βάσεις τῶν γνώσεών μας. Τὸ ἀποκαλούμενον **ὀρθὸς λόγος** ἀντίκειται πρὸς αὐτό. Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ ὀρθὸς λόγος, ὃν τόσῳ ἐκθειάζουσι, δὲν εἶνε ἢ **ρουτίνα** τις τῆς νοημοσύνης. Ὁ ὀρθὸς λόγος τῆς σήμερον δὲν εἶνε ὁ ὀρθὸς λόγος τῆς πρὸ διακοσίων ἐτῶν ἐποχῆς, οὐδὲ τῆς πρὸ δύο χιλιάδων.» (Charles Richet κατὰ τὸν Yung «Hypnotisme et Spiritisme»).

« Ἡ ἀλήθεια δὲν ἔρχεται ἀφ' ἑαυτῆς ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ τραχήλου ἡμῶν. Δέον νὰ ζητῶμεν, νὰ σκεπτώμεθα, νὰ μελετῶμεν.» (Schopenhauer).

ΜΕΛΕΤΗ

Περὶ Χειρομαντείας. — Περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς. — Περὶ τῆς μαγνητικῆς καὶ μαγνητιστικῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

«Διερευνᾷν καὶ ἐπεξηγεῖν τὴν Φύσιν διὰ τοῦ Ἀνθρώπου, οὐχὶ τὸν Ἄνθρωπον διὰ τῆς Φύσεως»
(Louis Claude de St Martin)

Τῇ πρὸς τὸ «Γνῶθι σαυτὸν» (1) ὑπὸ φιλοσοφικὴν ἔποψιν παρεμφερεῖ γνωματεύσει ταύτῃ τοῦ Ἀγνώστου ἐπιλεγομένου Φιλοσόφου ἑπόμενοι, καὶ προβαίνοντες οὐχί, κατὰ τὸ σύνηθες, ἐκ τοῦ γνωστοῦ πρὸς τὸ ἄγνωστον, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὁρατοῦ (τῆς ἐκδηλώσεως ταύτης τοῦ ἀοράτου, κατὰ τοὺς ἀρχαίους) πρὸς τὸ ἀόρατον (τὸ διέπον ἅπαντα τὰ δημιουργήματα), θὰ πειραθῶμεν νὰ σπουδάσωμέν τινα τῶν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ τελειοτέρου τῶν δημιουργημάτων καὶ κατ' αὐτοὺς ἔτι τοὺς Δαρβινιστάς.

Θὰ ὁμιλήσωμεν δὲ πρὸς τὸ παρόν. 1ον) Περὶ Χειρομαντείας.— Ποῦ δηλ. αὕτη βασίζεται, κλπ. 2ον) Περὶ τῆς Ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς καί τινων ἄλλων σχετικῶν ζητημάτων, ἐπιφέροντες ἐπιχειρήματα οὐχὶ μεταφυσικὰ ἢ θεολογικά, ἀλλὰ φυσιολογικὰ καὶ ἐπιστημονικά, καὶ 3ον) Περὶ τῆς Μαγνητικῆς καὶ Μαγνητιστικῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

Ὑπ' ὄψει δ' ἔχοντες τὸ τοῦ Montesquieu: Ὅταν δηλ. πραγματεύηταί τις ζήτημά τι νὰ μὴ ἐξαντλῇ αὐτό, ἀλλὰ ν' ἀρκεῖται νὰ προκαλῇ τὴν ἐπ' αὐτοῦ σκέψιν τοῦ ἀκροατοῦ ἢ τοῦ ἀναγνώστου, δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερείας ἤδη, οὐδ' εἰς λεπτομερεῖς απο-

---

(1) Ἡ μᾶλλον ὠφέλιμος ἐπιστήμη ἐμπερικλείεται ἐν τῷ γνωμικῷ τούτῳ, διότι ὁ ἄνθρωπος εἶνε εἰκὼν τοῦ Κόσμου. Διὰ τῆς γνώσεως δὲ τοῦ ἑνὸς γινώσκομεν τὸν ἕτερον.

δείξεις, καί τοι βασιζομένας ἐπί τε τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀρχαίας Μαγείας (τῆς σοφίας δηλ.), ἵνα μὴ παραβαρύνωμεν τὸν ἀναγνώστην διὰ μακροσκελοῦς ἀναγνώσματος.

Ἐπισκοπήσωμεν λοιπὸν διὰ βραχέων

Τὸ ὁρατὸν σῶμα τοῦ Ἀνθρώπου.

Παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις εἰς αὐτὸ δύω πρωτίστας διαιρέσεις:

1) Ἓν κεντρικὸν μέρος περιλαμβάνον ἅπαντα τὰ σπουδαῖα ὄργανα, ἤτοι τὸν Κορμόν.

2) Τὰ δευτερεύοντα μέρη, ἤτοι τὰ Μέλη, ἅτινα δύναταί τις νὰ τάμῃ, ἄνευ τῆς καταστροφῆς τοῦ ὄντος καὶ ἅτινα χρησιμεύουσι τοῖς ἐν τῷ κορμῷ περιεχομένοις ὀργάνοις ὡς μέσα ἐνεργείας.

Ὁ Κορμός.

Διαιρεῖται δὲ καὶ ὁ Κορμὸς εἰς τρία μεγάλα τμήματα: *τὴν κεφαλήν, τὸ στῆθος, τὴν κοιλίαν.*

Τὰ Μέλη.

Ἕκαστον δὲ μέλος διαιρεῖται εἰς τρία ἕτερα μέρη: τὸν βραχίονα, τὸ ἀντιβράχιον, τὴν χεῖρα διὰ τὰ ἄνω μέλη, τὸν μηρόν, τὴν κνήμην, τὸν πόδα διὰ τὰ κάτω.

Σημειωτέα αὐτὴ ἡ περίεργος ἐπανάληψις τῆς τριπλῆς διαιρέσεως. Ὁ κορμὸς διῃρέθη εἰς τρία μέρη· τὸ αὐτὸ ἐγένετο καὶ εἰς τὰ μέλη· ἀλλ' ὡς γινώσκετε, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ἄκρα τῶν μελῶν, τὴν χεῖρα δηλ. καὶ τὸν πόδα, διαιρούμενα καὶ αὐτὰ εἰς καρπόν, μετακάρπιον, δακτύλους, καὶ ταρσόν, μετατάρσιον, δακτύλους. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ δάκτυλοι διαιροῦνται εἰς τρία μέρη: τὴν φάλαγγα, τὸ μέσον φαλάγγιον καὶ τὸ φαλάγγιον. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος εἰς τρία ζεύγη: τὰ τῶν χειρῶν, τὰ τῶν ποδῶν καὶ τὰ . . . τῶν σιαγώνων.

Ἡ Μαγία, δηλ. ἡ ἀρχαία σοφία, διαβεβαιοῖ ὅτι *πάντα τὰ μέρη ταῦτα ἔχουσι πρὸς ἄλληλα στενὴν σχέσιν, μεγάλην ἀντίστοιχον ἀνα-*

λογίαν. Ἠδυνάμεθα ν' ἀναπτύξωμεν ὁλόκληρον ἀνατομικὴν μελετην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἂν ἦτο τώρα ἀνάγκη σπουδαίας σπουδῆς. Περιοριζόμεθα νὰ παραπέμψωμεν τοὺς περιέργους εἰς τὰ σχετικὰ ἔργα τοῦ Φὸλτς σημειουντες τὰ ἑξῆς μόνον.

Ὁ βραχίων ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν μηρὸν καὶ τὸ κάθετον μέρος τῆς σιαγῶνος.

Ὁ πῆχυς τῆς χειρὸς πρὸς τὴν κνήμην καὶ τὸ ὁριζόντιον μέρος τῆς σιαγῶνος.

Ἡ χεὶρ πρὸς τὸν πόδα καὶ τὰ οὖλα.

Ἕκαστον ζεῦγος τῶν μελῶν ἀνταποκρίνεται πρὸς ἓν τῶν τριῶν μεγάλων κέντρων τοῦ κορμοῦ. Αἱ κνῆμα λ. χ. πρὸς τὸ κατώτερον τμῆμα, ἤτοι τὴν *κοιλίαν*· οἱ βραχίονες πρὸς τὸ μεσαῖον, ἤτοι τὸ *στῆθος*, καὶ ἡ σιαγὼν πρὸς τὴν *κεφαλήν*.

Ὁ Jean Malfatti de Montereggio (1837) παρέχει περιεργους ἀναπτύξεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀποδεικνύων ὅτι ***ἕκαστον τμῆμα τοῦ κορμοῦ ἔχει σχέσιν πρὸς ἓν ζεῦγος μελῶν, προσκεκολλημένων αὐτῷ καὶ δεικνυόντων ὅ,τι ἐν αὐτῷ διενεργεῖται.***

Τὸ τμῆμα τοῦ κορμοῦ, ἐξ οὗ ἐξαρτῶνται τὰ μέλη, ἐντυποῖ τούτοις ἰδιάζοντά τινα χαρακτῆρα, παρέχοντα εἰς τὸν Μάγον σπουδαῖα γνωρίσματα, ἅτινα διαφεύγουσιν ὅλως τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ τυχαίου ἰατροῦ.

Ἡ ἐπιστήμη λοιπὸν τοῦ μαντεύειν, διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ τῶν γραμμῶν, βασίζεται ἐπὶ τῶν σχέσεων τῶν συνδεουσῶν πρὸς ἄλληλα ἅπαντα τὰ τμήματα τοῦ σώματος. Οὐ τοῦ παρόντος βέβαια ν' ἀναλάβωμεν τὴν ἐπιστημονικὴν ὑπεράσπισιν τῆς Μετωσκοπίας ἢ τῆς Χειρομαντείας. Παρατηροῦμεν ὅμως εἰς τοὺς θεωροῦντας ταῦτα ὡς *γελοίαν δεισιδαιμονίαν*, ὅτι ἀγνοοῦσιν ὁλοτελῶς τοὺς λόγους δι' οὓς ἀποτολμῶσι νὰ ἐκφέρωσι τὸν τοιοῦτον αὐτῶν χαρακτηρισμόν, καὶ περιοριζόμεθα εἰς βραχεῖαν ἐκτύλιξιν τῶν σχέσεων, τῶν πρὸς ἄλληλα συνδεουσῶν τὰ τρία τοῦ κορμοῦ τμήματα, προσθέτοντες λεπτομερείας τινὰς ἀναφορικῶς τοῦ προσώπου καὶ τῶν σχέσεων τῶν ἐν αὐτῷ ὀργάνων πρὸς τὸν ἐπίλοιπον ὀργανισμόν.

Εἴπομεν ὅτι ἑκάστη πρωτεύουσα διαίρεσις τῶν μελῶν ἀνταποκρίνεται πρὸς ἓν τμῆμα τοῦ κορμοῦ. Προσθετέον ἤδη ὅτι καὶ αἱ διαιρέσεις ἑνὸς μέρους ἑκάστου μέλους ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ἀνάλογον διαίρεσιν τῶν ὁλοσχερῶν μερῶν. Αἱ διαιρέσεις λ. χ. τοῦ δακτύλου, ἤτοι

Ἡ Φάλαγξ, τὸ Μέσον Φαλάγγιον καὶ τὸ Φαλάγγιον ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς τὰς διαιρέσεις τῆς χειρός, ἤτοι :

τὸν Καρπόν, τὸ Μετακάρπιον, τὸν Δάκτυλον.

Οὕτω δέ πως συμβαίνει τὸ τοιοῦτον, ὥστε ἡ ἀνατομικὴ σύστασις ἑνὸς φαλαγγίου ν' ἀναπαράγῃ *ἀναλογικῶς* τὴν σύστασιν ὁλοκλήρου τοῦ δακτύλου,

Εἰς τὸ πεδίον τοῦτο τῆς ἀνατομικῆς φιλοσοφίας δὲν εἰσέδυσεν εἰσέτι ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη.

Ὡσαύτως αἱ διαιρέσεις τῆς χειρὸς ἀνταποκρίνονται κατὰ πάντα πρὸς τὰς τοῦ βραχίονος. ἤτοι :

Τὸν Βραχίονα, τὸ Ἀντιβράχιον, τὴν Χεῖρα.

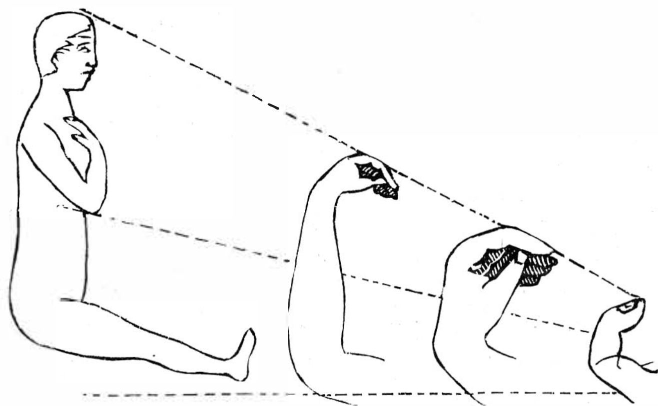
Καὶ αὗται δὲ πάλιν πρὸς τὰς διαιρέσεις τοῦ κορμοῦ, ἤτοι :

Τὴν Κοιλίαν, τὸ Στῆθος, τὴν Κεφαλήν.

Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον ὁ Βραχίων, ὁ Καρπός, ἡ Φάλαγξ τοῦ δακτύλου καταδεικνύουσι τάς τε ὁρατὰς καὶ τὰς ἀποκρύφους σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὴν Κοιλίαν. Ἐπίσης πρὸς διάγνωσιν τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ διενεργουμένων προστρέχομεν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς ὅλης χειρὸς ἢ ἑνὸς αὐτῆς δακτύλου ἢ καὶ μόνου τοῦ φαλαγγίου, εἰδικῶς ἀντιπροσωπεύοντος τὴν Κεφαλήν.

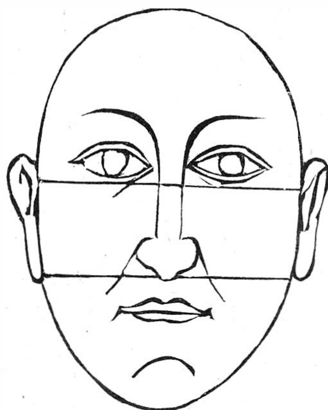
Ἐκ τῶν τοιούτων σχέσεων καὶ ἀναλογιῶν καθοδηγοῦνται οἱ χειρομάντεις.

Ἡ ἑπομένη εἰκὼν δεικνύει σαφέστερα τὰς σχέσεις ταύτας :

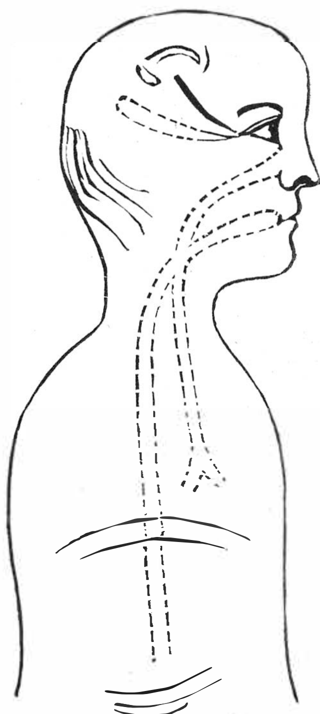
Τὸ Πρόσωπον.

Ὅπως ὅτε κορμὸς καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος διαιροῦνται εἰς τρία μέρη, οὕτω καὶ τὸ πρόσωπον διαιρεῖται εἰς τρεῖς μεγάλας ἐπικρατείας: Τὴν ***τῶν Ὀφθαλμῶν***, τὴν ***τῆς Ῥινὸς*** καὶ τὴν ***τοῦ Στόματος***.

Οἱ ***Ὀφθαλμοὶ*** τυγχάνουσιν ἀνατομικῶς εἰς ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. Εἶναι οὗτοι τὰ ***παράθυρα τοῦ ἐγκεφάλου***. Ἐν αὐτοῖς διακρίνομεν τὰς διαταρασσούσας τὸ ἀνθρώπινον ὂν συγκινήσεις.

Αἱ διανοητικαὶ ἀσθένειαι ἐπενεργοῦσι σχεδὸν πάντοτε καὶ λίαν χαρακτηριστικῶς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς κόρης αὐτῶν. Πάσχει τις ἐγκεφαλικὴν ἀσθένειαν, μηνιγγίτιδα λ. χ.; Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦτο φαίνεται. (Ἔπρεπε δ' ἅπαντες οἱ περὶ τὰ πνευματολογικὰ ἀσχολούμενοι νὰ ἔχωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς διεσταλμένους, καθὸ ἅπαντες δῆθεν τρελλοί, κατὰ τοὺς ὑλιστὰς ἰατρούς, ἂν οἱ ἰατροὶ οὗτοι ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν).

Οἱ ὀφθαλμοὶ λοιπὸν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ***Κεφαλήν***.

Ἡ ***Ῥὶς*** συσχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸν ὀχετὸν τὸν διευθύνοντα τὸν ἀέρα πρὸς τοὺς πνεύμονας, δηλ. τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν. Ἡ ῥὶς εἶναι τὸ πρώτιστον ὄργανον τῆς Ἀναπνοῆς· εἶνε τὸ ***παράθυρον τοῦ Στήθους***, ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κεφαλῆς. Τούτου ἕνεκα καλλύνεται ἡ ῥίς, περὶ τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας ὁπότε καὶ τὸ στῆθος ἀναπτύσσεται.

Τὴν τοιαύτην σχέσιν τῆς ῥινὸς πρὸς τὸ στῆθος μαρτυροῦσι πρὸς

τοῖς ἄλλοις καὶ οἱ εἰδικοὶ ἐκεῖνοι χρωματισμοὶ τῶν μήλων τῶν παρειῶν, (1) κατὰ τὰς ἀσθενείας τοῦ πνεύμονος· πρὸς δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκεῖνα κοιλώματα τῶν πτερυγίων τῆς ρινὸς (facies cardiaque) κατὰ τὰς καρδιακὰς ἀσθενείας. Ἐπιβεβαιοῦνται μὲν ταῦτα παρὰ τῶν συγχρόνων σοφῶν ἰατρῶν, ἀλλὰ δι' αὐτοὺς τοὺς ἰατροὺς εἶναι ταῦτα πάντη ἀνεξήγητα. . .

Τὸ *Στόμα* συσχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸν ὀχετὸν τῶν τροφῶν, πρὸς τὸν οἰσοφάγον δηλ. καὶ διὰ τούτου πρὸς τὴν ***Γαστέρα***· ἄρα εἶνε τὸ ***παράθυρον τῆς Γαστρός.***

Ἂν τὰς ἰδέας ταύτας θεωρῶσί τινες τῶν ἰατρῶν παραλόγους, παρακαλοῦμεν αὐτοὺς νὰ μᾶς εἴπωσι διατὶ παρατηροῦσι τὴν γλῶσσαν τῶν ἀσθενῶν κατὰ τὰς διαγνώσεις των καὶ διατὶ ἡ περιτονῖτις ἐπενεργεῖ τόσῳ εἰδικῶς ἐπὶ τῶν χειλέων, ἐπὶ τῆς ρινοχειλιδικῆς αὔλακος; Ἡ Μαγεία μόνον ὑποδεικνύει τὸν ἐπιξηγητικὸν λόγον τῶν τοιούτων ἀποτελεσμάτων.

Ἐν περιλήψει λοιπὸν λέγομεν ὅτι ἡ ***Κεφαλή***, τὸ ***Στῆθος***, ἡ ***Γαστὴρ κέκτηνται τὰ παράθυρά των ἐπὶ τοῦ προσώπου***· ταῦτα δὲ εἶνε οἱ Ὀφθαλμοί, ἡ Ῥίς, τὸ Στόμα. Ἰδοὺ διατὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος μύστης, ὁ Παράκελσος διεγίνωσκε τὰς ἀσθενείας ἐκ μόνης τῆς παρατηρήσεως τῶν χαρακτηριστικῶν. Τοῦτ' αὐτὸ ἔπραττον καὶ οἱ ὀπαδοὶ τῆς Μαγείας Van Helmont κλπ.

Τὰς γενικὰς ταύτας διαιρέσεις δυνάμεθα πάλιν νὰ ὑποδιαιρέσωμεν.

Οὕτω δὲ ἡ ἐπικράτεια τῶν ὀφθαλμῶν περιλαμβάνει τρία μέρη: τὸ μέτωπον, ὅπερ εἶνε ἡ ***κεφαλὴ τῆς κεφαλῆς***, τὸν ὀφθαλμὸν ὅστις εἶνε ἡ κεφαλὴ τοῦ στήθους, δηλ. τὸ μέρος ἔνθα ἀποτυποῦνται τὰ σφοδρότερα τῶν παθῶν (ἔρως — μῖσος — θυμὸς — κλπ.), τὸ κάτω βλέφαρον ὅπερ εἶνε ἡ ***κεφαλὴ τῆς γαστρός***, τὸ μέρος ἔνθα εἰκονίζονται τὰ ἴχνη ***τῶν ἡδονῶν*** ἢ ***τῶν ἀλγηδόνων*** τῶν ἐκ τῆς γαστρὸς προερχομένων. (Γνωστὸν πόθεν προέρχεται ὁ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκεῖ-

(1) Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κλ. Βερνάρδου διασάφησιν τῶν θαυμασίων ἰδιοτήτων τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ νεύρου — περὶ οὗ θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς τὴν ἀκόλουθον μελέτην — ἤρξαντο κάπως οἱ ἰατροφιλόσοφοι νὰ ὑπονοῶσι τὸν λόγον τοῦ τοιούτου χρωματισμοῦ τῶν μήλων τῶν παρειῶν, ὡς καὶ τινων ἄλλων προσομοίων ζητημάτων.

νος μέλας κύκλος καὶ ὅτι πολλαὶ ἀσθένειαι — μητρῖτις, προστατῖτις κλπ. — ἐνδεικνύουσι τὰ ἴχνη των ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου.)

Ἡ ἐπικράτεια τῆς ῥινὸς περιλαμβάνει ἐπίσης τρία μέρη: τὴν ῥίζαν τῆς ῥινὸς ἤτοι τὸ *στῆθος τῆς κεφαλῆς*, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ἤτοι τὸ *στῆθος τοῦ στήθους* καὶ τὰ πτερύγια μετὰ τῶν δύω αὐτῶν γραμμῶν ἤτοι τὸ *στῆθος τῆς γαστρός* Αἱ δὲ δύο αὗται γραμμαὶ εἶνε ἡ ἀναπαραγωγή, ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ ταύτῃ, τῶν ὑποφθαλμίων γραμμῶν τῆς προηγουμένης ἐπικρατείας.

Ἡ ἐπικράτεια τοῦ στόματος περιλαμβάνει τὸ ἄνω χεῖλος ἤτοι *τὴν γαστέρα τῆς κεφαλῆς*, τὸ κάτω χεῖλος ἤτοι *τὴν γαστέρα τοῦ στήθους* καὶ τὸν πώγωνα ἤτοι τὴν *γαστέρα τῆς γαστρός*.

Σημειοῦμεν αὐτὰς τὰς διαιρέσεις ἄνευ πλείονος ἐπεξηγήσεως. Αἱ διαιρέσεις αὗται χρησιμεύουσιν ὡς βάσεις πολλῶν μαντικῶν συστημάτων, μελετῶνται δὲ ὑπὸ τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὰς Ἀποκρύφους Ἐπιστήμας.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων νομίζω ὅτι ὁ φίλος Ἀναγνώστης δύναται νὰ κατανοήσῃ τὴν ἣν βάσιν καὶ τὸν ὃν λόγον ἔχουσιν οἱ περὶ τὴν μαντικὴν καὶ ἰδίως οἱ περὶ τὴν χειρομαντείαν ἀσχολούμενοι καὶ νὰ κρίνῃ συνεπῶς ἂν εὐλόγως ἢ παραλόγως ἀσχολοῦνται οἱ τοιοῦτοι περὶ τὰ τοιαῦτα. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων τοὐλάχιστον σοφῶν ἐν οἷς καὶ οἱ Dumas ἀναγνωρίζουσι καὶ παραδέχονται τὸ εὔλογον τῆς τοιαύτης μαντικῆς βάσεως.

«Ἡ χείρ, γράφει καὶ ὁ Eliphas Levi (La clè des Grands Mÿstères 1861), εἶνε τὸ ὄργανον τῆς δράσεως: εἶνε ὡς τὸ πρόσωπον, εἶδος νευρικῆς συνθέσεως, δέον δὲ νὰ ἔχῃ ὡσαύτως τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὴν φυσιογνωμίαν της. Ὁ χαρακτὴρ ἑνὸς ἑκάστου εἶναι ἐγκεχαραγμένος ἐν αὐτῇ διὰ σημείων ἀναμφιλέκτων. Οὕτω λοιπὸν μεταξὺ τῶν χειρῶν, ἔνιαι τυγχάνουσιν ἐργατικαί, ἄλλαι δὲ ῥάθυμοι· ἄλλαι βαρεῖαι, τετράγωνοι, ἄλλαι ἐλαφραί, ἐπιτήδειαι, ἀρεσκευτικαί. Αἱ σκληραὶ καὶ ξηραὶ χεῖρες ἐγένοντο διὰ τὴν πάλην, τὴν ἐργασίαν, αἱ δὲ ἁπαλαὶ καὶ ὑγραὶ ῥέπουσι πρὸς τὴν ἡδυπάθειαν. Οἱ προμήκεις δάκτυλοι εἶνε ἐταστικοί, mystiques, οἱ τετραγωνικοὶ εἶνε μαθηματικοί, οἱ ἐν εἴδει σπαθίδος (spatulés) εἶνε ἰσχυρογνώμονες καὶ φιλόδοξοι.

«Ὁ ἀντίχειρ, ὁ δάκτυλος τοῦ σθένους καὶ τῆς ἰσχύος ἀνταποκρίνεται ἐν τῷ καββαλιστικῷ συμβολισμῷ πρὸς τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ

Ἰεχοβάχ. Οὗτος λοιπὸν ὁ δάκτυλος εἶνε, ὅπως ἡ σύνθεσις τῆς χειρός : ἂν εἶνε ἰσχυρός, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἰσχυρὸς τὸ ἦθος· ἂν δὲ ἀδύνατος, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὀλιγαδρανής, ἀνίκανος πρὸς ἐνέργειαν. Ἔχει τρεῖς φάλαγγας, ὧν ἡ πρώτη ἐγκρύπτεται ἐν τῇ παλάμῃ τῆς χειρός, ὡς ὁ φανταστικὸς ἄξων τοῦ κόσμου διέρχεται τοῦ πάχους τῆς γῆς. Αὐτὴ ἡ πρώτη φάλαγξ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν φυσικὴν ζωήν, ἡ δευτέρα πρὸς τὴν διανοητικὴν καὶ ἡ τελευταία πρὸς τὴν βούλησιν. Αἱ παχεῖαι καὶ πυκναὶ παλάμαι τῆς χειρὸς ἐμφαίνουσι τὸ φιλήδονον καὶ μεγάλην δύναμιν τῆς φυσικῆς ζωῆς. Ἀντίχειρ ἐπιμήκης, πρὸ πάντων κατὰ τὴν τελευταίαν φάλαγγα, ὑπεμφαίνει ἰσχυρὰν βούλησιν διήκουσαν μέχρι τοῦ δεσποτισμοῦ (1)· οἱ βραχεῖς, ἀπεναντίας ἀντίχειρες εἶνε χαρακτῆρες ἥμεροι εὐχερῶς δεσποζομενοι.

«Αἱ συνήθεις πτυχαὶ τῆς χειρὸς προξενοῦσι γραμμάς. Αὗται δ' αἱ γραμμαὶ εἶνε τὰ ἴχνη τῶν ἕξεων· ὁ ὑπομονητικὸς παρατηρητὴς δύναται νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ τὰς διακρίνῃ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτινος ἡ χεὶρ δυσκόλως κλείεται εἶνε ἀνεπιτήδειος, ἀνεπιτυχής. Ἡ χεὶρ ἔχει τρία πρώτιστα ἔργα : λαμβάνειν, κρατεῖν καὶ ψηλαφεῖν. Αἱ μᾶλλον εὐλύγιστοι χεῖρες λαμβάνουσι καὶ ψηλαφοῦσι κάλλιον· αἱ δὲ σκληραὶ καὶ ἰσχυραὶ διακατέχουσιν ἐπὶ πλείονα χρόνον. Καὶ αἱ ἐλαφρότεραι ἀκόμη ῥυτίδες μαρτυροῦσι τὰς συνήθεις παθήσεις αὐτοῦ τοῦ ὀργάνου. Ἕκαστος δάκτυλος ἔχει, ἄλλως τε ἓν εἰδικὸν ἔργον, ἐξ οὗ φέρει καὶ τὸ ὄνομα.

«Ὡμιλήσαμεν ἤδη περὶ τοῦ ἀντίχειρος· ὁ δείκτης ὁ δεικνύων δάκτυλος εἶνε ὁ τοῦ λόγου καὶ τῆς προφητείας· ὁ μέσος ὁ δεσπόζων ἁπάσης τῆς χειρὸς εἶνε ὁ τῆς εἱμαρμένης· ὁ δακτυλιώτης (παράμεσος) εἶνε ὁ τῶν ἑνώσεων (συνοικεσίων) καὶ τῶν τιμῶν : οἱ χειρομάντεις τὸν ἀφιέρωσαν εἰς τὸν Ἥλιον· ὁ ὠτίτης εἶνε ἐπαγωγὸς καὶ φλύαρος τοὐλάχιστον κατὰ τὸ λέγειν τῶν bonnes gens και τῶν τιτθῶν, ὧν ὁ μικρὸς δάκτυλος διηγεῖται τόσα πράγματα. Ἡ χεὶρ ἔχει ἑπτὰ ἀποφύσεις, ἃς οἱ καββαλισταί, κατὰ τὰς φυσικὰς ἀναλογίας, ἀπέδωκαν εἰς τοὺς ἑπτὰ πλανήτας : τὴν τοῦ ἀντίχειρος, εἰς τὴν Ἀφρο-

(1) Ἂν πιστεύσωμεν τὰς ἐφημερίδας, τὰς χαρακτηριζούσας τὸν κ. Χ. Τρικούπην ὡς ἔχοντα ἰσχυρὸν τὸ ἦθος καὶ κεκτημένον *ἰσχυρὰν βούλησιν διήκουσαν μέχρι τοῦ δεσποτισμοῦ*, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν ἀντίχειρα στερρόν, ἐπιμήκη κλπ.

δίτην· τὴν τοῦ δείκτου, εἰς τὸν Δία· τὴν τοῦ μεσαίου εἰς τὸν Κρόνον· τὴν τοῦ παραμέσου εἰς τὸν Ἥλιον· τὴν τοῦ μικροῦ, εἰς τὸν Ἑρμῆν, τὰς δύο ἑτέρας εἰς τὸν Ἄρην καὶ τὴν Σελήνην. Ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς ἐπικρατήσεως αὐτῶν διέκρινον τὰς δεξιότητας καὶ τὰς χάρετας τοῦ πνεύματος, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ πιθανὸν στάδιον τοῦ συμβουλευομένου ἀνθρώπου.

«Δὲν ὑπάρχει κακία μὴ ἐπαφίνουσα ἴχνος τι, ὡς οὐδὲ ἀρετὴ μὴ ἐνέχουσα τὸ σῆμά της. Οὕτω λοιπὸν διὰ τοὺς ἐξησκημένους ὀφθαλμοὺς τοῦ παρατηρητοῦ δὲν χωρεῖ ὑπόκρισις. Ἐννοεῖ τις ὅτι τοιαύτη ἐπιστήμη εἶνε ἤδη ἰσχὺς ἀληθῶς ἱερατικὴ καὶ βασιλική (1).

«Ἡ πρόρρησις τῶν πρωτίστων συμβάντων τοῦ βίου εἶνε ἤδη δυνατὴ ἐκ τῶν πολλῶν ἀναλογικῶν πιθανοτήτων τῆς τοιαύτης παρατηρήσεως· ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἑτέρα δύναμις ἀποκαλουμένη ***αἰσθητικὴ*** ἢ ***προαισθητική***. Τὰ ἐνδεχόμενα γενέσθαι ἐνυπάρχουσι συνήθως ἐν τῷ αἰτίῳ αὐτῶν πρὶν ἢ κατασταθῶσιν ἐνεργήματα. ***Οἱ προαισθητικοὶ προβλέπουσι λοιπὸν τὰ ἀποτελέσματα ἐν τοῖς αἰτίοις***. Τούτου ἕνεκα πρὸ τῶν μεγάλων συμβεβηκότων τυγχάνουσιν ἐκπληκτικαὶ προρρήσεις. Ἠκούσαμεν ἐπὶ Λουὴ Φιλίππου ὑπνοβάτας καὶ ἐκστατικοὺς προειπόντας τὴν ἐπάνοδον τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὴν ἀκριβῆ μάλιστα ἐποχὴν τοῦ συμβεβηκότος. Ἡ δημοκρατία τοῦ 1848 προερρέθη σαφῶς ἐν τῇ προφητείᾳ d'Orval, τῇ χρονολογουμένῃ τῷ 1830 καὶ ἀποδιδομένῃ εἰς τὴν δεσποινίδα Lenormand.»

Ὁ Ἔλιφας Λεΐ ἀποφαίνεται λοιπὸν ὅτι δὲν ἀρκεῖ πάντοτε ἡ παρατήρησις τοῦ τε σχήματος καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν διαφόρων μερῶν τῆς χειρὸς ἵνα ὁ μάντις διακρίνῃ τὰς δεξιότητας, τὰ προτερήματα τοῦ πνεύματος καὶ τὸ κατὰ συνέπειαν πιθανὸν στάδιον τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται καὶ ἑτέρα δύναμις, ἡ ***προαισθητικὴ*** τοῦ ἱερατικοῦ Μάγου, ἵνα ὁ μάντις προΐδῃ καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐν τοῖς αἰτίοις. Ἐπειδὴ ὅμως ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὴν ἀρχαίαν Μαγείαν, δὲν ὑπάρχει πεπρωμένον ἀμετάκλητον, ἀναπόδραστον, ἤ, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐπειδὴ τὸ πεπρωμένον τυγχάνει συνέπεια τῆς τε βουλήσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν νόμων, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἐπροικίσθη μετὰ τοῦ αὐτεξουσίου αὐτοῦ, ἡ δὲ βούλησίς

(1) Σ. Μ. Οὕτως ἀπεκάλουν οἱ ἀρχαῖοι τὴν Μαγείαν.

του δύναται πολλάκις νὰ μετατρέψῃ, νὰ παρεκκλίνῃ τὸ πεπρωμένον, τὸ ἐκ τῶν περιστάσεων δηλ. καὶ τοῦ χαρακτῆρος μοιραῖον ἢ τὴν ἐπενέργειαν τῶν φυσικῶν ἢ ἠθικῶν νόμων, δι' ἑτέρας ἀντεπενεργείας, ὑποκειμένης καὶ ταύτης ὑπὸ φυσικοὺς ἢ ἠθικοὺς ὡσαύτως νόμους, διὰ ταῦτα συμβαίνει ἐνίοτε, ὁσάκις δηλ. ἐπενεργεῖ διαφόρως ἡ βούλησις τῶν ἐνδιαφερομένων, συμβαίνει ν' ἀπατῶνται οἱ δεξιότεροι μάντεις καὶ νὰ διαψεύδωνται πολλαὶ προφητεῖαι· τοῦτο δὲ πάλιν ἐνίοτε ***κατὰ τὸ φαινόμενον***. Ἰδοὺ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης ταύτης δύο, ἐκ χιλίων, παραδείγματα, τὸ ἓν ἀφορῶν εἰς παρελθοῦσαν ἤδη περίστασιν, τὸ δ' ἕτερον εἰς μέλλουσαν τοιαύτην.

Ἡ «Κλειώ,» ἐν τῷ φύλλ. τῆς 1 Ἰουνίου 1890 γράφει τὰ ἑξῆς:

«Ὁ εὐπαίδευτος Ἐνετὸς Φορσέττης, ὅστις ἤκμασε κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ συνέγραψε σπουδαῖα νομικὰ ἔργα ἦτο εἰς ἄκρον δεισιδαίμων. Ἡμέραν τινὰ εὑρισκόμενος μετὰ δύο φίλων του ἐζήτησε νὰ μάθῃ παρά τινος Ἀθιγγάνου τὴν τύχην καὶ τὸ μέλλον των. Ὁ μάντις ἀφοῦ ἐξήτασε τὰς γραμμὰς τῶν χειρῶν των εἶπεν εἰς τὸν Φαρσέττην, ὅτι ἐκ τῶν φίλων του ὁ εἷς θὰ πνιγῇ, ὁ δ' ἕτερος θ' ἀποθάνῃ αἰφνηδίως, εἰς αὐτὸν δὲ τὸν Φαρσέττην ***ἔδωκε τὴν συμβουλὴν*** νὰ φυλάσσηται τὴν πέμπτην ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος. Αἱ δύο πρῶται προφητεῖαι τοῦ Ἀθιγγάνου ἔτυχε κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν νὰ πραγματοποιηθῶσι. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε ἤρχισεν ὁ δυστυχὴς Φαρσέττης νὰ ζῇ ἐν διηνεκεῖ φόβῳ καὶ ἀγωνίᾳ. Ὁσάκις ἐπλησίαζεν ἡ πέμπτη, ὁ δυστυχὴς ἐνόμιζεν ὅτι ἔφθασεν ἡ τελευταία του ὥρα. Ἐκλείετο εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἔμενεν ὅλην τὴν ἡμέραν νῆστις καὶ εἰς οὐδένα ἐπέτρεπε τὴν εἴσοδον. Μεθ' ὅλην τὴν διηνεκῆ ἀγωνίαν, ἐν ᾗ διῆγε τὸν βίον, ἀφίκετο εἰς βαθὺ γῆρας, χωρίς ποτε ἡ Πέμπτη νὰ τῷ φέρῃ τὸ δυστύχημα, ὅπερ ἐφοβεῖτο, ἀλλ' ἡ ἀπαισία ἐκείνη προφητεία τοῦ Ἀθιγγάνου κατέστησεν αὐτὸν ἀληθῶς δυστυχῆ, διότι καθ' ὅλον του τὸν μακρὸν βίον οὐδεμίαν στιγμὴν ἐχάρη. Ἀπέθανε δὲ κατά τινα Δευτέραν.»

Ἐνταῦθα λοιπὸν ὁ ἀρθρογράφος ὑπαινίττεται ὅτι μολονότι ***αἱ δύο πρῶται προφητεῖαι ἔτυχε κατὰ παράδοξον*** (ὡς αὐτὸς λέγει) ***σύμπτωσιν νὰ πραγματοποιηθῶσι*** δὲν συνέβη τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τὴν τρίτην. Ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι καὶ εἰς τὴν τρίτην προφητείαν ἐπέτυχεν ὁ μάντις, ἀφοῦ ***εἰς αὐτὸν τὸν Φαρσέττην ἔδωκε τὴν συμβουλὴν νὰ φυλάσσεται τὴν πέμπτην ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος***, καὶ ἀφοῦ ὁ

Φαρσέττης, τὴν συμβουλὴν ταύτην ἀκολουθήσας, *ἀφίκετο εἰς βαθὺ γῆρας*.

Ἰδοὺ καὶ τὸ ἕτερον παράδειγμα προφητείας τινὸς περὶ μελλούσης περιστάσεως, μήπω πραγματοποιηθείσης. Ἐν τῇ πρὸ πεντήκοντα δηλ. ἐτῶν προφητείᾳ τῆς δεκατριέτιδος νεάνιδος Μαργ. Στόφφελ, τῆς ἀπαιδεύτου ὅλως, ἀλλ' ἐν ἐκστάσει τότε διατελούσης εἰς Alstœtten (Τυρόλου) ἀναγινώσκει τις, μεταξὺ τοῦ ἀφορῶντος μέρους εἰς τὰ πολιτικὰ συμβάντα τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τέλους τοῦ λήγοντος αἰῶνος, τὰ ἑξῆς περὶ τῆς φίλης πατρίδος.

«**Ἡ Ἑλλὰς** ἔσται καὶ πάλιν . . .»

Ἀλλ' ὄχι! «οὐκ ὅσιόν μοι ἤδη λέγειν» ταῦτα. Εἰς ἕτερον ἴσως προώρισται τὸ χάρισμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἰωνᾶ· ὄχι εἰς ἐμέ. Ἐκτὸς δὲ τούτου θὰ ὦσι βεβαίως μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν πολλοὶ *παῖδες* — ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ σοφοῦ αἰγυπτίου ἱερέως — οἵτινες θὰ παρεξηγήσωσι τὰ λεγόμενά μου, μὴ ἐμβαθύνοντες εἰς αὐτά. Τοῦτο μόνον ὀφείλω νὰ εἴπω, ὅτι δηλ. ὅτε ἐγένετο ἡ προφητεία αὕτη (περὶ τὰ τέλη τοῦ πρώτου ἡμίσεως τοῦ παρόντος αἰῶνος), θὰ ἦτο τότε ἡ τοιαύτη ἔκβασις—κατὰ τὴν ἀρχαίαν Μαγείαν — ἐν σχεδίῳ ἢ ἐν τῇ ἰδέᾳ τοῦ κατὰ Πυθαγόρα *νοεροῦ κόσμου* καὶ θὰ διεπέμπετο ἴσως ἡ τοιαύτη εἰσήγησις ὑπὸ τῶν κατὰ Πυθαγόρα πάλιν *δαιμόνων*.

Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἢ τοιαύτη ἔκβασις τῶν πραγμάτων δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἐκ τῆς τότε φαινομένης ῥοῆς τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἢ ἐκ τῶν τοιούτων δῆθεν πόθων, διαβουλίων ἢ προόψεων τῶν ἀοράτων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τοῦ αὐτεξουσίου, τῆς βουλήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων λαῶν. «Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει» συνεβούλευον οἱ πρόγονοί μας. Θὰ δυνηθῶσιν ἆρά γε τὸ διαφωτισθὲν αὐτεξούσιον, ἡ ἠθικὴ βούλησις καὶ ἀνάπτυξις ἡμῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ μετατρέψωσι, ν' ἀποσοβήσωσιν ἢ τοὐλάχιστον νὰ μειώσωσι τὰ ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῆς μεγάλης ταύτης πολιτικῆς κρίσεως προοιωνιζόμενα δεινά, νὰ ἐπιδιώξωσι δ' ἀφ' ἑτέρου εὐστόχως τὸ παρὰ τῆς αὐτῆς προφήτιδος ἐπίσης προοιωνιζόμενον μακάριον ἀποτέλεσμα — τὴν πραγμάτωσιν τῆς Μεγάλης Ἰδέας— ἐντὸς μάλιστα τοῦ ὑπολειπομένου χρονικοῦ διαστήματος, ἐνῷ τὸ ἔθνος φαίνεται κατατρυχόμενον ὑπὸ στασίμων ἠθικῶν παθῶν, ἕνεκα τῆς καταχρήσεως τοῦ ἀτομικοῦ αὐτεξουσίου, τῆς κακῶς ἐννοουμένης ἐλευθερίας, τῆς παραγνωρίσεως τῶν νόμων τῆς Δικαιοσύνης! . . .

Ἐπίκεινται, ὡς φαίνεται, αἱ μέγισται τῶν ἀναστατώσεων καὶ ἀνα-

μορφώσεων, ὑλικῶν τε καὶ ἠθικῶν, καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Μακάριοι οἱ ἐγρηγοροῦντες ἐπὶ τῇ προσεγγιζούσῃ ταύτῃ θυέλλῃ! Οἱ δὲ ῥαθυμοῦντες θὰ ὑποστῶσι τὰ τῶν ἀφρόνων παρθένων τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ Κασσάνδρα ἔλεγεν εἰς τοὺς Τρῶας καλὰ καὶ ὡραῖα πράγματα· ἀλλ' οὐδεὶς ἤθελε νὰ πιστεύσῃ. Δὲν ἔπταιεν ἡ κόρη τοῦ Πριάμου, ἀλλ' οἱ μὴ θέλοντες νὰ πιστεύσωσιν. Ἤρχισαν νὰ πιστεύωσιν οὗτοι, ἀλλ' ἀργὰ πλέον, ὅτε ἡ Τροία ἐπυρπολεῖτο καὶ ἔβλεπον τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν λόγων της...

Δίδομεν πέρας εἰς τὴν πραγματείαν ταύτην ἐπισημειοῦντες καὶ τοῦτο μόνον: Ὁ ἰατρὸς κ. Πύρλας γράφει εἰς τὰ «Φυσιογνωμονικά» του ὅτι μεγάλη ρὶς λ. χ. ἀνωμάλως εὐθεῖα, ἀποτελοῦσα τὸ τρίτον τοῦ προσώπου καθ' ὕψος, χαρακτηρίζει ἐξόχους, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἄνδρας. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι τὸ τοιοῦτον μέγεθος ἢ σχῆμα τῆς ρινὸς ἢ ἄλλου μέρους τοῦ σώματος ἐπιτελοῦσι τὸν τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀπεναντίας ὁ τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος χαρακτὴρ διαπλάττει τὸ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον σχῆμα τῆς ρινός, τοῦ μετώπου, τῆς χειρός κλπ. «Τὸ κρανίον, κατὰ τὸν Edgard Quinet, δὲν γεννᾷ τὰς ἰδέας, ἀλλ' αἱ ἰδέαι διαπλάττουσι καὶ μεταμορφοῦσι τὸ κρανίον.» Οἱ ὑλισταὶ ἰατροὶ καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου εὑρίσκονται ἐνώπιον ἀνυπερβλήτου προσκόμματος ἐνῶ οἱ πνευματολόγοι διακρατοῦσι καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο τὸ νῆμα τῆς Ἀριάδνης, ὡς θὰ τὸ ἴδωμεν εἰς τὴν ἀκόλουθον μελέτην μας.

Ὁ ἄρτι ἀποθανὼν καθηγητὴς Λ. Παπαϊωάννου παραθέτει ἐν τῇ «Ἀνατομικῇ τοῦ Ἀνθρώπου» (1888) τέσσαρας εἰκόνας παριστῶσας ὁμοιάζοντα κατ' ἀρχὰς τὰ ἔμβρυα χελώνης, ὄρνιθος, κυνὸς καὶ ἀνθρώπου. Πρὸς ἐξήγησιν δὲ τῆς θεωρίας περὶ τῆς κατόπιν διαπλάσεως τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν καὶ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν σχηματισμῶν αὐτῶν ἐπιφέρει ὁ συγγραφεὺς καὶ ταῦτα: «Τῶν αἰτίων δὲ τοῦ ἐκτὸς κόσμου μὴ ἐπιδρώντων ἐπὶ τὴν διάπλασιν τοῦ ἐμβρυακοῦ ὀργανισμοῦ, ὁ αἰτιώδης λόγος τοῦ εἰρημένου νόμου τῆς διαπλάσεως ἐνυπάρχει ἐν αὐτῷ τῷ διαπλασσομένῳ ὀργανισμῷ», ἐν ᾧ «ἐπιτελοῦνται ἐνέργειαι ἔνθεν μὲν *αὐξήσεως* καὶ *πληθυσμοῦ* ἔνθεν δὲ *μεταπλάσεως*», κλπ.

Ἀλλὰ τίς ὁ *αἰτιώδης* οὗτος *λόγος*, ὁ *ἐν αὐτῷ τῷ διαπλασσομένῳ ὀργανισμῷ* ἐνυπάρχων; Πόθεν δὲ αἱ *ἐπιτελούμεναι* αὗται *ἐνέργειαι τῆς αὐξήσεως, τοῦ πληθυσμοῦ* καὶ *τῆς μεταπλάσεως*;

Τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ὑποδείξῃ — ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν — ἡ ἑπομένη ψυχολογικὴ μελέτη, μεταγενέστεραι δ' ἄλλαι μελέται θὰ ἐξακριβώσωσι τὴν ἐπίλυσιν αὐτοῦ.

Προβῶμεν ἤδη εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης ἡμῶν, ἤτοι: ***εἰς τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ ὁρατοῦ σώματος, σύγκειται καὶ ἐξ ἑτέρων ἀοράτων στοιχείων.***

Ὁ Ἄνθρωπος.

Κατὰ τὰς σχολάς, τὰς ἐκ τῶν θρησκευτικῶν διδομένων ἀρυομένας τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν, σύγκειται ἐκ δύο ἀντιθέτων στοιχείων: τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Τὸ μὲν σῶμα ὑπόκειται εἰς ὅλους τοὺς πειρασμοὺς καὶ προξενεῖ ἁπάσας τὰς καταπτώσεις, ἡ δὲ ψυχὴ εἶνε ἀθάνατος, ἁγνή, πηγὴ τῆς συνειδήσεως καὶ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων. Αἱ θεωρίαι αὗται ἐνέχουσι τὸ ὑστέρημα νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπεξηγήσωσιν ἀποτελέσματά τινα καὶ πολλὰ πράγματα τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, ἐξ ὧν προάγεταί τις εἰς κάπως βεβιασμένα συμπεράσματα ὡς πρὸς τὴν λύσιν τῶν ἀλύτων διὰ τὴν ἰατρικὴν ζητημάτων τῆς προδιαθέσεως, τῆς κληρονομικότητος, κλπ.

Ὅπως εἰς τ' ἄλλα ζητήματα τῇ ὑλιστικῇ σχολῇ ὀφείλομεν τὰ βασιμότερα τῶν ἔργων, οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπου σύστασιν. Ναὶ μὲν ἡ σχολὴ αὕτη δὲν παραδέχεται ἢ ἓν καὶ μόνον στοιχεῖον: τὸ σῶμα· ἀλλὰ τοὐλάχιστον μελετᾷ σπουδαίως καὶ πρὸ πάντων πειραματικῶς τὰ προτεινόμενα διδόμενά της. Ἐν τῷ ὑπερβάλλοντι ὅμως πάλιν ζήλῳ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς τοιαύτης θεωρίας περιπίπτει ὁ ὑλισμὸς εἰς τὸ μέγα λάθος: τοῦ ἀρνεῖσθαι ***ἐκ τοῦ προτέρου*** (a priori) ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς προαισθήσεως, τῆς τηλοράσεως, τῆς dédoublement (1) τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, φαινόμενα πολλάκις ἐπιβεβαιωθέντα, καὶ ἐν συνθήκαις ἀποκλειούσαις πάντα δόλον, πᾶσαν ἐξαπάτησιν.

Ἂν ὅμως μελετήσῃ τις τὰς συγγραφὰς τῶν εἰς τὰ ἀρχαῖα μυστήρια μεμυημένων καὶ τὰς παραδόσεις ὅλων τῶν λαῶν, θὰ ἴδῃ ὅτι ἐκ-

---

(1) Ἡ λέξις dédonblement σημαίνει ἐνταῦθα τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος προσωρινὴν ἀποδέσμευσιν καὶ ἔξοδον τῆς ψυχῆς.

παλαι διδάσκουσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ὄχι ἐξ ἑνός, οὐδ' ἐκ δύο, ἀλλ' ἐκ ***τριῶν στοιχείων***, ἐντελῶς μελετηθέντων.

Ἐκ τούτου προαγόμενος ὁ Πλάτων ἐνοικεῖ τὰς τρεῖς ψυχάς του ἐν ταῖς τρισὶ μεγάλοις τμήμασι τοῦ ὀργανισμοῦ: τῇ κεφαλῇ, τῷ στήθει καὶ τῇ κοιλίᾳ, πηγαῖς τῳόντι αὐτῶν τῶν τριῶν στοιχείων.

Καὶ ὁ Χριστιανισμὸς ἔτι, διδάσκων ἀφ' ἑνὸς ὅτι ὁ Θεὸς ἔπλασσε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε εἷς ἐν ***τρισὶν ὑποστάσεσι***, πιστοποιεῖ καὶ διὰ τούτου ἀκόμη τὴν τοῦ ἀνθρώπου σύστασιν, ἣν τοιαύτην ἐπιστοποίησε καὶ ὁ Ἀπ. Παῦλος διδάξας τὴν ὕπαρξιν τοῦ ψυχικοῦ σώματος.

Τὰ τρία στοιχεῖα.

Αὐτὰ τὰ στοιχεῖα καλοῦνται διαφοροτρόπως παρὰ τῶν διαφόρων σχολῶν τῶν πνευματολόγων καὶ τῶν σχολῶν τῶν Ἀποκρύφων ἐπιστημῶν,

1. Σῶμα.

2. Περίπνευμα, ἢ ἀστρῶον σῶμα, ἢ ζωή, ἢ πλαστικὸν μεσάζον, ἢ Λίγκα Σαρίρα (κατὰ τοὺς Ἰνδοὺς) ἢ Φερουὲ (κατὰ τοὺς Πέρσας), ἢ Νεφὲς (κατὰ τοὺς Ἰουδαίους), ἢ Ὄχημα (κατὰ τὸν Πλάτωνα), ἢ σῶμα ψυχικὸν (κατὰ τὸν ἀπ. Παῦλον), κλπ.

3. Ψυχή.

Οἱ νεώτεροι σοφοὶ ἀποτείνουσιν εἰς τοὺς θεολόγους τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν: Μᾶς ὁμιλεῖτε περὶ κολάσεως, μᾶς ὁμιλεῖτε περὶ καθαρτηρίου· καλά! ἰδοὺ τηλεσκόπια, ἰδοὺ ὄργανα ὀπτικῆς, δείξατέ μας ποῦ ταῦτα! Οἱ δὲ ὑλισταὶ ἀποτείνουσιν εἰς τοὺς πνευματολόγους ἀνάλογον ἄλλην ἐρώτησιν: Ἰδοὺ ἓν ἀνθρώπινον σῶμα· μᾶς, ὁμιλεῖτε περὶ στοιχείων· δείξατέ μας αὐτὰ καὶ ποῦ ταῦτα ἐνοικοῦσι.

Περὶ τοῦ ζητήματος λοιπὸν τούτου θέλομεν ὁμιλήσει· θὰ πραγματευθῶμεν δ' αὐτὸ ὑπὸ φυσιολογικὴν ἔποψιν, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ νῦν ἐπιστήμη, ἡ θετικὴ ἐπιστήμη.

Ὑπάρχουσι τρία στοιχεῖα, λέγει καὶ ἡ νεωτέρα Πνευματολογία, ὑπάρχουσι τρία σνοιχεῖα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καλῶς διακεκριμένα. Θὰ πειραθῶμεν λοιπὸν ν' ἀποδείξωμεν τὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὕπαρξιν τριῶν στοιχείων ἐπιδρώντων κεχωρισμένως, δυναμένου δ' ἑκατέρου αὐτῶν νὰ μὴ συναισθάνηται τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἑτέρου.

Ἡ τε ἀρχαία ἐπιστήμη καὶ ἡ νεωτέρα πνευματολογία κεκτηνται ὑπέροχόν τι πλεονέκτημα· τοῦτο εἶνε τὸ λύειν πᾶν ζήτημα ἐξ *ἀναλογίας*.

Δυνάμεθα δηλ. καὶ ἐπὶ τῷ ὑπὸ μελέτην θέματι νὰ λάβωμεν ἓν οἱονδήτι τεμάχιον τοῦ ἀνθωπίνου σώματος, ὅπως ἐξ αὐτοῦ καὶ μόνου γνωρίσωμεν τὸ ὅλον τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος. Τὸ τοιοῦτον μέσον βασίζεται ἐπὶ ἀποδείξεων, ἃς δὲν εὐκαιροῦμεν ἤδη ν' ἀναφέρωμεν οὐδὲ νὰ ἐκτυλίξωμεν. Δι' αὐτῆς λοιπὸν τῆς μεθόδου θὰ μελετήσωμεν τὰ τρία στοιχεῖα τοῦ ἀνθρώπου, ἀπαλλαττόμεθα δ' οὕτω καὶ τοῦ κόπου ν' ἀναπτύξωμεν ἤδη ἅπασαν τὴν φυσιολογίαν καὶ νὰ περιγράψωμεν ἀνατομικῶς τὸν ἄνθρωπον.

Ἠδυνάμεθα νὰ λάβωμεν πρὸς μελέτην τὸ αἱματοσφαιρίδιον· ἀλλὰ τότε πάλιν θὰ εἴχομεν ἀνάγκην ἑτέρας ἀναπτύξεως τοῦ μικροσκοπίου καὶ τῶν μικροσκοπικῶν περιγραφῶν, ὀχληρῶν βεβαίως καὶ τούτων. Δυνάμεθα νὰ ἐπιστηρίξωμεν τὰς παρατηρήσεις μας εἰς ἕτερον μέρος οἱονδήποτε τοῦ σώματος: τὴν χεῖρα λ. χ., τὸν δάκτυλον, τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου. Εἰς τὸ ἄκρον λοιπὸν τοῦ δακτύλου ἂς παρατηρήσωμεν ἂν ὑπάρχωσι τὰ τρία ταῦτα στοιχεῖα καλῶς ὡρισμένα καὶ ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένα. Ἅπαξ δ' ἀνακαλυφθέντων ἐπιστημονικῶς τῶν τριῶν τούτων στοιχείων ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ δακτύλου, θὰ δυνηθῶμεν τότε νὰ ἴδωμεν εὐχερῶς καὶ συνεπῶς πόθεν αὐτὰ προέρχονται καὶ ποῦ τοῦ σώματος ἐνοικοῦσι..

Μελετήσωμεν λοιπὸν φυσιολογικῶς ὁμιλοῦντες αὐτὸ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου. Ἡ φυσιολογία μας, ὡς θὰ ἴδητε, ἔσται καταληπτὴ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν παιδίων.

Γινώσκετε ὅτι αὐτὸς ὁ δάκτυλος κινεῖται, ὅτι ζῇ. Αὐτὸς ὁ δάκτυλος σύγκειται ἐκ διαφόρων ὑλῶν, καὶ ζῇ, ὡς εἴπομεν. Πῶς ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου εἶνε ζῶν ; Δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποδείξωμεν παρεμποδίζοντες τὴν εἰς αὐτὸ εἰσροὴν τῆς ζωῆς. Ἐὰν παρεμποδισθῇ τὸ αἷμα ν' ἀφιχθῇ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου, γινώσκετε ὅτι αὐτὸ τὸ ἄκρον θ' ἀποθάνῃ, θ' ἀπονεκρωθῇ, κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔκφρασιν. Ὁσάκις τὸ αἷμα παρεμποδίζεται ν' ἀφιχθῇ εἰς ὄργανόν τι, αὐτὸ τὸ ὄργανον ἀπονεκροῦται. Τὸ τοιοῦτο ἄρα ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ τοῦ στοιχείου — ὅπερ ἀπέχομεν ἤδη νὰ ὁρίσωμεν πλειότερον — τὴν ὕπαρξιν τῆς ζωῆς, ὅτι ἡ ζωὴ ῥέει καὶ ὁδεύει μετὰ τοῦ αἵματος, ὅτι τὸ αἷμα ἄγει καὶ φέρει αὐτὴν πανταχοῦ, ὅτι ὁσά-

κις παρεμποδίζεται ἡ ῥοὴ τοῦ αἵματος, ἡ ζωὴ ἐκλείπει τοῦ ὀργάνου, εἰς ὃ δὲν ῥέει πλέον τὸ αἷμα. Ἡ παθολογία ἀποδεικνύει τοῦτο· νομίζομεν δὲ περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολῶμεν πλειότερον, ὅπως τὸ ἀποδείξωμεν καὶ ἡμεῖς. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁσάκις τὸ αἷμα δὲν ῥέει εἴς τι ὄργανον, τὸ ὄργανον τοῦτο θνήσκει, ἄρα ἡ ζωὴ ἔγκει-αι ἐν τῷ αἵματι. Μεταβῶμεν ἤδη εἰς ἕτερον ζήτημα.

Γινώσκετε τί ἐστι παραλυσία. Γινώσκετε ἅπαντες ὅτι ὅταν τις καταστῇ παράλυτος, ὁ δάκτυλός του ἐξακολουθεῖ μὲν νὰ ζῇ, ὁ δάκτυλός του ζῇ ἐντελῶς, ἡ χεὶρ ὡσαύτως, ἀλλ᾽ αὐτὸς ὁ παράλυτος δὲν δύναται πλέον νὰ κίνήσῃ αὐτά. Εἰς μάτην ἐπιτείνει τὴν βούλησίν του ὅπως κινήσῃ τὴν χεῖρα· ἀδυνατεῖ πρὸς τοῦτο· δὲν δύναται.

Ἡ ζωὴ καὶ ἡ βούλησις καλῶς ἀπ᾽ ἀλλήλων διακεκριμέναι.

Ἰδοὺ λοιπὸν τρία στοιχεῖα : τὸ *σῶμα*, τὸ σχηματίζον τὸν δάκτυλον, ἡ *ζωή*, ἡ ζωογονοῦσα αὐτόν, καὶ τέλος ἡ ***βούλησις***, ἡ κινοῦσα αὐτόν. Αὐτὰ τὰ τρία στοιχεῖα εἶνε καλῶς ὡρισμένα, καλῶς διακεκριμένα· τὸ σῶμα ἔχει ἰδίαν, διακεκριμένην θέσιν, ἡ ζωὴ ἐπίσης ἰδίαν θέσιν καὶ ἡ βούλησις ὡσαύτως. Ἕκαστον αὐτῶν τῶν στοιχείων ἔχει εἰδικὰ ὄργανα. Τὸ σῶμα μετέχει ἁπάντων· παρέχει δηλ. τὴν ὕλην, παρέχει τὸ στήριγμα ὅλων τῶν φυσικῶν στοιχείων. Ἡ ζωὴ κυκλοφορεῖ διὰ τῶν γνωστῶν σωλήνων, τῶν παρὰ τῶν ἰατρῶν καλουμένων ἀρτηριῶν καὶ φλεβῶν. Οἱ σωλῆνες οὗτοι εἶνε εἰδικοὶ ὀχετοὶ συνδεδεμένοι πρὸς τὸ κέντρον, τὸ ἐν τῷ στήθει κείμενον καὶ ὅπερ, ὡς γινώσκετε, εἶνε ἡ καρδία. Ἡ βούλησις ἡ κινοῦσα αὐτὸν τὸν δάκτυλον ἐπιδρᾷ διά τινος νεύρου, διά τινος εἰδικοῦ ἀγωγοῦ. Ἀκολουθοῦντες αὐτὸ τὸ νεῦρον εἰσερχόμεθα ἀνατομικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν μυελὸν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του. Ἡ βούλησις ἐκρέει ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου ἀπορρέει τὸ ὠστικὸν — impulseur — στοιχεῖον αὐτοῦ τοῦ δακτύλου. Ἰδοὺ λοιπόν, ἵνα μὴ ἐξέλθωμεν τῶν γενικοτήτων, τὰ τρία στοιχεῖα : τὸ σῶμα τὸ συνιστῶν τὴν βάσιν, τὸ στήριγμα· ἡ ζωὴ ἡ ἐκ τοῦ στήθους προερχομένη καὶ ἡ βούλησις, ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀπορρέουσα.

Σχέσεις τῶν στοιχείων πρὸς ἄλληλα.

Γνωσθέντων τῶν τριῶν στοιχείων, ὑπολείπεται νὰ ἴδωμεν ποῖαι αἱ ἀμοιβαῖαι αὐτῶν σχέσεις καὶ ποία ἡ πραγματικὴ αὐτῶν πηγὴ ἐν τῇ ἐπόψει τῆς δράσεώς των.

Τὸ σῶμα, ὡς γινώσκετε, ἀναπλάσσεται διηνεκῶς διὰ τῆς χωνεύσεως. Γινώσκετε ὅτι ὅταν δὲν τρώγῃ τις δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ἢ ἀσθένειαν, τὸ σῶμα ἰσχναίνεται, τὸ σῶμα φθίνει. Γινώσκετε ὅτι τὸ σῶμα διὰ τῆς χωνεύσεως ἀνανεοῦται ὑπὸ ὑλικὴν ἔποψιν. Ἡ χώνευσις δὲ ποῦ διενεργεῖται; Ἐν τῇ κοιλίᾳ. Ἡ δὲ ζωή; ἐν τῷ στήθει. Ἡ φυσιολογία μᾶς διδάσκει ὅτι ὁ περικεχυμένος ἀήρ, ἐπενεργῶν ἐπὶ τοῦ αἱματοσφαιριδίου, χορηγεῖ εἰς αὐτὸ τὸ αἱματοσφαιρίδιον ἀποχρῶσαν δύναμιν, ὅπως καὶ αὐτὸ ἀντιχορηγήσῃ τὴν ζωὴν εἰς ὅλα τὰ ὄργανα, τὰ μὴ ἐνέχοντα πλέον τοιαύτην· μετὰ δὲ τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἐπανέρχεται ἵνα καὶ πάλιν ἐμποτισθῇ τὴν ζωήν. Τοῦτο εἶνε ἡ καλουμένη κυκλοφορία τοῦ αἵματος, ἡ τὸ κέντρον ἔχουσα ἐν τῷ στήθει.

Ἴδωμεν ἤδη τὸ τρίτον μας κέντρον. Ἡ βούλησις παράγεται κατὰ διαφόρους ἐπιδράσεις. Ὁ ὑλισμὸς δοξάζει ὅτι παράγεται ἐκ μηχανικοῦ τινος τρόπου τῶν ἐγκεφαλικῶν κυττάρων. Ἡ πνευματολογία παραδέχεται ἄλλο πρᾶγμα, ὅπερ θὰ ἴδωμεν κατωτέρω. Ἂς παραδεχθῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτι ἡ βούλησις προέρχεται ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου, θεωρουμένου ὡς ὀργάνου. Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ ἡ ἀρχή, ἡ πηγὴ αὐτῶν τῶν τριῶν μεγάλων στοιχείων. Διατί αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς τρία; Διατί αὐταὶ πάντοτε αἱ διαιρέσεις, ὡσεὶ δογματικαὶ φαινόμεναι, αὐταὶ αἱ διαιρέσεις ἑνὸς ἀριθμοῦ, αὐταὶ αἱ ἐπιβεβαιώσεις διὰ τοῦ τρία, διὰ τοῦ τέσσαρα, διὰ τοῦ ἑπτά, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀπόκρυφος ἐπιστήμη καὶ ἐφ' ὧν βασίζονται αἱ μελέται αὗται; . . . Δὲν πταίομεν ἡμεῖς ἐὰν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ εὕρηνται τρία μόνον στοιχεῖα καὶ τρία κέντρα καλῶς διακεκριμένα· ἡ γαστὴρ δηλ. τὸ στῆθος καὶ ἡ κεφαλή!

Μελετήσωμεν ἤδη ὀλίγον τὴν ζωήν. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖον ἐν τῇ νέᾳ πνευματολογικῇ γλώσσῃ καλεῖται περίπνευμα. Αὐτὸ τὸ περίπνευμα κέκτηται, κατὰ τοὺς πνευματολόγους, δύο δυνάμεις, δύο ἰδιότητας: ἀναπλάσσει τὸ σῶμα καὶ συνενοῖ αὐτὸ πρὸς τὴν ψυχήν.

Εἴπομεν ὅτι τὸ περίπνευμα ἀναπλάσσει τὸ σῶμα. Τί δὲ τὸ σῶμα

ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔποψιν; Τὸ σῶμα σύγκειται ἐκ κυττάρων ἀεὶ μεταβαλλομένων, ὡς ἡ παθολογία καὶ τὰ πειράματα τοῦ Flourens, τοῦ Maldan, κλπ. ἀποδεικνύουσι.

Ὁ Claude Bernard ἀπέδειξεν ὅτι ὁσάκις μᾶς ἐπέρχεται μία ἰδέα, θνήσκει νευρικόν τι κύτταρον. Ὁ Flourens ἀπέδειξεν ὅτι ἐντὸς δύο μηνῶν καὶ τὰ ὀστᾶ ἀκόμη μεταβάλλονται καθολοκληρίαν. Μολονότι δὲ τὸ σῶμα διηνεκῶς μεταβάλλεται, διατηρεῖ ὅμως ἀείποτε τὸ αὐτὸ σχῆμα, τὴν αὐτὴν ὄψιν. Τί λοιπὸν τὸ συντελοῦν ὥστε τὸ σῶμα νὰ ἔχῃ τὸ αὐτὸ σχῆμα; τί δὲ τὸ συντελοῦν ὥστε νὰ διατηρῇ αὐτὸ τὸ σχῆμα; Τοῦτο πρόκειται ν' ἀποδείξωμεν. Δὲν θ' ἀνατρέξωμεν οὐδὲ νῦν εἰς γενικὰς φυσιολογικὰς θεωρίας, ἀλλὰ θὰ βασισθῶμεν καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς μελέτης μόνου τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου, καὶ θὰ ἴδωμεν δι' αὐτῆς τί τὸ συντελοῦν εἰς τὴν ἀνανέωσιν τοῦ σώματος, τί δὲ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ σχήματος.

Συνέβη ἴσως νὰ παρετηρήσατε ὅτι ἐὰν πληγή τις οἰαδήποτε ἀφήρεσε τεμάχιόν τι τοῦ δακτύλου, ὁ δάκτυλος ἀνασχηματίζεται ἐν τῷ προτέρῳ αὐτοῦ σχήματι (τοῦτο εἶνε μυστήριον διὰ τὴν ἐπίσημον ἐπιστήμην), ἐνῷ κατά τινας ἄλλας περιπτώσεις δὲν ἀνασχηματίζεται ἐν τῷ προτέρῳ σχήματι. Τί τὸ σχηματίζον λοιπὸν αὐτὸν τὸν δάκτυλον; Ἡ βούλησί μας; Ὄχι. Τὸ αἷμα; Τὸ αἷμα, ναί, ὡς φυσικὸν στοιχεῖον. Ἀλλὰ κάτι τι ἄλλο πάλιν σχηματίζει αὐτὸ τὸ αἷμα. Τὸ αἷμα, ὅπερ διαχέει τὴν ζωὴν ἐν τῷ ὀργανισμῷ δὲν κινεῖται εἰκῇ, αὐθόρμητον. Τὰ ἀγγεῖα κινοῦνται ὑπό τινος πράγματος· αὐτὸ δὲ τὸ πρᾶγμα εἶνε ἓν νεῦρον, οὗτινος τὰς θαυμασίας ἰδιότητας διεσαφήνισεν ὁ Κλαύδιος Βερνάρδ: τοῦτο εἶνε τὸ μέγα συμπαθητικὸν νεῦρον, ὅπερ διὰ τοῦ vaso-moteur καὶ τοῦ vaso-constructeur, τῶν ἀγγειοκινητικῶν δηλ. καὶ τῶν ἀγγειοσυσταλτικῶν κλάδων ἀνακινεῖ τὸ αἷμα ἐν ταῖς ἀρτηρίαις. Διαχέεται δὲ εἰς ὅλον τὸν ὀργανισμὸν καὶ ἀναπλάττει πᾶν τὸ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι. Παντοῦ ὅπου εἶνε ἀνάγκη ν' ἀναπλασθῇ τι, τὸ νεῦρον τοῦτο τὸ ἀναπλάττει, ἀνεξαρτήτως τῆς βουλήσεως ἡμῶν. Δὲν αἰσθανόμεθα ὅταν τὸ ἧπαρ ἐκκρίνει. ὡσαύτως ὅταν ὁ δάκτυλός μας ἀνασχηματίζεται. Ἐπληγώθημεν τὸν δάκτυλον; Ὁ δάκτυλος ἐπαναπλάσσεται λεληθότως, ἀσυνειδήτως ἡμῶν, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν, ἐπιστημονικῶς ὁμιλοῦντες, τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, δηλ. τοῦ νεύρου τῆς ὀργανικῆς ζωῆς. Αὐτὸ δὲ πάλιν τὸ μέγα συμπαθητικὸν ἐνέχει κάτι τι. . . τί ἐνέχει; Ποία δύναμις τὸ

κινεῖ; Δοθέντος ὅτι πᾶν ἐν τῷ ὀργανισμῷ μεταβάλλεται καὶ ὅτι συνεπῶς καὶ τὰ κύτταρα τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ μεταβάλλονται ὡς τὰ ἄλλα, ἀπαιτεῖται δύναμίς τις πρὸς κίνησιν αὐτοῦ τοῦ νεύρου. Αὐτὴν τὴν δύναμιν τὴν γινώσκει ἡ ἰατρική· ἔδωκε μάλιστα αὐτῇ καὶ ἓν ὄνομα (πρόοδος ὁπωσδήποτε καὶ τοῦτο), τὴν ἀπεκάλεσε νευρικὴν δύναμιν τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, — ἁπλούστατον τοῦτο — Λοιπόν! ἡ νευρικὴ δύναμις τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ἡ ἐνοικοῦσα σχεδὸν πανταχοῦ, ἐνοικεῖ ἐπίσης καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δακτυλῳ καὶ ἐν τοῖς μικροῖς γαγγλίοις, τοῖς περὶ τὰς ἀρτηρίας καὶ τὸ περιόστεον κειμένοις. Αὐτὰ τὰ γάγγλια ἐνέχουσι τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν πρὸς ἀνασχημάτισιν τοῦ ἄκρου αὐτοῦ τοῦ δακτύλου (κατωτέρω θ' ἀποδείξω τοῦτο διά τινος πειράματος)· ὄχι δὲ μόνον ἐνέχουσι τὰ γάγγλια ταῦτα τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν πρὸς ἀνασχημάτισιν τοῦ ἄκρου αὐτοῦ τοῦ δακτύλου, ἀλλά, πρᾶγμα σπουδαιότατον, ἐνέχουσι καὶ τὴν μνήμην ἔτι τοῦ σχήματος αὐτοῦ τοῦ δακτύλου, ἀφοῦ ὁ δάκτυλος ἀνασχηματίζεται πάντοτε κατὰ τὸ αὐτὸ σχῆμα ὅπερ εἶχε πρὶν ἢ πληγωθῇ. Τοῦτο δὲ τελεῖται οὐχὶ ἕνεκα τῆς βουλήσεως ἢ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλ' ἀσυνειδήτως, διὰ τοῦ νεύρου τούτου, τοῦ ἀναπλαστικοῦ τούτου νεύρου ἅπαντος τοῦ ὀργανισμοῦ, διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης, ἣν ἀποκαλοῦμεν ζωήν, καὶ ἣν οἱ πνευματολόγοι ἀποκαλοῦσι περίπνευμα.

Εἶπον ἀνωτέρω ὅτι θὰ δώσω μίαν ἐπιστημονικὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὰ ἐκεῖ κείμενα γάγγλια κατέχουσι τὸ σχῆμα αὐτοῦ τοῦ δακτύλου. Ἡ ἀπόδειξις τυγχάνει ἁπλουστάτη: Ἂν πληγή τις ἐγγίσῃ τὰ ἐν τῷ δακτύλῳ εὑρισκόμενα γάγγλια τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ἂν π. χ. πρίων τις ἐπιφέρῃ βαθεῖάν τινα πληγὴν καὶ προσβάλῃ τὸ περιόστεον τῶν ὀστῶν, τότε ὁ δάκτυλος δὲν ἀνασχηματίζεται πλέον εἰς τὸ αὐτὸ πρότερον σχῆμα, ἀλλ' ἐπισυμβαίνει οὐλή. Κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς οὐλῆς τό σχῆμα δὲν ἀναπαράγεται. Δὲν ἀναπαράγεται τὸ σχῆμα ὅταν προσβληθῶσι τὰ γάγγλια, τὰ δοχεῖα τῆς ζωῆς.

Σημειωτέον λοιπὸν ὅτι ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ ἐνυπάρχει εἰδική τις δύναμις, ἀναπλαστικὴ τοῦ σώματος καὶ κεκτημένη ***τὴν μνήμην τῶν σχημάτων αὐτοῦ τοῦ σώματος***. Πρὸς δὲ ὅτι ὅταν τὸ σῶμα ὑποστῇ μίαν οἱανδήτινα πληγήν, εἰς αὐτὸ τὸ συμπαθητικὸν ἐπιβέβληται ἡ ὑπεράσπισις. Ὅταν ἄκανθά τις εἰσέλθῃ εἰς τὴν χεῖρα καὶ παραγάγῃ φλόγωσιν, τί τοῦτο σημαίνει; Σημαίνει ὅτι τὸ αἷμα καταφθάνει ἐν πλείονι ποσότητι, ὅτι ἡ ζωὴ καταφθάνει ἐν πλείονι ποσότητι. Αὐτὴ ἡ

ζωή, αὐτὸ τὸ αἷμα πειρᾶται πάσῃ δυνάμει ν' ἀποδιώξῃ τοῦ ὀργανισμοῦ τὸ παρεισφρύσαν ξένον πρᾶγμα. Ὅ,τι δὲ συμβαίνει ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, τοῦτο γίνεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ. Αὐτὸ τὸ περίφημον νεῦρον, τὸ καλούμενον νεῦρον τῆς ὀργανικῆς ζωῆς, ἐπιδρᾷ πάντοτε· αὐτὸ παρέχει τὴν δύναμιν ὄχι μόνον πρὸς τὸ ἀνασχηματίζειν τὸν ὀργανισμόν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἀμύνεσθαι περὶ αὐτοῦ. Τοῦτο δ' ἀληθεύει καὶ κατὰ τὰς σπουδαίας ἀσθενείας, οἷα ἡ πνευμονία ἀκουσίως, ἀσυνειδήτως ἡμῶν καὶ λεληθότως ὁ ὀργανισμὸς ἀμύνεται κατὰ τοῦ προσβάλλοντος.

Εἴδομεν ὅτι ἡ ζωὴ ἔγκειται ἐν τῷ αἵματι. Θὰ ἴδωμεν ἤδη διατί ἡ ἐν τῷ αἵματι ἐνεχομένη ζωὴ κανονίζεται καὶ διευθύνεται παρὰ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ καὶ δι' αὐτοῦ διαχέεται πανταχοῦ.

Εἴπομεν ὅτι ἡ ζωή, ἡ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ συγκεντρωμένη καὶ δι' αὐτοῦ κανονιζομένη, ἔργον ἔχει νὰ ἀναπλάσσῃ τὸ σῶμα (ἔχουσα μάλιστα καὶ τὴν μνήμην τῶν σχημάτων αὐτοῦ) καὶ νὰ ὑπεραμύνηται αὐτοῦ, προσβαλλομένου. Πρὸς ἀπόδειξιν τῶν πορισμάτων τούτων, δέον νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς ἡ ζωὴ ἔγκειται ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ καὶ ποία ἡ μεταξὺ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ σχέσις. Πρὸς τοῦτο θὰ μεταχειρισθῶμεν μίαν πεζὴν σύγκρισιν.

Πρὸς διανομὴν τοῦ ὕδατος ἐν ταῖς πόλεσιν ὑπάρχουσιν ὀχετοί· οἱ ὀχετοὶ οὗτοι κυκλοφοροῦσι μὲν ἐν ἁπάσῃ τῇ πόλει, δὲν σχετίζονται ὅμως ἀμέσως πρὸς τὴν πηγήν. Τὸ ὕδωρ δὲν ἔρχεται εἰς τὰς ἰδιωτικὰς κρήνας κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν πηγήν. Πρὶν ἢ ῥεύσῃ εἰς αὐτὰς διέρχεται διὰ τῶν **δεξαμενῶν**. Σκοπὸς τῶν δεξαμενῶν τούτων εἶνε ἡ διακανόνισις, ἡ διευθέτησις τοῦ ὕδατος.

Λοιπὸν ἐν τῷ ὀργανισμῷ συμβαίνει ὅ,τι καὶ εἰς τὰς δεξαμενάς. Ἡ ζωή, ἀντληθεῖσα παρὰ τοῦ αἱματοσφαιριδίου, δὲν περιορίζεται εἰς τὸ κυκλοφορεῖν μόνον ἐν τῷ ὀργανισμῷ, ἀλλὰ καὶ ἐνοικεῖν ἔν τισι μέρεσι· ἐνοικεῖ δ' ἐν αὐτοῖς τοῖς μέρεσιν ἑτοίμη νὰ δράμῃ ἐν τῷ πρώτῳ συνθήματι κινδύνου τινὸς καὶ ἀσθενείας ἢ ἐν περιπτώσει μαγνητιστικῶν πειραμάτων, πνευματιστικῶν κλπ. Λοιπὸν αὐτὴ ἡ δεξαμενὴ τῆς ζωῆς εἶνε αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ νεῦρον τὸ συνιστάμενον ἐκ γαγγλίων διακεχυμένων πανταχοῦ τοῦ σώματος, εἶνε τὸ μέγα συμπαθητικόν, ὅπερ μέγα συμπαθητικὸν εἶνε ἓν σύστημα δεξαμενῶν ἢ γαγγλίων ἐνεχόντων τὴν ἣν ἐν τῷ αἵματι λαμβάνουσι ζωήν· ἀντὶ δ' αὐτὸ νὰ μετασχηματίσῃ τὴν ζωήν, ὡς συμβαίνει τὸ τοιοῦτο εἰς τὰ ὄργανα (ὁ στόμαχος καὶ -

βάνων τὴν ζωὴν ἐν τῷ αἵματι μετασχηματίζει αὐτὴν εἰς γαστρικὸν χυμὸν πρὸς χώνευσιν τῶν τροφῶν, τὸ ἧπαρ τὴν μεταβάλλει εἰς χολὴν ἢ χυμὸν ἡπατικόν, ἑκάστου τῶν ὀργάνων μεταβάλλοντος τὴν ζωὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ), μόνον τὸ μέγα συμπαθητικὸν τὴν διατηρεῖ ἐν ἐπιφυλάξει διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὀργανισμοῦ· ἰδοὺ τὸ ἔργον τοῦ περιπνεύματος.

Θὰ μᾶς ἐρωτήσωσιν ἴσως : Ἔχετε τρία στοιχεῖα· ποῦ ταῦτα ἐνοικοῦσι ; Ἀπαντῶμεν. Τὸ σῶμα γινώσκετε ποῦ εἶνε. Τὸ περίπνευμα ἐνοικεῖ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ· τὰ δὲ μεταφυσικὰ δῆθεν φαινόμενα τῶν πνευματολόγων εἶνε ἐκεῖνα ἅπερ οἱ σοφοὶ ἀποκαλοῦσιν ἐνέργειαν τῆς ὀργανικῆς ζωῆς. Εἰς ταῦτα προσθέτομεν ὅτι ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ὄντος (τοῦτο παρὰ τῶν πνευματολόγων καλεῖται *ἔξοδος* ***τοῦ περιπνεύματος***), ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἀνθρώπου : τοῦτο δὲ εἶνε τὸ μαγνητικὸν ῥευστόν, τὸ ἀστρῷον σῶμα τῆς Ἀποκρύφου ἐπιστήμης, ὅπερ ἐξερχόμενον τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ κινήσῃ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα ἢ νὰ συνδυασθῇ μετὰ ψυχικῶν ἐπηρειῶν, κινουσῶν αὐτὰ τὰ ὑλικὰ ἀντικείμενα. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ τοποθέτησις αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ ἔχομεν οὕτω λελυμένον τὸ πρῶτον σημεῖον τοῦ ζητήματος.

Ἀλλ', ὡς τὸ εἶπον, τὰ ὄργανα εἶνε μέσα πρόσκαιρα, μεταβαλλόμενα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν· τὰ νεῦρα δὲ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ὡς τὰ λοιπά, μεταβάλλονται ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Δέον ἄρα νὰ ὑφίσταται εἰδική τις, ὁριστική, καὶ τῆς ὕλης κεχωρισμένη δύναμις πρὸς τὸ ἀναπλάττειν τὸ σῶμα. Αὐτὴ ἡ δύναμις, ἡ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ ἑδρεύουσα, ἡ ἐπὶ τῶν γαγγλίων τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ στηριζομένη, ἡ δύναμις αὕτη ἔχει ὑπόστασιν πραγματικήν, ὑπόστασιν εἰδικήν, ὑπόστασιν ὡρισμένην. Εἶνε δὲ ἐκείνη ἥτις δὲν μεταβάλλεται, ἐνῷ τὸ σῶμα μεταβάλλεται. Ἐνόσῳ τὸ σῶμα μεταβάλλεται, δέον νὰ ᾖ κάτι τι μὴ μεταβαλλόμενον. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ δύναμις εἶνε τὸ περίπνευμα ἢ ἡ ὀργανικὴ ζωή, ἡ ἐπὶ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ ἐπιστηριζομένη Ἡ ἀσυνείδητος ἄρα ζωὴ ἔχει ὕπαρξιν πραγματικήν. Ἰδοὺ τὸ πρῶτον ζήτημα.

Τὸ δεύτερον ζήτημα τυγχάνει ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων : Πρόκειται περὶ τῆς σχέσεως ἣν ἡ ζωὴ ἀσκεῖ μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Εἴδομεν ὅτι ἡ ζωὴ (ἢ τὸ περίπνευμα) ἀναπλάττει τὸ σῶμα. Ἂς εἴδωμεν ἤδη τὴν σχέσιν αὐτῆς μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Ἐνταῦθα οἱ ὑλισταὶ θὰ μᾶς εἴπωσιν ἴσως : Τί πράγματα εἶνε αὐτὰ ὁποῦ μᾶς λέγετε ; Τίνα δύναμιν ἀποκαλεῖται ζωήν, τίνα ψυχήν ; Πρὶν

ἢ ἴδωμεν λοιπὸν τὴν ἣν σχέσιν ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἔχῃ μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, δέον νὰ γινώσκωμεν τί ἐννοοῦμεν διὰ τῆς λέξεως ψυχῆς.

Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ζητήματος λέξεων. Οἱ ὑλισταὶ ἀναγκάζονται νὰ παραδεχθῶσι τὴν ψυχήν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀποκαλοῦσιν ὡς οἱ πνευματολόγοι. Ἂς ἴδωμεν πῶς τὴν ἀποκαλοῦσιν.

Εἴπομεν ὅτι ἐνυπάρχει ἐν ἡμῖν στοιχεῖον κινοῦν, ζωογονοῦν τὰ ὄργανά μας ἀσυνειδήτως. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖον τὸ ἐσπουδάσαμεν ἤδη· εἶνε ἡ ζωή. Ἐκτὸς τούτου ὑφίσταται ἕτερόν τι, ὅπερ διενεργεῖ ἐν ἡμῖν τὸ βούλεσθαι, τὸ αἰσθάνεσθαι. Ὅταν πρᾶγμά τι παρίσταται ἐνώπιον ἡμῶν ἀντιλαμβανόμεθα αὐτοῦ, τὸ αἰσθανόμεθα· δηλ. τὸ διανοούμεθα· ἄλλου δέ τινος πάλιν πράγματος ἀναμιμνησκόμεθα. Διάνοια λοιπόν, μνήμη, βούλησις ἰδοὺ τὸ περίφημον τρίγωνον τῆς Πανεπιστημιακῆς ψυχολογίας. Τοῦτο δὲ τὸ πρᾶγμα δὲν ὑπόκειται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἀσυνειδήτου ζωῆς. Τοῦτο δὲν ἀναπλάττει τὸ σῶμα. Τὸ ἀναπλάττον τὸ σῶμα στερεῖται, ὡς εἴδομεν, βουλήσεως, διανοίας, ἐν τῇ σημασίᾳ, ἣν ἐννοοῦμεν. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ πρᾶγμα, τὸ ἔχον διάνοιαν, τὸ ἔχον βούλησιν, τὸ ὀνομάζομεν ἡμεῖς ψυχήν· οἱ δὲ ὑλισταὶ πῶς ἀποκαλοῦσιν αὐτό; Α! ἁπλούστατον πρᾶγμα. Ἡ ἐνεστῶσα ὑλιστικὴ ἐπιστήμη λέγει ταῦτα: Πᾶν ὅ,τι λέγομεν, εἶνε μετασχηματισμὸς αἰσθημάτων· πᾶν ὅτι πράττομεν, εἶνε αἰσθήματα μετεσχηματισμένα· οὐδὲν ἀπολύτως ἐν ἡμῖν ἐμπέφυκε. Ὅ,τι παράγομεν, μᾶς ἔρχεται ἔξωθεν, ἡμεῖς δὲ τὸ μετασχηματίζομεν διά τινος κυττάρου νευρικοῦ καὶ τὸ φέρομεν ἐντὸς ἡμῶν. Ἀκούομεν κώδωνα καὶ λέγομεν κινοῦντες τὴν γλῶσσαν· ἰδοὺ εἷς κώδων!

Ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀκουστικὸν φαινόμενον, μεταβαλλόμενον εἰς φαινόμενον προφορικόν, ἐνέχει ὑπερτάτην τὴν σπουδαιότητα, καθότι πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν τοῦτο· πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, ἵνα ὁ ἦχος τοῦ κώδωνος μεταβληθῇ εἰς ἦχον προφορικόν, δέον νὰ ὑφίσταται ἓν κέντρον, ἓν μέρος ἔνθα νὰ προσέρχωνται ἅπαντα τὰ αἰσθήματα ὅπως ἐκεῖ συγκεντρῶνται, συγκεφαλαιῶνται, μεταβάλλωνται τὰ μὲν εἰς τὰ δέ, καὶ ἐκεῖθεν εἶτα νὰ ἐπαναπέρχωνται. Λοιπὸν αὐτὸ τὸ κέντρον, αὐτὸ τὸ κεντρικὸν μέρος ἀνάγκη πᾶσα νὰ τὸ παραδέχωνται οἱ ὑλισταί, διότι ἄλλως οὐδὲν οὐδόλως δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι. Πῶς δὲ κατ' ἀκολουθίαν σκέπτονται; Ἰδού πως: Ναί, αὐτὸ τὸ κέντρον ὑφίσταται· δὲν ἀνεκαλύφθη εἰσέτι, ἀλλὰ θὰ ἀνακαλυφθῇ προσεχῶς Ἰδοὺ δὲ τρία τέσσαρα ἤδη ἔτη παρῆλθον, ἀφ' ἧς ἐπικρατεῖ αὐτὴ ἡ τελευταία ἰδέα τοῦ ὑλι-

σμοῦ. Ὅταν θ' ἀνακαλύψωσιν αὐτὸ τὸ ἐν λόγῳ κέντρον, τότε θὰ ἴδωσιν ὅτι αὐτὸ εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ οἱ πνευματολόγοι ἀποκαλοῦσι ψυχήν. Αὕτη ἡ ψυχὴ εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποκαλοῦσιν ἐκεῖ κάτω **κέντρον συναρμολογικὸν τῶν αἰσθημάτων**. Πρὸς αὐτὸ λοιπὸν τὸ κέντρον ὀφείλει ἡ ζωὴ νὰ διακρατῇ τὸ σῶμα εἰς σχέσιν.

Περὶ τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ τοῦ κέντρου θὰ διαλάβωμεν κατωτέρω. Ἤδη ἂς ἀναπτύξωμεν τὸν τρόπον δι' οὗ οἱ ὑλισταὶ σπουδάζουσιν αὐτὰς τὰς ἀοράτους δῆθεν δυνάμεις, αὐτὰς τὰς δυνάμεις ἂς δὲν βλέπουσι καὶ αἵτινες ὅμως κινοῦσι καὶ ζωογονοῦσι τὸν ὀργανισμόν.

Ἐὰν ἀναθέσωμεν εἰς ἓν σοφὸν μέλος τῆς ἐνεστώσης ἐπισήμου ἐπιστήμης τὴν ἔρευναν καὶ ἐξήγησιν τοῦ μηχανισμοῦ ὡρολογίου τινὸς π. χ., πῶς θὰ ἐπιληφθῇ τὸ σοφὸν αὐτὸ μέλος τῆς ἐρεύνης καὶ ὁποίαν ἔκθεσιν θὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Ἀκαδήμειαν ; Ἰδοὺ πῶς καὶ ποίαν.

« Ἀγαπητοὶ Κύριοι συνάδελφοι· ἐπελήφθην τῆς ἐρεύνης τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ὡρολογίου, ὅπερ μοὶ ἐνεπιστεύθητε. Ἀποσυνθέσας αὐτὸ ἐν πρώτοις παρετήρησα τὰ τῶν τροχῶν καὶ ἐβεβαιώθην ὅτι ὑπάρχουσι τόσοι τροχοὶ καὶ τόσαι ἐγκοπαὶ διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Παρετήρησα ὡσαύτως ὅτι ἐνυπάρχει μικρόν τι ἐργαλεῖον, ἐλατήριον καλούμενον καὶ ἔχον τόσον μῆκος, πρὸς δὲ ὅτι ἡ σχέσις μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀκίδων καὶ τοῦ μήκους τοῦ ἐλατηρίου ἀνέρχεται εἰς αὐτὸν τὸν μαθηματικὸν ἀριθμόν. Ἰδοὺ τί παρετήρησα καὶ ἰδοὺ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπὶ τοῦ ὡρολογίου μελέτης μου.»

Θά μοι εἴπητε ἴσως ὅτι κακῶς ἐξελεξάμην τὸ τοιοῦτον παράδειγμα καθότι ἅπαντες γινώσκομεν ὅτι τὸ κινοῦν τὸ ὡρολόγιον εἶνε τὸ ἐλατήριον· εἰς αὐτὸ δὲ τὸ πρᾶγμα οὐδεμία δύναμις μεταφυσικὴ εἰσχωρεῖ.

Εἰς μάτην λέγετε ὅτι τὸ ἐλατήριον εἶνε ὑλικόν, διότι καὶ εἰς αὐτὸ ἔτι τὸ παράδειγμα τοῦ ὡρολογίου εὑρίσκομεν μίαν δύναμιν μεταφυσικήν, ἀόρατον : αὕτη δὲ καλεῖται *ἐλαστικότης*. Τὸ κινοῦν τὸ ἐλατήριον δὲν εἶνε διότι σύγκειται ἐκ χάλυβος — καὶ μία σιδηρᾶ ῥάβδος σύγκειται ἐκ χάλυβος,— ἀλλὰ τὸ κινοῦν εἶνε ἰδιότης τις καλουμένη *ἐλαστικότης*. Ἐπιβεβαιῶ δ' ὅτι καὶ ἐδῶ ἀναμιγνύεται ἡ μεταφυσική, διότι δὲν δύναταί τις νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ *ἐπιστημονικῶς* τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὴ ἡ ἐλαστικότης. Ναί, μᾶς λέγουσιν ὅτι τοῦτο εἶνε ἡ ἰδιότης ἣν ἔχουσι τὰ σώματα τοῦ νὰ ὦσιν ἐλαστικά, ὡς παράδειγμα δὲ μᾶς δεικνύουσι ἓν ἐλατήριον. Ἀλλὰ τοιαύτη ἀπάντησις εἶνε ὁ ἀδιέξοδος λεγόμενος κύκλος, τὸ προτείνειν δηλ. ὡς ἀπόδειξιν αὐτὴν ταύτην τὴν ἀποδεικτέαν πρότα-

σιν. Ἡ ἐλαστικότης εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ ὡρολογίου μας· αὕτη δὲ δὲν διαφεύγει τῶν τύπων τῆς ψυχῆς· εἶνε μεταφυσική, καθὸ ὑλικῶς ἀναπόδεικτος.

Ἐπανέλθωμεν ἤδη εἰς τὸ ζήτημά μας. Ἵνα ἴδωμεν τὰς ὑφισταμένας σχέσεις μεταξὺ τῆς ψυχῆς καὶ τῶν σωμάτων δὲν θὰ προσφύγωμεν εἰς δυσνόητα πράγματα· δὲν θὰ ὁμιλήσωμεν μεταφυσικά. Θὰ στηρίξωμεν τὴν παρατήρησίν μας ἐφ' ἑνὸς μικροῦ, ἐλαχίστου ἐγκεφαλικοῦ τεμαχίου· ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ μέρους θὰ σπουδάσωμεν τοῦτο: ὅτι δηλ. ἐνυπάρχει αὐτῷ κἄτι τι μὴ μεταβαλλόμενον, ἐνῷ τὰ ὄργανα μεταβάλλονται διηνεκῶς. Παρετηρήσαμεν ἤδη ὅτι καὶ ἕτερον πρᾶγμα δὲν μεταβάλλεται ἐν τῷ ὀργανισμῷ, ἐνῷ ὅλα τὰ ὄργανα μεταβάλλονται διηνεκῶς, καὶ τὸ ἀπεκαλέσαμεν ζωήν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἐνυπάρχει κἄτι τι ἄλλο μὴ μεταβαλλόμενον καὶ διατηροῦν τὴν μνήμην, ἐνῷ τὰ κύτταρα τὰ ἐνέχοντα τὴν μνήμην ἀπέρχονται διηνεκῶς. Αὐτὸ τὸ κἄτι τι εἴπομεν ὅτι εἶνε ἡ ψυχή· ἡ δὲ εἰδικὴ ἰδιότης αὐτῆς τῆς ψυχῆς εἶνε τὸ ἀμετάβλητον, ἐνῷ τὰ κύτταρα, ἐφ' ὧν αὕτη ἐπιστηρίζεται, μεταβάλλονται.

Τὸ φαινόμενον τῆς σχέσεως τοῦ περιπνεύματος πρὸς τὴν ψυχὴν ἀνάγεται ὑπὸ ἔποψιν ἀνατομικήν, ὑπὸ ἔποψιν φυσιολογικὴν εἰς τὸ φαινόμενον τῆς σχέσεως ἑνὸς αἱματοσφαιριδίου πρὸς ἓν νευρικὸν κύτταρον. Εἶνε ἐπάναγκες τὸ περίπνευμα εἰς τὴν ψυχὴν πρὸς οἱανδήτινα ἐκδήλωσιν; Ἓν ἁπλοῦν πείραμα ἀποδεικνύει τὸ τοιοῦτο. Ἅμα ὡς ἡ ζωὴ παύσῃ ρέουσα εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὁ ἐγκέφαλος καθίσταται ὄργανον προσόμοιον τοῖς ἄλλοις ὑπὸ ὑλικὴν ἔποψιν· δὲν λειτουργεῖ πλέον· δηλ. αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἀπεκαλέσαμεν ψυχήν, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐκδηλωθῇ ἡμῖν. Ἅμα ὡς ὁ ἐγκέφαλος δὲν λειτουργεῖ, ἡ σχέσις τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος διακόπτεται ἐν δεδομένῳ τινὶ χρονικῷ διαστήματι. Τὸ τοιοῦτο συμβαίνει κατὰ τὸν μαγνητικὸν ὕπνον, ὅτε ἡ ἀσυνείδητος δύναμις δεσπόζει τῆς ἐν συνειδήσει δυνάμεως. Τὸ τοιοῦτο συμβαίνει κατὰ τὸν ὑπνωτισμόν, κατὰ τὸν φυσικὸν ὕπνον καὶ ὁσάκις ἡ ἀσυνείδητος ζωὴ ὑπερτερεῖ καὶ δεσπόζει.

Τὴν νύκτα τὸ περίπνευμα τῶν πνευματολόγων, τὸ ἀστραῖον σῶμα τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης, ἡ ὀργανικὴ ζωὴ τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης ἀναπλάττει τὸν ἐγκέφαλον. Τὴν ἡμέραν, βλέπετε, δὲν εὐκαιρεῖ· βαίνει λίαν ταχέως· δὲν προφθάνει νὰ ἐπανορθώσῃ, νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἐλλιπές. Ἡ ἐπανόρθωσις τελεῖται ἐν καιρῷ νυκτός. Τούτου ἕνεκα ἡ βούλησις τότε ἀποκοιμᾶται· δηλαδὴ ἡ καλουμένη ψυχὴ ἀποσπᾶται προ-

σωρινῶς, συνδεδεμένη ὅμως διατελοῦσα ἀείποτε καὶ ὁπωσδήποτε πρὸς τὸ ἀστρῶον σῶμα, ὁ δ' ἐγκέφαλος τότε ἐπανορθοῦται. Ὅταν συμβῇ νὰ μὴ κοιμηθῇ τις καὶ θελήσῃ νὰ προσκτήσηται δραστικότητά τινα, λαμβάνει, ὡς γινώσκετε, ἐρεθιστικά, ἓν οἱονδή τι πνευματῶδες ποτόν, κονιὰκ κλπ. Αἱ ἐργάτριαι, αἱ διερχόμεναι νύκτα ὅλην ἐν ἐργασίᾳ, κατωρθοῦσι τὸ τοιοῦτον λαμβάνουσαι καφέ, κονιάκ, δηλ. στοιχεῖα ἐπαφίνοντα ποσότητά τινα ζωῆς ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἐπανορθοῦσι κἄπως ἐν καιρῷ ἐγρηγόρσεως τὸν ἐγκέφαλον, ἐνῷ οὗτος ἔδει νὰ ἐπανορθωθῇ τὴν νύκτα.

Λοιπόν! ἡ μεταξὺ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ζωῆς σχέσις ἢ ἡ μεταξὺ τοῦ περιπνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς, ἀνάγεται ἁπλούστατα εἰς τὴν σχέσιν τῆς ζωῆς πρὸς τὸ νευρικὸν κύτταρον, τὸ θεωρούμενον ὡς ὑποστήριγμα αὐτοῦ τοῦ μηδέποτε μεταβαλλομένου πράγματος, ὅπερ ἀπεκαλέσαμεν ψυχὴν καὶ ὅπερ τυγχάνει πεπροικισμένον διὰ διανοίας, μνήμης καὶ βουλήσεως.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΑΓΝΗΤΙΣΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη, κατὰ πολλοὺς τῶν κορυφαίων ἰατρῶν, εὑρίσκεται ἔτι ἐν νηπιώδει καταστάσει, μὴ δυνηθεῖσα εἰσέτι νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ ἄδυτον καὶ ἀληθὲς πεδίον τῆς ἰατρικῆς, μηδὲ νὰ κατανοήσῃ τὸν λόγον τῆς παθογενείας ἢ τῆς φαρμακευτικῆς θεραπείας (1). Τούτου ἕνεκα αἱ ἀντιφατικαὶ διαγνώσεις, αἱ ἀλληλοδιαδεχόμεναι διάφοροι θεραπευτικαὶ ἐνδείξεις τῶν ἀσθενειῶν, κλπ.

Ἰδοὺ δὲ πῶς γνωματεύεται ἑτέρα τις σχολή, ἡ τῶν Μαγνητιστῶν, καὶ πῶς αὕτη ἐπιλαμβάνεται τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

« Ἅπασαι αἱ λειτουργίαι τοῦ ὀργανισμοῦ, λέγουσιν οἱ ὀπαδοὶ αὐτῆς, ἐξαρτῶνται ἐκ δύο δυνάμεων ἐπενεργουσῶν κατ' ἀντίθετον λόγον: ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑφίσταται δύναμίς τις θετική, ἀναπλαστική, συναρμολογητική, συντηρητικὴ τῆς ζωῆς· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἑτέρα δύναμις ἀρνητική,

(1) Ἴδ. τὰ «Μαγνητ. καὶ Πνευματ. Φαινόμενα» σελ. 96—102.

ἀνατρεπτική, καταστρεπτική. Ὅταν αἱ δυνάμεις αὗται ἐπενεργοῦσιν ἰσοφαρῶς ἐφ' ἁπάντων τῶν μερῶν τοῦ ὀργανισμοῦ μας, τότε τὸ ἰσοζύγιον διατηρεῖται ἐντελῶς, ἡμεῖς δ' ἔχομεν καλῶς τὴν ὑγείαν. Ἀλλ' ἂν ἡ συντηρητικὴ δύναμις αὐξήσῃ ἢ ἡ καταστρεπτικὴ μειωθῇ, τότε αἱ ὀργανικαὶ λειτουργίαι τελοῦνται μετὰ πολλῆς τῆς δραστικότητος. Ἂν ἀπ' ἐναντίας ἡ καταστρεπτικὴ δύναμις αὐξήσῃ ἢ ἡ ἑτέρα μειωθῇ εἴτε μένῃ στάσιμος, ἡ ἐπενέργεια τότε ἐλαττοῦται, συνεπῶς δὲ καὶ κατὰ τὰς δύο αὐτὰς περιστάσεις ἡ ἰσορροπία διασπᾶται, ἡ διάσπασις δὲ αὕτη τῆς ἰσορροπίας εἶνε ἡ νόσος.

Ὅταν λοιπὸν νοσήσῃ ὄργανόν τι, τοῦτο σημαίνει ὅτι τὸ ὄργανον αὐτὸ ἐνέχει πλείονα τὴν ἐνεργητικότητα, πλείονα τὴν ζωτικότητα, πλείονα τὴν διέγερσιν, ὅτι τελεῖ τὸ ἔργον του μετὰ πλείονος δραστικότητος ἢ ὅτι κατέστη ἐλλιπές, ἀνεπαρκὲς τὴν ἐνέργειαν, τὴν ζωτικότητα, τὴν διέγερσιν.

Δῆλον οὕτω γίνεται ὅτι μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο περιπτώσεων μέσος ὅρος δὲν ὑπάρχει· συνεπῶς δὲ αἱ ἀσθένειαι ἅπασαι δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας:

1ον ***Εἰς φλογώσεις***, χαρακτηριζομένας ἐκ λίαν μεγάλης δραστικότητος, ἐξ ὑπερβολῆς τῶν ὀργανικῶν λειτουργιῶν.

2ον ***Εἰς παθήσεις ἀτονικὰς*** ἢ ***παραλυτικάς***, χαρακτηριζομένας ἐξ ἐλαττώσεως ἢ ἀνατροπῆς τῶν ὀργανικῶν λειτουργιῶν.

Ὅταν λ. χ. τὸ ὄργανον τοῦ στομάχου ὑπερερεθισθῇ, αἱ συστολαὶ καθίστανται ταχύτεραι, ὁ γαστρικὸς χυμὸς καὶ ἡ στομαχικὴ βλέννα ἀφθονώτεροι παρὰ τὸ σύνηθες, ἡ δ' ἀφθονία αὕτη δίδει αἰτίαν εἰς ***ἀναγωγὰς βλεννωδῶν εἰδῶν*** καὶ ***ἐμέτους***. Ἐπέρχονται τότε ***κακοστομαχίαι***, ***σπασμοί***, ***σπασμωδικοὶ νυγμοί***, ***αἰφνίδιος πεῖνα***, ***γαστραλγία***, ***γαστρῖτις***, ***ἕλκωσις***. Ὅταν ἀπεναντίας ἡ ἐνέργεια μειωθῇ λίαν, τότε ὁ γαστρικὸς χυμὸς δὲν περιέχει πλέον ἅπαντα τὰ χρειώδη πρὸς τὴν χώνευσιν στοιχεῖα· συνεπῶς αἱ συστολαὶ χαλαροῦνται, αἱ τροφαὶ χρονίζουσιν ἐν τῷ στομάχῳ, διαλύονται ἐν αὐτῷ, παράγουσιν ***ἀέρια*** προξενοῦντα ***πνιγμονήν***, ***ἐρυγάς***, ***ναυτίαν***, ***ἐρευγμούς***. Ὁ πάσχων αἰσθάνεται ***στενοχωρίαν***, ***βάρος***, ***ἀνορεξίαν***· ἐπέρχονται δὲ ***τυμπανῖτις***, ***δυσπεψία***, ***γαστρικαὶ ἐμφράξεις***.

Ἐκ τούτων δῆλον γίνεται ὅτι ἐὰν κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐπιφέρωμεν τὴν καταπράϋνσιν, πρὸς μείωσιν αὐτῆς τῆς ἐκρύθμου δραστικότητος, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, τὴν διέγερσιν, πρὸς ἐπαύξησιν τῆς

δραστικότητος. τότε ἐπαναφέρομεν τὴν ἰσορροπίαν, ἥτις ἀποκαθίστησι τὴν ὑγείαν.

Πολλάκις οἱ ἰατροὶ παρατηροῦσιν ὅτι ὀργανόν τι λειτουργεῖ διά τινος ἐκρύθμου δραστικότητος, ἐνῶ αἱ λειτουργίαι ἄλλου τινὸς πλησίον κειμένου, ἐλαττοῦνται ἢ ἐκμηδενίζονται· ἄλλοτε πάλιν ὅταν ἡμισβεσθῇ ἢ καταστραφῇ ἐν μέρει ὄργανόν τι (κατὰ τὰς διαστροφὰς τῶν ὀργάνων, τὰς σκληρύνσεις, τὴν φθίσιν, κατά τινας ἄλλας νευρικὰς παθήσεις ἀνεξηγήτους, οἷαι: ἡ ἐπιληψία, ὁ ὑστερισμός, ἡ χορεία), παρατηροῦσι, λέγω, διαστροφήν τινα λειτουργικήν, ὅτι δηλ. ἡ αὐτὴ λειτουργία ὁτὲ μὲν παρουσιάζει αὔξησιν, κατά τινα χρονικὰ διαλείμματα, ὁτὲ δὲ μείωσιν τῆς τακτικῆς δραστικότητος.

Κατὰ τὰς τοιαύτας περιστάσεις ἡ θεραπευτικὴ μέθοδος τοῦ κλασικοῦ ἰατροῦ περιέρχεται εἰς βάσανον, εἰς δοκιμασίαν, ἐνῶ ὁ μαγνητιστὴς γινώσκει ποῦ ***νὰ πατήσῃ***.

Ὁ μεταλλικὸς μαγνητισμὸς εἶναι ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ὁ κανών, ὁ γνώμων τῶν λειτουργιῶν. Εἶναι δύναμις ἰσορροπίζουσα, ἀνάλογος πρὸς τὸ στοιχεῖον, τὸ διατηροῦν ἐν ἡμῖν τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑγείαν, μὴ συνεπιφέρουσα δὲ τοὺς οὓς κινδύνους ἡ φαρμακευτικὴ ἰατρική. Πιθανὸν ἐξ ἀγνοίας νὰ ἐπενεχθῇ διὰ τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ καταπράϋνσις λ. χ. ὅτε ἦτο ἀνάγκη διεγέρσεως, νὰ συμβῇ δὲ καὶ τὸ ἀντίστροφον. Ἀλλὰ καὶ τότε ὁ ἀσθενὴς δὲν ὑποφέρει ἢ πρόσκαιρον στενοχωρίαν, παρερχομένην καὶ αὐτὴν ταχέως διὰ τῆς ἐπενεργείας τῆς ἀντιστρόφου μεθόδου. Ἐκτὸς τούτου ὁ πόνος παρέρχεται ἐπίσης κατά τε τὴν διέγερσιν καὶ τὴν καταπράϋνσιν, ἕνεκα τῆς ἀναισθησίας ἥτις διαδέχεται τὴν ὑπεραισθησίαν.

« Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, γράφει ἡ παρισινὴ « Ἐφημερὶς τοῦ Μαγνητισμοῦ » τοῦ Ἰουλίου 1890, αἱ νευρικαὶ ἀσθένειαι, αἱ ὀργανικαὶ διαταράξεις, αἱ κακοδιαθεσίαι πάσης φύσεως, θεραπεύονται ταχέως διὰ τῆς μεταλλικῆς μαγνητικῆς ἰατρικῆς. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ σοβαροτέρων ἀσθενειῶν οἷαι: καρκῖνος, οἰδήματα, ἀνευρισμοί, σκληρύνσεις τῶν οἰδημάτων, λειτουργικαὶ διαστροφαί, ἀγκυλώσεις, ἡμιπληγίαι, κινητικὴ ἀταξία, μαλάκυνσις τοῦ ἐγκεφάλου ἢ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, δὲν πρέπει τις νὰ ἐλπίζῃ τελείαν θεραπείαν διὰ τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ, καίτοι δι' αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται πάντοτε βελτίωσις τοῦ πάθους καὶ ἀνακούφισις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τῶν ἀλγηδόνων.

« Τὰς τοιαύτας ἀσθενείας, τὰς παρὰ τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς θεωρου-

μένας ἀνιάτους, δύναται νὰ θεραπεύσῃ ἐντελῶς ὁ ζωϊκὸς ἢ μᾶλλον ὁ ἀνθρώπινος μαγνητισμός, καθὰ τυγχάνων πολλῷ ζωογονώτερος, πολλῷ δραστικότερος τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ.

«Γενικῶς πιστεύεται ὅτι ὁ μαγνητισμὸς ἐπενεργεῖ μόνον ἐπὶ τῶν νευρικῶν ἀσθενειῶν. Πλάνη τοῦτο. Κατ' ἀντίθεσιν τοῦ ὑπνωτισμοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως πάσης ὑποβολικῆς ἐνεργείας (suggestion), ὁ μαγνητισμὸς εἶναι στοιχεῖον ζωϊκόν, συντελοῦν εἰς τὰς θεραπευτικὰς φυσικὰς δυνάμεις, θεραπευτικόν· ἡ δὲ δραστικότης αὐτοῦ ἀναφαίνεται μᾶλλον εἰς τὰς ὀργανικὰς ἀσθενείας ἢ τὰς νευροπαθείας.»

Ὑπάρχει ἐν Παρισίοις ἡ «Société Magnétique de France» (1) διατηροῦσα τὸ «Institut Magnétique» 23 Rue Saint-Merri, ἐν ᾧ διδάσκεται δωρεὰν ἡ Μαγνητικὴ καὶ Μαγνητιστικὴ θεραπεία. Ἐκτὸς τούτου ἡ Ἑταιρία αὕτη ἵδρυσε καὶ νοσοκομεῖον ἐν ᾧ θεραπεύονται, δωρεὰν ὡσαύτως, παντὸς εἴδους νόσοι, καὶ αὐταὶ αἱ ὑπὸ τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς θεωρούμεναι ἀνίατοι, ἄνευ φαρμάκων.

Κατὰ τὴν περυσινὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἰνστιτούτου τούτου, ἀναφέρεται ἐν τῇ λογοδοσίᾳ κατ' ὄνομα καὶ λεπτομερῶς ὅτι ἐν τῇ κλινικῇ του ἐθεραπεύθησαν καὶ 17 ἔτι νόσοι θεωρούμεναι ἀνίατοι διὰ τῶν συνήθων μέσων τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς ἕτερα Ἰνστιτοῦτα καὶ νοσοκομεῖα ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐν οἷς θεραπεύονται οἱ ἀσθενεῖς διὰ τῆς ἁπλουστάτης μαγνητιστικῆς μεθόδου, ἄνευ τῶν ἐν χρήσει τῆς κλασικῆς θεραπευτικῆς φαρμάκων, ἅτινα, καὶ θεραπεύοντα τὴν ἀσθένειαν, ἐπαφίνουσιν οὐχ ἧττον ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ δυσάρεστα ἀποτελέσματα.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟΝ

Πολλαὶ παρισιναὶ Στοαὶ (Loges) προτίθενται νὰ συγχωνευθῶσι καὶ ἱδρύσωσιν ἓν εἰδικὸν συνεργεῖον ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον: « Le Reveil initiatique » (Ἡ Μυσταγωγικὴ ἐξέγερσις).

Θὰ δοθῇ οὕτω νέα ὤθησις εἰς τὴν πρὸ διετίας ἐγκαινισθεῖσαν κί–

(1) Ἀριθμοῦσα ἤδη 171 μέλη, ἐξ ὧν τὰ 30 ἐκ τῶν κλασικῶν ἰατρῶν.

νησιν παρὰ τοῦ *Μασ.·. Συλλόγου* τῶν μυσταγωγικῶν σπουδῶν καὶ L.·. Travail et Vrais Amis Fidèles.

Ἡ κίνησις αὕτη τοιαύτης σπουδαιότητος τυγχάνει, ὥστε δυνατὸν νὰ καταστῇ ἀφετηρία τελείας μεταβολῆς ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ Μασωνίᾳ.

Ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔποψιν παριστάμεθα θετικῶς εἰς ἀληθῆ ***μυσταγωγικὴν ἐξέγερσιν.***

Οἱ Τέκτονες ἐξέρχονται τῆς νάρκης τῆς routinière ἀγνοίας καὶ διανοίγουσιν ἐν τέλει τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ φῶς τῆς κατὰ παράδοσιν ἐπιστήμης, ἧς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐτύγχανον θεματοφύλακες ἀσυναισθήτως. Τοῦ λοιποῦ πειρῶνται νὰ ἐπιληφθῶσι σπουδαίως τῆς τεκτονικῆς μυσταγωγίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μορφώσωσι πράγματι ***μύστας*** καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως.

Δὲν πρόκειται τωόντι νὰ διδάσκωσι μόνον τὴν ***θεωρίαν*** τῆς μυσταγωγίας. Τὸ ***πρακτικὸν*** πρὸ πάντων ἐνδιαφέρει τοὺς Τέκτονας. Δὲν εἶνε πλέον αὐτοὶ ἄνθρωποι θέλοντες νὰ χάνωνται ἑκουσίως εἰς τὰ νέφη τῆς μεταφυσικῆς θεωρίας. Εἶνε ἐργάται, κτίσται ἐνεργητικοί, ἔχοντες ἀείποτε ὑπ' ὄψιν τὴν ἀληθῆ πραγματοποίησιν τοῦ ἰδεώδους αὐτῶν.

Τούτου ἕνεκα μέγιστον ἐνδιαφέρον ἐνέχει ἡ ἀπόπειρα τῆς μυσταγωγικῆς ἀναγεννήσεως, ἥτις εἶνε ἤδη ὁ σκοπὸς τῆς Μ.·. Α.·.

Ἂν ἡ ἀπόπειρα αὕτη τελεσφορήσῃ, θὰ ὦσιν αἱ συνέπειαι πολυάριθμοι.

Ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ παράσχωμεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑποσχέσεις, ἃς αἱ περιστάσεις μόνον δύνανται νὰ ἐπιτελέσωσι. Δὲν ἀνήκει ἡμῖν νὰ προδικάσωμεν τὸ μέλλον. Οἱ Τέκτονες διατηροῦσι σιγὴν ἐπὶ τῶν κρυφίων αὐτῶν ὀνείρων, διότι γινώσκουσι καλῶς ὅτι, αὐτῶν διατελούντων πιστῶν εἰς τὸ γνωμικόν των : ***Ἐργάζεσθαι καὶ σιγᾷν,*** τὰ πράγματα ἀναδέχονται νὰ ὁμιλήσωσιν ἀντ' αὐτῶν καὶ νὰ διακηρύξωσι, πολλῷ κάλλιον παρ' ὅπως αὐτοὶ θὰ ἠδύναντο νὰ τὸ πράξωσι, τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα τῆς ἐνδελεχοῦς καὶ ἀκαμάτου ἐνεργητικότητος αὐτῶν.

Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1890.

OSWALD WIRTH.·.

Μέλος τοῦ Μασ.·. Συλλόγου τῶν Μυσταγωγικῶν Σπουδῶν.

ΠΕΡΙ ΣΟΛΟΜΟΝΙΚΗΣ

Ἐκ τῶν ἑξῆς ἀποσπασμάτων δύναταί τις νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν τῶν μαγικῶν βιβλίων, νῶν λεγομένων σολομονικῶν (grimoire).

Ἰδοὺ ἐν πρώτοις τί συνέβη εἰς τὸν Eliphas Levi (1) καὶ πῶς οὗτος διηγεῖται τὸ τοιοῦτο ἐν τῷ συγγράμματί του La Clef des Grands Mystères (ἡ κλεὶς τῶν Μεγάλων Μυστηρίων).

Ἡμέραν τινὰ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Ἔλιφας Λέβη ἐργάτης τις ὑψηλοῦ ἀναστήματος, πεντηκοντούτης τὴν ἡλικίαν, προσβλέπων κατὰ πρόσωπον καὶ ὁμιλῶν πολὺ λογικά. Ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐπισκέψεώς του ἀπήντησε : «Θὰ τὴν εἰξεύρετε βέβαια· ἔρχομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω νά μοι δώσητε ὅ,τι ἔχασα.»

«Ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν, ὅπως ὦμεν εἰλικρινεῖς, ὅτι (ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ) ὁ Ἔλιφας οὐδὲν ἐγίνωσκεν ἀναφορικῶς τοῦ ἐπισκέπτου τούτου, οὐδὲ περὶ τοῦ ἀπολεσθέντος πράγματος. Ἀπεκρίθη λοιπόν : Μὲ νομίζετε πολὺ περισσότερον μάγον, παρ' ὅσον εἶμαι· ἀγνοῶ τίς εἶσθε καὶ τί ζητεῖτε· ἂν λοιπὸν νομίζητε ὅτι δύναμαι νὰ σᾶς φανῶ ὠφέλιμος κατάτι, πρέπει νὰ ἐκφρασθῆτε καὶ ὁρίσητε τὴν ἐρώτησίν σας.

— Καλὰ λοιπόν ! ἀφοῦ προσποιεῖσθε ὅτι δὲν ἐννοεῖτε, θὰ ἀναγνωρίσητε ὅμως τοὐλάχιστον τοῦτο, εἶπε τότε ὁ ἄγνωστος ἀποσύρων τοῦ κολπου μικρὸν βιβλίον, μέλαν καὶ μεταχειρισμένον.

«Ἦτο ἡ σολομονικὴ τοῦ πάπα Ὠνορίου.

«Μίαν λέξιν περὶ αὐτοῦ τοῦ διαφημισμένου βιβλίου.

«Αὐτὸ τὸ μαγικὸν βιβλίον συνίσταται ἐκ μιᾶς ἀποκρύφου συνθέσεως τοῦ Ὠνορίου II πρὸς ἐπίκλησιν καὶ διεύθυνσιν τῶν πνευμάτων, πρὸς δὲ ἔκ τινων δεισιδαιμονικῶν συνταγῶν . . . Ἦτο τὸ ἐγχειρίδιον τῶν μοχθηρῶν ἱερέων, τῶν διενεργούντων τὴν *μαύρην μαγείαν* κατὰ τὰς θλιβερωτέρας περιοδους τοῦ μεσαίωνος. Ἐνυπάρχουσιν ἐν αὐτῷ τῷ βιβλίῳ τελέσματα αἱματηρά, συναρμολογημένα διὰ τῆς βεβηλώσεως τῆς ἱερᾶς λειτουργίας καὶ τῶν ἀφιερωμάτων, τύποι διὰ τὴν γοητείαν καὶ τὴν βασκανίαν, εἶτα μέθοδοί τινες, ἃς μόνον ἡ μωρία δύ-

(1) Ψευδώνυμον τοῦ ἀββᾶ Κωνστάν.

νται νὰ παραδεχθῇ καὶ ἡ δολερότης νὰ συμβουλεύσῃ. Τέλος εἶνε βιβλίον πλῆρες εἰς τὸ εἶδός του, τούτου δ' ἕνεκα ἐγένετο σπάνιον ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις, ἀγοραζόμενον παρὰ τῶν ἐραστῶν αὐτοῦ πολὺ ἀκριβά.

— Ἀγαπητὲ κύριε, εἶπεν ὁ ἐργάτης στενάζων, ἀπὸ δέκα ἐτῶν τῆς ἡλικίας μου δὲν ἔπαυσα καταγινόμενος μὲ αὐτὸ καὶ συμμορφούμενος πρὸς ὅλας τὰς ὁδηγίας του. Διατί λοιπὸν οἱ πρότερον ἐπισκεπτόμενοι μ' ἐγκατέλιπον ἤδη ; Ἐλί, Ἐλί, Λαμμά . . .

— Στάσου! ἐφώνησεν ὁ Ἔλιφας· μὴ παρῳδεῖ τὰς τρομερωτέρας λέξεις μιᾶς ἀγωνίας ἃς ποτε ἤκουσεν ὁ κόσμος ! Ποῖα ὄντα σ' ἐπεσκέπτοντο δυνάμει τοῦ φρικώδους τούτου βιβλίου ; Τὰ γνωρίζεις ; Τοῖς ὑπεσχέθης τίποτε ; Ὑπέγραψες καμμίαν **συντροφιὰν** μὲ αὐτά ;

— Ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ κάτοχος τῆς σολομονικῆς· δὲν τὰ γνωρίζω, οὐδ' ἀνέλαβα καμμίαν ὑποχρέωσιν. Εἰξεύρω μόνον ὅτι μεταξὺ αὐτῶν οἱ ἀρχηγοὶ εἶνε καλοί, ἐκ τῶν δευτερευόντων ἄλλοι καλοι καὶ ἄλλοι κακοί, οἱ δὲ κατώτεροι εἶνε κακοί, ἀλλ' ὄχι τυφλῶς καὶ οὗτοι καὶ χωρὶς νὰ δύνανται νὰ πράξωσι τὸ καλλίτερον. Ἐκεῖνο ὅπερ ἐπεκαλούμην καὶ ὅπερ πολλάκις μοι ἐνεφανίσθη, ἀνήκει εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἱεραρχίαν, διότι ἦτο ὡραίου ἤθους, καλῶς ἐνδεδυμένον καί μοι ἔδιδεν ἀείποτε εὐνοϊκὰς ἀπαντήσεις. Ἀλλ' ἔχασα ἓν φύλλον τοῦ μαγικοῦ βιβλίου μου, τὸ πρῶτον, τὸ σπουδαιότερον, τὸ φέρον τὴν αὐτόγραφον ὑπογραφὴν τοῦ πνεύματος, καὶ ἔκτοτε δὲν ἐμφανίζεται πλέον ὁσάκις τὸ ἐπικαλεσθῶ. Εἶμαι ἀπολωλώς. Εἶμαι ὡς ὁ Ἰώβ, μὴ ἔχων πλέον οὔτε δύναμιν οὔτε θάρρος. Ὦ ! διδάσκαλε, σᾶς ἐξορκίζω, σεῖς ὅστις διὰ μιᾶς μόνης λέξεως, δι' ἑνὸς σημείου δύνασθε νὰ βιάσητε τὰ πνεύματα εἰς ὑπακοήν, λάβετε οἶκτον δι' ἐμὲ καὶ ἀποδώσατέ μοι ὅτι ἔχασα !

— Δός μοι τὸ βιβλίον σου, εἶπεν ὁ Ἔλιφας.

Πῶς ἀπεκάλεις τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον σοὶ ἐνεφανίζετο ;

— Τὸ ἀπεκάλουν Ἀδοναΐ.

— Καὶ εἰς ποίαν γλῶσσαν ἦτο ἡ ὑπογραφή του ;

— Τὸ ἀγνοῶ, ἀλλ' ὑποθέτω νὰ ἦτο εἰς τὴν Ἑβραϊκήν.

— Ἰδού, εἶπεν ὁ καθηγητὴς τῆς ὑψηλῆς μαγείας, ἀφοῦ ἔγραψε δύο λέξεις ἑβραϊκὰς εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Ἰδοὺ δύο ὑπογραφαὶ ἃς τὰ πνεύματα τοῦ σκότους οὐδέποτε θὰ παραβιάσουν. Ὕπαγε εἰς εἰρήνην· κοιμοῦ καλὰ καὶ μὴ ἐπικαλοῦ πλέον τὰ φαντάσματα.

Ὁ ἐργάτης ἀπῆλθε.

Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἐπανῆλθε πρὸς τὸν ἐπιστήμονα.

— Μοὶ ἀπέδωκας τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ζωήν, τῷ εἶπε· ἡ ἰσχύς μοὶ ἐπανῆλθεν ἐν μέρει· δύναμαι ἤδη διὰ τῶν δοθεισῶν μοι ὑπογραφῶν ν' ἀνακουφίζω τοὺς πάσχοντας, ν' ἀπαλλάττω τοὺς *κατεχομένους*· ἀλλ' *ἐκεῖνον*, δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἴδω, καὶ ἐνόσω δὲν τὸν ἴδω, θὰ θλίβωμαι μέχρι θανάτου. Ἄλλοτε ἦτο ἀείποτε πλησίον μου· μὲ ἤγγιζεν ἐνίοτε, μ' ἐξύπνα τὴν νύκτα ἵνα μοι εἴπῃ, ὅ,τι ἦτο ἀνάγκη νὰ μάθω. Διδάσκαλε σᾶς παρακαλῶ ἐνεργήσατε ὅπως τὸν ἴδω . . .

— Μὰ ποῖον :

— Τὸν ἀδοναΐ.

— Ἠξεύρεις ποῖος εἶνε ὁ Ἀδοναΐ ;

— Ὄχι, ἀλλ' ἤθελον νὰ τὸν ἐπανέβλεπον.

— Ὁ Ἀδοναΐ εἶνε ἀόρατος.

— Τὸν εἶδον.

— Εἶνε ἄμορφος.

— Τὸν ἐψηλάφησα.

— Εἶνε ἄπειρος.

— Εἶνε ἐπάνω κάτω τοῦ ἀναστήματός μου.

— Οἱ προφῆται λέγουσιν ὅτι ἡ ἄκρα τοῦ ἐνδύματός του ἀπ' Ἀνατολῶν μέχρι Δυσμῶν σαρώνει τὰ ἄστρα τῆς πρωΐας.

— Εἶχεν ἐπενδύτην πολὺ καθαρὸν καὶ ἐνδύματα πολὺ λευκά.

— Ἡ Γραφὴ λέγει ἔτι ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ τὸν ἴδῃ χωρὶς ν' ἀποθάνῃ.

— Εἶχε φαιδρὸν τὸ πρόσωπον.

— Ἀλλὰ τί ἔπραττες, πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῶν τῶν ἐμφανίσεων ;

— Μὰ ἔπραττον ὅ,τι εἶνε σημειωμένον ἐν τῷ μεγάλῳ μαγικῷ βιβλίῳ.

— Μὰ τί λοιπόν ; Καὶ τὴν αἱματηρὰν θυσίαν ;

— Βέβαια.

— Ἄθλιε ! ἀλλὰ ποῖον ἦτο τὸ θῦμα ;

Εἰς αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν, ὁ ἐργάτης ἀνεσκίρτησεν, ὠχρίασε, τὸ βλέμμα του διεταράχθη.

— Ἠξεύρεις, διδάσκαλε, κάλλιον ἐμοῦ τί τρέχει, εἶπε ταπεινῶς καὶ χαμηλοφώνως. Ὢ ! μ' *ἐκόστισε* πολύ· πρὸ πάντων τὴν πρώτην φοράν, νὰ κόψω διὰ τῆς μαγικῆς μαχαίρας καὶ δι' ἑνὸς καὶ μόνου

κτυπήματος τὸν λαιμὸν αὐτοῦ τοῦ ἀθώου πλάσματος! Μίαν νύκτα ἀφοῦ ἀπετελείωσα τὰ ἐναγίσματα, ἐκάθησα ἐν τῷ κύκλῳ ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας μου καὶ τὸ θῦμα εἶχεν ἤδη κατακαῆ ἐπὶ μεγάλης τινὸς πυρᾶς ἐκ ξύλων κυπαρίσσου καὶ aulne. . . Αἴφνης πλησίον μου. . . τὸ ἐπανεῖδον ἢ μᾶλλον τὸ ᾐσθάνθην διαβαῖνον. . . Ἤκουσα μίαν σπαρακτικὴν οἰμωγήν. . . ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἔκλαιε, καὶ ἔκτοτε ἐνόμιζον ὅτι πάντοτε τὸ ἤκουον.

Ὁ Ἔλιφας, ἐγερθεὶς βιαίως, ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκτὶ τὸν διαλεγόμενον. Μήτοι εἶχεν ἐνώπιόν του ἐπικίνδυνόν τινα τρελλόν, ἱκανὸν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς φρικαλεότητας τοῦ seigneur de Retz; Καὶ ὅμως τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐφαίνετο γλυκύ, χρηστόν.. Ὄχι· δὲν ἦτο δυνατὸν τοιοῦτό τι.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων αὐτὸ τὸ θῦμα. . . εἰπὲ καθαρὰ τί ἦτο· Ὑποθέτεις ὅτι τὸ εἰξεύρω ἤδη, καὶ ἴσως νὰ τὸ εἰξεύρω, ἀλλ' ἔχω τοὺς λόγους μου διὰ νὰ θέλω νὰ μοὶ τὸ εἴπῃς.

— Ἦτο, κατὰ τὸ μαγικὸν τυπικόν, ἓν ἐρίφιον ἑνὸς ἔτους, παρθένον καὶ ἄνευ ἐλαττώματος.

— Ἓν ἀληθὲς ἐρίφιον;

— Βέβαια. Πιστεύσατε ὅτι δὲν ἦτο οὔτε ἄθυρμά τι παιδικόν, οὔτε ζῶον ταριχευμένον.

« Ὁ Ἔλιφας ἀνέπνευσε. Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶπεν ἐν διανοίᾳ· αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε γόης διὰ καύσιμον. Ἀγνοεῖ ὅτι οἱ ἀποτρόπαιοι συντάκται τῶν σολομονικῶν, ὅτε ὡμίλουν περὶ ἐριφίου παρθένου, ὑπεννόουν μικρὸν παιδίον (1).

— Καλά, εἶπε τότε εἰς τὸν ἐργάτην, δός μοι λεπτομερείας τῶν ὀπτασιῶν σου· ὅ,τι μοι διηγεῖσαι μ' ἐνδιαφέρει πολύ.

« Ὁ γόης, διότι πρέπει νὰ τὸν ἀποκαλέσωμεν διὰ τοῦ ὀνόματός του, ὁ γόης τῷ διηγήθη τότε σειρὰν ὅλην ἐκτάκτων συμβάντων — ὧν μάρτυρες ἦσαν δύο οἰκογένειαι — καὶ ὁμοιαζόντων πρὸς τὰ φαινόμενα τοῦ Χώμ: χεῖρες ἐξερχόμεναι τῶν τοίχων, μετατοπίσεις ἐπίπλων, ὀπτασίαι φωσφορικαί. . . Μίαν ἡμέραν ὁ τολμητίας δόκιμος μάγος εἶχεν ἀποτολμήσει νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν Ἀσταρὼθ καὶ εἶδε τὴν

---

(1) Ὑποβάλλομεν ταῦτα ὑπὸ τὴν μελέτην τῆς ἐν Πειραιεῖ κυρίας Μαρίας Μηχανίδου τῆς δημοσιευσάσης τὸ δρᾶμα ἡ «Ἀνθρωποκτονία παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις».

ἐμφάνισιν ἑνὸς γιγαντιαίου τέρατος, ἔχοντος σῶμα χοίρου καὶ κεφαλὴν κολοσσαίου βοός. Ἀλλ' ὅλα ταῦτα τὰ διηγεῖτο μετὰ τοιούτου τόνου ἀληθείας, μετὰ τοιαύτης βεβαιότητος ὅτι τὰ εἶδε, ὥστε ν' ἀποκλείωσι πᾶν εἶδος ἀμφιβολίας περὶ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς πεποιθήσεως τοῦ διηγουμένου.

« Ὁ Ἔλιφας, ὅστις τυγχάνει ἐρασιτέχνης ἐν μαγίᾳ, ἔμεινεν ἔκπληκτος ἐπὶ τῷ τοιούτῳ εὑρήματι. Κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα, εἷς ἀληθὴς γόης τοῦ μεσαιῶνος, εἷς γόης αὐτοφυής, ἀνεπιτήδευτος, πεποιθώς! Εἷς γόης ἰδὼν τὸν Σατανᾶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδοναΐ, τὸν Σατανᾶ ἐν ἀστυκῇ περιβολῇ, τὸν Ἀσταρὼθ ὑπὸ τὸ διαβολικὸν σχῆμα! ὁποῖον ἀντικείμενον τέχνης! ὁποῖος ἀρχαιολογικὸς θησαυρός!

— Φίλε μου, εἶπεν εἰς τὸν νέον μαθητήν, θὰ σὲ βοηθήσω νὰ ἐπανεύρῃς ὅ,τι, ὡς λέγεις, ἔχασες. Λάβε αὐτὸ τὸ βιβλίον, τήρησον τὰς τυπικὰς ὁδηγίας καὶ ἐπάνελθε μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας.

« Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας, νέα συνεδρία, καθ' ἣν ὁ ἐργάτης λέγει ὅτι ἐφεῦρε μηχανήν τινα σωστικὴν μεγάλης χρησιμότητος ἐν τῷ ναυτικῷ. — « Ἡ μηχανὴ εἶνε ἐντελῶς κατηρτισμένη· ἓν μόνον πρᾶγμα ἐλλείπει. . . ὑπάρχει ἀδιόρατόν τι ἐλάττωμα ἐν τῇ κινήσει, ἕνεκα τοῦ ὁποίου δὲν ἐργάζεται. Ποῖον ἆρά γε αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα; Τὸ πονηρὸν μόνον πνεῦμα δύναται νὰ τὸ εἴπῃ. Πρέπει λοιπὸν ἀφεύκτως νὰ τὸ ἐπικαλεσθῶμεν »! . . .

— Πρόσεξον καλῶς, εἰπὲν ὁ Ἔλιφας· λέγε μᾶλλον ἐν διαστήματι ἐννέα ἡμερῶν αὐτὴν τὴν καββαλιστικὴν ἐπίκλησιν (καὶ ἐπέδωκεν αὐτῷ ἓν φύλλον χειρόγραφον). Ἄρχισε αὐτὴν τὴν ἑσπέραν καὶ ἔλα αὔριον νά μοι εἴπῃς τί εἶδες, διότι αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ ἔχῃς δήλωσίν τινα.

« Τὴν ἐπαύριον δὲν ἔλλειψεν ὁ ἄνθρωπός μας ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν.

— Ἠγέρθην αἴφνης, εἶπε, περὶ τὴν μίαν ὥραν τῆς πρωΐας. Εἶδον ἔμπροσθεν τῆς κλίνης μου μέγα φῶς καὶ ἐν αὐτῷ ***βραχίονα σκοτεινὸν*** διερχόμενον καὶ ἐπανερχόμενον ἔμπροσθέν μου, ἵνα οἱονεὶ μὲ μαγνητίσῃ. Ἐπανακοιμήθην καὶ μετά τινας στιγμὰς ἐξυπνήσας πάλιν, εἶδον τὸ ἴδιον φῶς, ἀλλ' εἰς ἄλλο μέρος· εἶχε περάσει ἐξ ἀριστερῶν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ εἰς τὸ λαμπρὸν βάθος διέκρινα τὴν σκιαγραφίαν ἑνὸς ἀνθρώπου, ἐσταυρωμένας ἔχοντος τὰς χεῖρας καὶ προσβλέποντός με.

— Πῶς ἦτο αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

— Τοῦ ἀναστήματός σας περίπου καὶ τῆς εὐτραφίας σας.

— Καλα· πήγαινε καὶ ἐξακολούθει νὰ πράττῃς ὅ,τι σοι εἶπον.

« Μετὰ ἐννέα ἡμέρας νέα ἐπίσκεψις τοῦ μαθητευομένου· ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν ἦτο ὅλος χαρὰ καὶ σπεύδων. Μακρόθεν ἀκόμη ἐφώνησε πρὸς τὸν Ἔλιφας.

— Εὐχαριστῶ, διδάσκαλε· ἡ μηχανὴ ἐργάζεται· ἄνθρωποι, οὓς δὲν ἐγνώριζον, προσῆλθον καὶ ἔθεσαν εἰς τὴν διάθεσίν μου τὰ ἀναγκαιοῦντα κεφάλαια πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἐπιχειρίσεώς μου· ἀνεῦρον τὴν ἡσυχίαν τοῦ ὕπνου· καὶ ὅλα ταῦτα χάρις εἰς τὴν ἰσχύν σου.

— Εἰπὲ μᾶλλον χάρις εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐπείθειάν σου. καὶ τώρα adieu, πρέπει νὰ ἐργασθῶ. . . Μὰ τί ! Διατί αὐτὸ τὸ παρακλητικὸν πάλιν ὕφος, τί με θέλεις ;

— Ὦ ! ἐὰν ἤθελες ! . . .

— Τί ; δὲν ἐπέτυχες ὅ,τι ἐπεθύμεις καὶ πλέον τουτου μάλιστα, ἀφοῦ δέν μοι εἶχες ὁμιλήσει περὶ χρημάτων ;

— Ναί, βεβαια, εἶπεν ὁ ἄλλος στενάζων, ἀλλ' ἤθελον νὰ τὸν ἐπανίδω !

— Ἀδιόρθωτος ! εἶπεν ὁ Ἔλιφας.

« Μετά τινας ἑβδομάδας ὁ καθηγητὴς τῆς ὑψηλῆς μαγείας ἀφυπνίσθη περὶ τὰς δύο τῆς πρωΐας ὑπό τινος σφοδροῦ πόνου τῆς κεφαλῆς. Ἐφοβήθη ἐπί τινας στιγμὰς ἐγκεφαλικὴν συμφόρησιν. Ἐσηκώθη, ἤναψε τὸ φῶς, ἤνοιξε τὸ παράθυρον, ἔκαμε περίπατον ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ, εἶτα καθησυχάσας ἐκ τῆς ἀναπνοῆς τοῦ δροσεροῦ ἀέρος τῆς πρωΐας, κατεκλίθη πάλιν καὶ ἐκοιμήθη βαθέως. Τῷ ἐπῆλθε τότε ἐφιάλτης· εἶδεν, ἐν φαινομενικῇ τρομερᾷ πραγματικότητι, τὸν γίγαντα μετὰ βοώδους ἀσάρκου κεφαλῆς, περὶ οὗ τῷ εἶχεν ὁμιλήσει ὁ μηχανικὸς ἐργάτης. Αὐτὸ τὸ τέρας τὸν κατεδίωκε καὶ ἐπάλαιε μετ' αὐτοῦ. Ὅτε ἀφυπνίσθη ἦτο ἤδη ἡμέρα καὶ ἔκρουε κάποιος τὴν θύραν· ὁ Ἔλιφας ἐγείρεται καὶ ἀνοίγει τὴν θύραν· ἦτο ὁ ἐργάτης.

— Διδάσκαλε, εἶπεν εἰσερχόμενος μετὰ σπουδῆς καὶ ἤθους περιφόβου, πῶς εἶσθε ;

— Πολὺ καλὰ ἀπεκρίθη ὁ Ἔλιφας.

— Ἀλλ' αὐτὴν τὴν νύκτα εἰς τὰς δύο τῆς πρωΐας δὲν διετρέξατε κανένα κίνδυνον ;

« Ὁ Ἔλιφας δὲν ἠννόησε· δὲν ἐνεθυμεῖτο πλέον τὴν ἀδιαθεσίαν τῆς νυκτός.

— Κίνδυνον; εἶπεν· ὄχι, τοὐλάχιστον δὲν γνωρίζω τοιοῦτόν τινα.

— Δὲν προσεβλήθητε παρά τινος θηριώδους φαντάσματος προσπαθήσαντος νὰ σᾶς πνίξῃ; Δὲν ὑπεφέρατε;

«Ὁ Ἔλιφας ἐνεθυμήθη τότε.

— Ναί, εἶπεν, ἀληθῶς ἔσχον ἀρχήν τινα ἀποπληξίας καὶ τρομερόν τι ἐνύπνιον. Ἀλλὰ πῶς εἰξεύρεις τοῦτο;

— Κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἀόρατος χεὶρ μ' ἐκτύπησε τραχέως ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ μὲ ἀφύπνισεν. Ὠνειρευόμην δὲ τότε ὅτι σὲ ἔβλεπον πιασμένον καὶ παλαίοντα μετὰ τοῦ Ἀσταρώθ. Ἀνεκάθησα καὶ μία φωνὴ μοὶ εἶπεν εἰς τὸ οὖς: Σήκω· σπεῦσον εἰς βοήθειαν τοῦ διδασκάλου σου· διατρέχει κίνδυνον. Ἠγέρθην ἐν σπουδῇ. Ἀλλ' ἐν πρώτοις ποῦ νὰ τρέξω; Ποῖος κίνδυνος νὰ σᾶς ἐπαπείλει; Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ ἄλλοθι; Ἡ φωνὴ δὲν εἶπε τίποτε περὶ αὐτῶν. Ἀπεφάσισα ν' ἀναμείνω τὴν πρωΐαν καὶ ἰδοὺ ἔσπευσα τώρα.

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου, εἶπεν ὁ διδάσκαλος τῆς Μαγείας, τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα· ὁ Ἀσταρὼθ εἶνε φορτικὸς βωμολόχος καὶ εἶχον τὴν νύκτα ταύτην ὀλίγην συρροὴν αἵματος εἰς τὴν κεφαλήν. Τώρα ἔχω κάλλιστα. Ἡσύχει λοιπὸν καὶ ἐπάνελθε εἰς τὴν ἐργασίαν σου, . .

(Ἕπεται συνέχεια)

Ο ΠΙΚΜΑΝΝ ΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ (1)

καὶ

Η τοῦ Λομβρόζου γνώμη περὶ τῆς Νοογνωμοσύνης τοῦ Πέκμαννν.

Ὁ διάσημος νοογνώμων (liseur de pensées) Pickmann ἐπεσκέφθη ἐσχάτως ἁπάσας τὰς πρωτίστας πόλεις τῆς Ἰταλίας ἰδίως δὲ τὸ Μιλάνον καὶ τὴν Ῥώμην, παρέχων τὴν εὐκαιρίαν τοῦ πειραματί-

(1) Ἐκ τοῦ «Journal d' Etudes Psychologiques τοῦ Ἰουνίου 1890.

ζεσθαι δημοσίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν εἰς τοὺς ἰατρούς, τοὺς σοφούς, τοὺς δημοσιογράφους κλπ.

Ἀξιομνημόνευτος σὺν ἄλλαις εἶνε καὶ μία τοιαύτη συνεδρία γενομένη τῇ 2 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐν τοῖς γραφείοις τῆς ἐφημερίδος Il Secolo ἐν Μιλάνῳ, ἐνώπιον τῆς εὐγενοῦς κοινωνίας, ἥτις ἀνεγνώρισε καὶ διεκήρυξεν ὅτι «δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲ σκιὰ ἀγυρτικοῦ τεχνάσματος» καὶ — προσθέτει ἡ ἐφημερὶς Il secolo — οἱ πειραματισμοὶ ἐπέτυχον εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἐκίνησαν βαθέως τὴν περιεργίαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, προξενήσαντες μεγάλην τὴν ἐντύπωσιν καὶ παρ' αὐτοῖς ἔτι τοῖς σκεπτικοῖς.»

Ἐν τῇ Tribuna τῆς Ῥώμης τῆς 9 Ἀπριλίου ὁ χρονογράφος Fabricius προβάλλει αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν : Πῶς νὰ ἐξηγήσωμεν ἐπιστημονικῶς ἐκεῖνο ὅπερ εἶνε ἀπολύτως ἀποδεδειγμένον : ὅτι δηλ. ὁ *Πίκμανν ἀναγινώσκει τὴν σκέψιν καθ' ὡρισμένας συνθήκας καὶ κατάτι χρονικὸν διάστημα προσδιωρισμένον* ;

Ὁ διάσημος δὲ Λομβρόζος ἐσπούδασεν — ὑπὸ τὸν τίτλον ὑπνωτισμὸς — τὸν Πίκμανν, διακηρύξας αὐτὸν ἐν τέλει ὑποκείμενον εἰς «νευροπάθειαν καὶ ὑστερισμόν.»

Ὁ Φαβρίκιος ἀναφέρεται εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ τοῦ σοφοῦ, τοῦ παρατηρήσαντος ἄλλως τε μίαν ἀναλογίαν μεταξὺ τῆς καταστάσεως τοῦ νευρικοῦ ἐρεθισμοῦ (ὅστις χαρακτηρίζει τὰς περιόδους τῆς διαυγείας τοῦ ὑποκειμένου) καὶ μεταξὺ τῆς προκαλουμένης ὑπνοβασίας.

Μαντεύει τὰς σκέψεις κατὰ δύο τρόπους, λέγει ὁ Φαβρίκιος : ἄνευ οὐδεμιᾶς συγκοινωνίας μετὰ τοῦ πειραματιζομένου, ἢ προσψαύων αὐτὸν κατὰ τὸ ἰνίον. Αἱ δύο αὗται μέθοδοι, προσθέτει, ἔχουσι τὴν ἐξήγησίν των. Ἡ δευτέρα, ἧς χρῆσιν ποιοῦσι πολλοὶ διάσημοι νοογνώμονες, ἐν οἷς καὶ ὁ Κούμπερλανδ, ἐξηγεῖται διὰ τοῦ λόγου ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ σκέψις ἄνευ κινήσεως καὶ ὅτι αἱ ἐλάχισται φυσικαὶ κινήσεις τοῦ λάρυγγος καὶ τῆς σιαγόνος (ἔνθα δυνάμεθα ν' ἀναγνωρίσωμεν ἔναρξίν τινα τοῦ λόγου) διακρίνονται παρὰ τοῦ ὑποκειμένου, διατελοῦντος τότε εἰς ὑπέρμετρον καὶ ἔκρυθμον νευρικὴν διέγερσιν. (1)

(1) Σ. Μ. Διὰ τῆς τοιαύτης διεγέρσεως πέρυσιν ἐνόμισε καὶ ὁ ἰατρὸς κ. Σ. Ἀποστολίδης ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὰ παρὰ τῇ ὑπηρετρίᾳ τοῦ κ. Πέρρου ἐκδηλωθέντα ὑπνωτιστικὰ φαινόμενα. Ἡ «χώρα» ὅμως ἀντέκρουσεν εὐστοχώτατα καὶ πειστικώτατα τὴν ἀβάσιμον ταύτην γνώμην.

Ἀλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχει ἐπαφὴ τότε τὸ φαινόμενον καταντᾷ ἔτι μᾶλλον δυσεπίλυτον.

Ἐν τοῖς ἐγκεφαλικοῖς κυττάροις, λέγει ὁ δὲ Λομβρόζος, ἔνθα ἄρχεται ἡ σκέψις, παράγεται κατὰ συνέχειαν μία *ψυχικὴ κίνησις*, ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐν ταῖς ἐπακρίοις ἴναις τῶν αἰσθητικῶν νεύρων παραγομένην. Αὐταὶ δ' αἱ κινήσεις διὰ τῶν ὀστῶν τῆς κεφαλῆς μεταδίδονται πρὸς τὰ ἔξω διὰ τοῦ ἀέρος. ὅπως ἅπασαι αἱ ἄλλαι δονήσεις. ***Ὁ Πίκμανν ἀντιλαμβάνεται αὐτῶν τῶν δονήσεων κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων, διότι οὗτος τυγχάνει ὑστερικός***.

Ὁ Φαβρίκιος ὁμολογεῖ ὅτι αἱ ἐξηγήσεις αὗται εἶνε δι' αὐτὸν ἀνεπαρκεῖς καὶ παραπέμπει τὸν ἀναγνώστην εἰς τοὺς κ. κ. Richet, Janet, d' Héricourt, κλπ.

Ἀλλὰ διατί ὁ Φαβρίκιος νὰ παραπέμπῃ τὸν ἀναγνώστην εἰς τοὺς ἀνωτέρω; Διότι καὶ διὰ τὸν Φαβρίκιον μία καὶ μόνη ἐπιστήμη ὑπάρχει, ἡ ἐπίσημος, ἡ ἀκαδημαϊκή· ὅ,τι δ' αὕτη ἀποκλείει τοῦ κύκλου της, θεωρητέον ὡς πρόληψις. Λοιπὸν ὁ Πίκμανν εἶνε ὑστερικός· ἀλλὰ τί ἐστιν ὑστερισμός; Εἶνε λέγει τὸ λεξικὸν τῆς ἰατρικῆς (Nysten, revu par Littré et Robin), *νόσημα*, «*ὅπερ ὑποτίθεται ἔχον τὴν ἕδραν του ἐν τῇ ὑστέρᾳ.*»

Κατ' ἰδίαν καὶ οἰκείαν συνεδρίαν, θὰ γελῶσι βεβαίως καὶ αὐτοὶ οἱ Κ. Κ. ἐπίσημοι καὶ κλασικοὶ ἰατροὶ ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ὁρισμῷ.

Ἂν δὲ ὁ Λομβρόζος — ὡς καὶ οἱ ἄλλοι σοφοὶ — ἀντὶ νὰ ἐμμένῃ ἐν τῷ προκαταληπτικῷ αὑτοῦ συστήματι, ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Πίκμανν (πρᾶγμα εἰς ὅ, τῇ ἀληθείᾳ, ὁ κοινὸς ἄνθρωπος θὰ προσέτρεχε κατὰ πρῶτον), ὁ ὑποκείμενος οὗτος θὰ ἀπήντα καὶ αὐτῷ τὰ αὐτά, ἅπερ καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς παρεστῶτας εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 2 Ἀπριλίου, τὴν παρὰ τῆς ἐφ. Il secole ἀναφερομένην. «Ὑφίσταμαι οἱονεὶ ἐντύπωσίν τινα δυνάμεώς τινος ὠθούσης με ὄπισθεν· ΔΕΝ ΣΚΕΠΤΟΜΑΙ ΤΟΤΕ ΠΛΕΟΝ οὐδ' ἐνθυμοῦμαι ἀπολύτως τίποτε μετὰ τὸ τέλος τοῦ πειραματισμοῦ· ἐνεργῶ ὡς αὐτόματον.

Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην σαφεστάτην δήλωσιν, χιλιάκις ἐπαναληφθεῖσαν, τί γίνεται ἡ *ἐπιστημονικὴ* ὑπόθεσις τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἰδέας διὰ τῶν κινήσεων τοῦ λάρυγγος, τῶν σιαγόνων, τῶν ἀερικῶν δονήσεων; . . .

Ὄχι δὲ μόνον δὲν εἶνε ὁ Πίκμαν *ἀναγνώστης τῶν σκέψεων*, ὅπως

ἐσφαλμένως τὸν χαρακτηρίζουσι, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἡ σκέψις καὶ τὸ συνειδὸς ἐκμηδενίζονται καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς κρίσεως, ὅτε καθίσταται τὸ παθητικὸν ὄργανον ἑτέρας βουλήσεως, δεσποζούσης τῆς ἰδίας αὐτοῦ βουλήσεως.

'Αλλ' ἐνῷ ὁ Φαβρίκιος παραπέμπει τοὺς ἀναγνώστας του εἰς τὰς θεωρίας τῶν γάλλων σοφῶν, ἡμεῖς — ἂν μᾶς τὸ ἐπιτρέψῃ — παραπέμπομεν αὐτὸν τὸν ἴδιον εἰς τὸ σύγγραμμα Alcuni saggi di medianira ipnotica (1) τῶν συμπατριωτῶν του σοφῶν Rossi Pagnoni καὶ τοῦ διδάκτορος Moroni, ἔνθα οὗτοι διὰ τῆς αὐστηροτέρας πειραματικῆς καὶ ἐπιστημονικωτάτης μεθόδου, ἀνασκευάζουσι τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ συμπατριώτου του δόκτορος Λομπρόζου, καὶ τὸ ὁποῖον σύγγραμμα παρέχει τὴν δέουσαν καὶ σαφῆ ἀπάντησιν εἰς τὴν ἣν ἑαυτῷ ἔθετο ἐρώτησιν, καὶ ἣν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιλύσῃ, ὡς ὁ ἴδιος Φαβρίκιος τὸ ἀνεγνώρισε.

Commandant DUFILHOL.

ΟΙ 200 ΙΕΡΕΙΣ

'Ανέγνωμεν ἐν τῇ « 'Ακροπόλει » ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον τὰ ἑξῆς :

Κύριε Συντάκτα τῆς « 'Ακροπόλεως »

Δικαίως ἐκτιμᾶτε τὴν σπουδαιότητα τοῦ εὑρήματος τῶν σαρκοφάγων τῶν 200 ἱερέων τοῦ μεγάλου τῆς Θηβαΐδος θεοῦ Ἄμμωνος — Ῥᾶ.

Τῳόντι οἱ ἐπιφανεῖς Αἰγύπτιοι ἐφρόντιζον νὰ ἐγχαράττωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἱστορίαν ἐντὸς τοῦ τάφου.

'Ιδοὺ ἓν παράδειγμα.

Ὁ ἀρχαιολόγος Μάρκος Δεβὲζ γράφει, ὅτι κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον τελευταίαν του περιοδείαν (1883) ἐπέτυχε ν' ἀποκτήσῃ σπουδαιότατον πάπυρον εὑρεθέντα εἰς τὴν χεῖρα τῆς μουμμίας τῆς Μουνα — Σεχερῆ, θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ Πιμαΐ, ἐξιστορούσης τὰ τοῦ βίου της

---

(1) Essais de médiumnité hypnotique vol. par Me Vigné, librairie des sciences psychologiques, Paris, rue de Chabanais 1.

μέχρι τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὅτε δοῦσα ἐξετάσεις εἰσήχθη εἰς τὰ ἀνώτερα Μυστήρια τοῦ ναοῦ τῆς θεᾶς ΒΑΣΤ (Ἑστίας).

Τὸ ὅλον τοῦ χειρογράφου τούτου θ' ἀναγράψωμεν ἐν τῷ περιοδικῷ ὁ «Νέος Πυθαγόρας»· ἀλλ' ἤδη μεταφέρομεν ἐνταῦθα μικρόν τι ἀπόσπασμα, περιεργείας χάριν, ἵνα ἴδωσιν οἱ ἀναγνῶσται τὸν βαθμὸν τῆς προόδου τῶν τότε μυουμένων.

Ἡ δεκατριέτις Μουνα — Σιχερῆ, διηγουμένη ὅτι δίδουσα ἐξετάσεις ἐδέησε νὰ πραγματευθῇ καὶ περὶ τοῦ ἀρχικοῦ αἰθέρος ἢ τοῦ Παγκοσμίου ῥευστοῦ, ὅπερ φωτίζει τοὺς κόσμους — διότι οἱ ἥλιοι εἶνε τούτου ἀπόρροια — καὶ ὅπερ ἐν τῇ ἰατρικῇ εἶνε τὸ φάρμακον, ἡ παγκόσμιος πανάκεια, καταλήγει εἰς τὸ ἑξῆς συμπέρασμα:

« Παρὰ ταῖς κατωτέραις φυλαῖς, παρὰ τῷ ὄχλῳ, ἀπαιτεῖται πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν τοῦ σώματος, ἐξ ὧν πάσχουσιν, ἡ χρῆσις ἁπλῶν πραγμάτων, διαφόρων χόρτων, ὀρυκτῶν, κλπ. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ τὰ φάρμακα δέον συνάμα νὰ συνοδεύωνται καὶ μετὰ χυδαίων γοητειῶν καὶ ἐπῳδῶν· ἄνευ τούτων, νομίζει ὁ ὄχλος ὅτι δὲν περιθάλπεται σπουδαίως.

« Παρὰ ταῖς ἀνωτέραις ὅμως τάξεσιν, ὡς τὸ ἀπέδειξα, μόνη ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν ἑνὸς Μάγου (1) ἀρκεῖ πληρέστατα νὰ θεραπεύσῃ πᾶσαν νόσον, διότι ἅπασαι αἱ νόσοι προέρχονται ἐκ μιᾶς καὶ μόνης αἰτίας: ἐκ τῆς γεννήσεως δηλ. τοῦ ζωϋφίου, τοῦ σπέρματος τούτου τῶν ὑποδεεστέρων ῥευστῶν, ἁπάντων νοσωδῶν τυγχανόντων. Μόνη ἡ ἐκσφενδόνισις τοῦ παγκοσμίου ῥευστοῦ, τοῦ αἰθέρος, ἀρκεῖ νὰ τὰ ἐκμηδενίσῃ ἐν οἱῳδήτινι σώματι κἂν εὑρεθῶσι, καί, κατὰ συνέπειαν, νὰ θεραπεύσῃ ὅλας τὰς ἀσθενείας ».

Ἐκ τούτων φαίνεται, Κύριε Συντάκτα, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἐγίνωσκον τὴν διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ θεραπείαν τῶν νόσων, καθὼς καὶ τὴν θεραπείαν τῶν μικροβίων δι' ἄλλης ἢ τῆς νεωτέρας μεθόδου.

Ἀθήνησι 28 *Ἰανουαρίου* 1891.

Θ. Δόμενος

---

(1) Σ. Μ. Ἡ Μαγεία ἐθεωρεῖτο τὸ πάλαι ὡς θεία ἐπιστήμη καὶ τέχνη ἀδιαχώριστος τῆς θρησκείας, καίτοι ἀνεμίχθησαν εἰς αὐτὴν ἀσκήσεις καὶ μηχανήματα τῆς γοητείας.

Κύριε Συντάκτα τῆς « Ἀκροπόλεως »

Ἀνέγνων ἐν τῷ σημερινῷ φύλλῳ τὰ ἑξῆς:

« Τί λέτε, κύριε Δόμινε, δι' αὐτά: Ἂν ὁ ὑπνωτισμὸς κατώρθωνε, γράφει κἄποιος, ὅσα τοῦ ἀποδίδουν, ὅλος ὁ ἠθικὸς κόσμος θ' ἀνετρέπετο, ὁ χαρακτὴρ τῶν ἀνθρώπων θ' ἀπέβαινεν ἕρμαιον τῶν μερμεριστῶν· ὁ βλακωδέστερος τῶν ἀνθρώπων θὰ συνέγραφε τὸ μεγαλοφυέστερον τῶν ποιημάτων. Ὁ Τσάρος θὰ ὑπέκυπτεν εἰς τὴν ὑποβολὴν κανενὸς μηδενιστοῦ καὶ θὰ ἐγίνετο μηδενιστὴς αὐτὸς ὁ ἴδιος ».

Λέγω λοιπόν, ἐν ὀλίγοις καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀναλογικὴν μέθοδον τῶν ἀρχαίων σοφῶν τὰ ἑξῆς:

Αἱ ἐξοχότητες τῆς ἐποχῆς μας ἠρνήθησαν κατ' ἀρχὰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ φαινομένου τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας τοῦ δόκτορος Τάννερ, τοῦ Σούτση, τοῦ Μερλάττη, τοῦ Σάττη, κλπ. τὸ γεγονὸς ὅμως ἐπηλήθευσε παρὰ τὴν ἄρνησιν τῶν ἐπιστημόνων. Ἀλλ' ἀναγνωρίσασα ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιστήμη τὴν ἀλήθειαν τοῦ γεγονότος, μήπως ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ τὸν λόγον τοῦ φαινομένου, νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτοῦ ἢ νὰ φιλοσοφήσῃ ἐπ' αὐτοῦ; Ὄχι! Ἐσχάτως μόνον ἰατρός τις ἐνόμισεν ὅτι εὗρε τὸν λόγον ἀποδοὺς εἰς τὰ πεπτικὰ ὄργανα τοῦ Σούτση τὴν δύναμιν τοῦ ἐναποθηκεύειν πρὸ τοῦ πειραματισμοῦ λῖπος κλπ. ὡς τοιοῦτό τι συμβαίνει εἰς τὰς ἄρκτους καί τινα ἄλλα ζῶα.

Ἄς μας εἴπῃ λοιπὸν τώρα καὶ ὁ κάποιος διατί ἀφοῦ οἱ νηστευταὶ οὗτοι κατώρθωσαν νὰ νηστεύουν ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἡμέρας νὰ μὴ ἐπέλθῃ ἀνατροπή τις ὡς πρὸς τὸ τρώγειν, τοὐλάχιστον εἰς τὰς ἐνδεεστέρας τάξεις τοῦ λαοῦ;

Ὅπως τό τε ὑλικὸν σῶμα καὶ ἡ διάνοια παρά τισι τῶν ἀνθρώπων κτῶνται δυνάμεων τινῶν ἢ χαρισμάτων, οὕτω πως, κύριε Συντάκτα, καὶ τὸ ψυχικὸν σῶμα — τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ τῶν ἀρχαίων σοφῶν — κτᾶται, κατά τινας συνθήκας, δυνάμεων

τινῶν, δι' ὧν διενεργοῦνται τὰ ἅπερ ὑπονοεῖτε ὑπνωτιστικὰ φαινόμενα. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δώσῃ τις ἀφ' ὅ,τι δὲν ἔχει, νὰ δώσῃ ὅ,τι στερεῖται, διὰ τοῦτο καὶ ὁ ὑπνωτίζων οὐδέποτε θὰ κατωρθώσῃ ὥστε *ὁ βλακωδέστερος τῶν ἀνθρώπων νὰ συγγράψῃ τὸ μεγαλοφυέστερον τῶν ποιημάτων*. Ἂν ἐκέκτητο ὁ ὑπνωτίζων τὸ χάρισμα τῆς ποιήσεως θὰ προὐτίμα βεβαίως νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ μᾶλλον.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου μήπως εἶνε δυνατὸν πάλιν νὰ κατατρίβῃ τὸν καιρόν του ὁ εὐφυέστερος τῶν ποιητῶν, ἵνα ὑποβάλῃ εἰς βλάκα τινὰ μεγαλοφυές τι ποίημα, ἢ ὁ ἄριστος τῶν μουσικοδιδασκάλων νὰ παιανίσῃ διά τινος παραχόρδου ὀργάνου;

Ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων, κύριε Συντάκτα, ἐπροικίσθη διὰ τοῦ αὐτεξουσίου καὶ τοῦ λογικοῦ ὅπως διαπλάττῃ τὸν ἑαυτοῦ χαρακτῆρα καὶ ἵνα μὴ καθίσταται ἕρμαιον παντὸς εἴδους μερμεριστῶν. Καὶ Σεῖς οἱ δημοσιογράφοι καὶ οἱ δημαγωγοὶ πολιτευταὶ τί ἄλλο εἶσθε ἢ εἶδος μερμεριστῶν, πειρώμενοι διὰ τοῦ λόγου, διὰ τοῦ γράφειν νὰ *ὑπνωτίζητε* τὸν λαόν, νὰ τὸν ὑποβάλλητε δηλ. εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν καλῶν ἢ κακῶν γνωμῶν σας; Εἰς τὸν ὑπνωτιζόμενον ἐναπόκειται, εἰς τὸν λαὸν ἐναπόκειται νὰ ὑπνωτισθῇ ἢ ὄχι, ν' ἀποβῇ ἢ νὰ μὴ ἀποβῇ ἕρμαιον τῶν ἄλλων.

Ὀρθῶς λέγει ὁ κάποιος ὅτι *ἂν ὁ ὑπνωτισμὸς κατώρθωνεν ὅσα τοῦ ἀποδίδουν, ὅλος ὁ ἠθικὸς κόσμος θ' ἀνετρέπετο·* ὄχι ὅμως κατὰ τὴν ἔποψιν αὐτοῦ ἀλλὰ κατ' ἄλλην, ὅλως ἀντίθετον, ὑψηλοτάτην.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος κατανοήσῃ «ν' ἀσκῇ ὡς ἔργον» τὸν κατὰ Πυθαγόρα λόγον τοῦ μὴ ὁρκίζεσθαι, ὅταν δηλ. διαπλάσῃ τὸν χαρακτῆρα ἠθικόν, εὐσταθῆ κλπ., τότε οὔτε οἱ κακοὶ σύμβουλοι θὰ δύνανται νὰ τὸν παρασύρωσιν εἰς πράξεις μωρὰς ἢ ἐπιβλαβεῖς, οὔτε ἐν τοῖς ἐνυπνίοις (ἄλλο εἶδος καὶ τοῦτο ὑπνωτισμοῦ) θὰ ὑπόκειται εἰς τοιαύτας, οὔτε τις τῶν ὑπνωτιστῶν, ὁρατὸς ἢ μή, θὰ δύναται νὰ τὸν ὑπαγάγῃ εἰς παρεκτροπὴν τοῦ καθήκοντος.

Ἀλλὰ μήπως ἐκτὸς τῶν τοιούτων γνωστῶν *ὑποβολῶν*

(suggestions) δὲν ὑφίστανται καὶ *ἀνθυποβολαὶ* ἠθικώτεραι, δραστικώτεραι, ἐκμηδενίζουσαι τὰς πρώτας;...

Ἀθήνησι 18 *Ἰανουαρίου* 1891

Θ. Δόμινος

ΠΩΣ ΟΙ ΚΑΒΒΑΛΙΣΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΤΑΛΜΟΥΔΙΣΤΑΙ

ΕΡΜΗΝΕΥΟΥΣΙ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

«Εὔηθες πάνυ τὸ οἴεσθαι ἓξ ἡμέραις,
ἢ καθόλου χρόνῳ κόσμον γεγονέναι.»
(Φίλων)

«Ἡ Ἑπτάς (1).

«Ἡ ἑπτὰς εἶνε ὁ μέγας βιβλικὸς ἀριθμός· εἶνε ἡ κλεὶς τῆς δημιουργίας τοῦ Μωϋσέως, τὸ σύμβολον ἁπάσης τῆς θρησκείας.

«Ὁ Μωϋσῆς ἀφῆκε πέντε βιβλία, ὁ δὲ νόμος συγκεφαλαιοῦται εἰς δύο διαθήκας.

Ἡ Βίβλος δὲν εἶνε ἱστορία, ἀλλὰ συλλογὴ ποιημάτων, βιβλίον ἀλληγοριῶν καὶ εἰκόνων.

«Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὕα δὲν εἶνε ἢ ἀρχέγονοι τύποι τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ πειραστὴς ὄφις εἶνε ὁ δοκιμαστὴς χρόνος· τὸ δένδρον τῆς γνώσεως εἶνε ἡ δύναμις τοῦ ἐξασκεῖν τὸ δικαίωμα διὰ τῆς ἐργασίας· ἐξιλασμὸς εἶνε τὸ καθῆκον.

«Ὁ Κάϊν καὶ ὁ Ἄβελ παριστῶσι τὴν σάρκα καὶ τὸ πνεῦμα, τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν νοημοσύνην, τὴν βίαν καὶ τὴν ἁρμονίαν.

«Οἱ γίγαντες εἶνε οἱ ἀρχαῖοι ἅρπαγες τῆς γῆς· κατακλυσμὸς δ' ἦτο μία ὑπέρμετρος ἀναστάτωσις καὶ ἀνατροπή.

«Ἡ κιβωτὸς εἶνε ἡ ἔν τινι οἰκογενείᾳ διατηρηθεῖσα παράδοσις· ἡ θρησκεία, κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν, καθίσταται μυστήριον καὶ κυριό-

(1) Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Ἔλιφας Λέβη «La Clef des Grands Mystères.»

της μιᾶς φυλῆς. Ὁ Χὰμ περιπίπτει εἰς ἀρὰν διότι ἀπεκάλυψεν αὐτὸ τὸ μυστήριον.

«Νεμρὼδ καὶ Βαβὲλ εἶνε δύο ἀρχέτυποι ἀλληγορίαι τοῦ δεσποτισμοῦ καὶ τῆς μετὰ ταῦτα ὀνειροποληθείσης παγκοσμίου ἐπικρατείας ἣν ἀλληλοδιαδόχως ἀπεπειράθησαν οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Μῆδοι, οἱ Πέρσαι, ὁ Ἀλέξανδρος, ἡ Ῥώμη, ὁ Ναπολέων, οἱ διάδοχοι τοῦ Μ. Πέτρου, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ, λόγῳ τῆς διασπορᾶς τῶν συμφερόντων, εἰκονισθείσης διὰ τῆς συγχύσεως τῶν γλωσσῶν.

Ἡ παγκόσμιος ἐπικράτησις δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ διὰ τοῦ νοὸς καὶ τῆς ἀγάπης. Οὕτῳ λοιπὸν πρὸς τὸν Νεμρώδ, τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἀγρίου δικαίου, ἡ βίβλος ἀντιτάσσει τὸν Ἀβραάμ, τὸν ἄνθρωπον τοῦ καθήκοντος, τὸν ἐξοριζόμενον, ἵνα ζητήσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν ἀγῶνα, ἐπὶ ξένης γῆς, ἧς δεσπόζει διὰ τῆς διανοίας.

«Ἔχει σύζυγον στεῖραν, αὕτη εἶνε ἡ διάνοιά του· καὶ ἑτέραν δούλην γόνιμον, αὕτη εἶνε ἡ ἰσχύς του. Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ ἰσχὺς παρήγαγε τὸν καρπόν της, τότε ἡ διάνοια ἐγένετο γόνιμος, τὸ δὲ τέκνον τῆς διανοίας ἐξοστρακίζει τὸ τέκνον τῆς ἰσχύος. Ὁ τῆς διανοίας ἄνθρωπος ὑποβάλλεται εἰς ἐπιμόχθους δοκιμασίας· ὀφείλει νὰ ἐμπεδώσῃ τὰς κατακτήσεις του διὰ τῆς θυσίας. Ὁ Θεὸς λοιπὸν θέλει ὥστε ὁ Ἀβραὰμ νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱόν του· ἡ ἀμφιβολία δηλ. δέον νὰ δοκιμάσῃ τὸ δόγμα, ὁ διανοητικὸς ἄνθρωπος δέον νὰ ᾖ ἕτοιμος πρὸς πᾶσαν θυσίαν ἐνώπιον τοῦ ὑπερτάτου λόγου. Ὁ Θεὸς παρεμβαίνει τότε: ὁ παγκόσμιος λόγος ὑποχωρεῖ εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐργασίας, ἐμφανίζεται εἰς τὴν ἐπιστήμην, καὶ τὸ ὑλικὸν μόνον μέρος τοῦ δόγματος θυσιάζεται. Τοῦτο παρίστησιν ὁ κριός, ὁ ἐν τοῖς θάμνοις διὰ τῶν κεράτων προσδεδεμένος.

«Ἡ ἱστορία λοιπὸν τοῦ Ἀβραὰμ εἶνε σύμβολον, ἀρχαίῳ τῷ τρόπῳ, περικλεῖον ὑψηλὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μοιραίου τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Κατὰ γράμμα ἐκλαμβανομένη εἶνε βεβαίως διήγημα παράλογον καὶ ἀφόρητον. Μήτοι καὶ ὁ ἅγ. Αὐγουστῖνος δὲν ἐξέλαβε κατὰ γράμμα τὸν χρυσοῦν ὄνον τοῦ Ἀπουληΐου! Οἱ δείλαιοι (pauvres) μεγάλοι ἄνδρες!

«Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰσαὰκ τυγχάνει ἕτερον συναξάριον. Ἡ Ῥεβέκκα εἶνε ὁ τύπος τῆς ἀσιανῆς γυναικός: ἐργατική, φιλόξενος, μεροληπτικὴ ἐν ταῖς στοργαῖς αὐτῆς, πανοῦργος ἐν τοῖς στρατηγήμασι. Ὁ Ἰακὼβ καὶ

ὁ Ἡσαῦ εἶνε πάλιν οἱ ἀναπαριστάμενοι δύο τύποι τοῦ Κάϊν καὶ Ἄβελ· ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Ἄβελ ἐκδικεῖται: ἡ χειραφετηθεῖσα διάνοια θριαμβεύει διὰ τοῦ δόλου. Ὅλον τὸ ἰσραηλιτικὸν πνεῦμα ἔγκειται ἐν τῷ χαρακτῆρι τοῦ Ἰακώβ, τοῦ ὑπομονητικοῦ καὶ ἐργατικοῦ ὑποσκελιστοῦ, τοῦ εἰς τὸν θυμὸν τοῦ Ἡσαῦ ὑπενδίδοντος, τοῦ γινομένου πλουσίου καὶ ἐξαγοράζοντος τὴν συγχώρησιν τοῦ ἀδελφοῦ.

Θέλοντες οἱ ἀρχαῖοι νὰ φιλοσοφῶσι, διηγοῦντο. Μὴ ἐπιλανθανώμεθα τούτου μηδέποτε.

Ἡ ἱστορία ἢ τὸ συναξάριον τοῦ Ἰωσὴφ περιέχει, ἐν σπέρματι, τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου· ὁ Χριστός, ὁ παρὰ τοῦ λαοῦ παραγνωρισθείς, θὰ ἔκλαυσε πολλάκις ἐπαναγινώσκων τὴν σκηνὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ὁ διοικητὴς τῆς Αἰγύπτου ῥίπτεται εἰς τὸν τράχηλον τοῦ Βενιαμὶν ἀναφωνῶν: «Εἶμαι ὁ Ἰωσήφ!»

«Ὁ Ἰσραὴλ καθίσταται ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ δηλ. ὁ διατηρητὴς τῆς ἰδέας καὶ ὁ θεματοφύλαξ τοῦ λόγου. Ἡ ἰδέα αὕτη εἶνε ἡ διὰ τῆς ἐργασίας ἀνεξαρτησία τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς βασιλείας, ἀλλὰ τὴν περικαλύπτουσι μετὰ φροντίδος ὡς πολύτιμον σπέρμα. Σημεῖον ὀδυνηρὸν καὶ ἀνεξάλειπτον ἐντυποῦται τοῖς μύσταις· πᾶσα εἰκὼν τῆς ἀληθείας ἀπαγορεύεται, τὰ δὲ τέκνα τοῦ Ἰακὼβ ἐπαγρυπνοῦσι μετὰ σπάθης ἀνὰ χεῖρας περὶ τὴν σκηνήν. Ὁ Χεμὼρ καὶ ὁ Συχέμ, ἀποπειραθέντες νὰ εἰσέλθωσι διὰ τῆς βίας ἐν τῇ ἱερᾷ οἰκογενείᾳ, καταστρέφονται μετὰ τοῦ λαοῦ των, συνεπείᾳ προσποιητῆς μυήσεως. Πρὸς δεσποτείαν τῶν λαῶν δέον ἤδη ἵνα τὸ ἱερὸν περικυκλοῦται διὰ τρόμου καὶ θυσιῶν.

«Ἡ δουλεία τῶν τέκνων τοῦ Ἰακὼβ προετοιμάζει τὴν ἀπελευθέρωσιν: διότι ἔχουν μίαν ἰδέαν, ἡ δὲ ἰδέα δὲν καταδαμάζεται· ἔχουν μίαν θρησκείαν, ἡ δὲ θρησκεία δὲν ἐκβιάζεται· τυγχάνουσι τέλος ὄντες εἷς λαός, ὁ δὲ ἀληθὴς λαὸς δὲν ὑποδουλοῦται. Ἡ καταδρομὴ ἀνεγείρει ἐκδικητάς· ἡ ἰδέα ἐνσαρκοῦται ἐν ἑνὶ ἀνθρώπῳ· ὁ Μωϋσῆς ἐγείρεται, ὁ Φαραὼ πίπτει, ἡ δ' ἐκ φλογὸς καὶ νεφῶν προηγουμένη στήλη τοῦ ἀπελευθερωθέντος λαοῦ προβαίνει μεγαλοπρεπῶς ἐν τῇ ἐρήμῳ.»

Ἐν τῇ σελ. 350 ἀναφέρει ὁ Ἔλιφας Λέβη τὸν ἑρμηνευτικὸν τρόπον τῶν Ταλμουδιστῶν. Ἰδοὺ ἓν ἀπόσπασμα:

«Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀλληγορικοῦ βιβλίου τοῦ Ἰὼβ παρίστησι τὴν

κτηνώδη δύναμιν ὑπὸ τὸ ἔμβλημα δύο θηρίων, τοῦ ἑνὸς χερσαίου καὶ τοῦ ἑτέρου θαλασσίου· ἀπεκάλεσε δ' αὐτὰ Βεεμὼθ καὶ Λευϊάθαν.

«Καββαλιστικῇ δὲ βεβαίως σκοπιμότητι χρῆσιν ποιεῖται τοῦ ἀριθμοῦ δύο ἢ τῆς δυάδος, διότι ἡ κτηνώδης δύναμις συνανταγωνίζεται ἀείποτε πρὸς ἑαυτήν, κατὰ τοὺς μοιραίους ἢ προνοιακοὺς νόμους τῆς ἰσορροπίας· ὅπως δ' ἐν τῇ γενικῇ γενέσει τῶν πραγμάτων ἡ ἁρμονία προάγεται ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν ἀντιθέσεων, οὕτω καὶ ἐν ταῖς τιτανικαῖς ὑπερβολαῖς τῆς ἰσχύος, ἡ ἁρμονία διατηρεῖται ἢ ἀποκαθίσταται διὰ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἴσων. Ἰδοὺ τί ἠθέλησε νὰ σημάνῃ ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰώβ· ἰδοὺ δέ πως ἐναργέστερον ἐκφράζονται οἱ Ταλμουδισταὶ περὶ τῆς εἰκονικότητος ταύτης.

«Ὁ Ἐλωΐμ ἐπέτρεψε κύριον ὁρατὸν τῇ θαλάσσῃ, τῇ δὲ ξηρᾷ, βασιλέα.»

— Τοῦτο μᾶς ἐνθυμίζει τὸν μῦθον τῶν βατράχων καὶ τοῦ γερανοῦ.

«Ἡ θάλασσα ἐγέννησε τὸν Λευϊάθαν, ἡ δὲ γῆ ἀπέδωκεν ἐκ τῶν ἀναταραχθέντων ἐγκάτων αὐτῆς τῶν Βεεμώθ.

«Ὁ Λευϊάθαν ἦτο ὁ μέγας ὄφις τῆς θαλάσσης.

«Ὁ Βεεμὼθ ἦτο ὁ *Χερούβ* μεθ' ὑπερμεγέθων κεράτων.»

— Ἐκ τούτου ὁ διάβολος ἡμῶν.

«Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ὁ Λευϊάθαν οὕτω πως ὑπερεπλήρωσε τὴν θάλασσαν, ὥστε τὰ ὕδατα ἀγνοοῦντα ποῦ νὰ καταφύγωσιν, ἐπεκαλέσθησαν τὸν Ἐλωΐμ.

«Ἡ γῆ ἀφ' ἑτέρου ἐδεινοπάθει σφόδρα, συντετριμμένη ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Βεεμὼθ καὶ ἀπεστερημένη, ἕνεκα αὐτοῦ, πάσης χλόης.

«Ὁ Ἐλωΐμ εὐσπλαγχνισθεὶς ἀφῄρεσε τὸν Λευϊάθαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ τὸν Βεεμὼθ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς.

«Καὶ ἥλισεν αὐτοὺς ἵνα διατηρηθῶσι μέχρι τοῦ συμποσίου τῆς τελευταίας ἡμέρας.

«Τότε οἱ ἐκλεκτοὶ θὰ φάγωσι τὴν σάρκα τοῦ Λευϊάθαν καὶ τοῦ Βεεμώθ, ἣν θὰ εὕρωσιν ἡδίστην, διότι ὁ Κύριος διετήρησε καὶ προητοίμασεν αὐτήν.»

— Ποῦ ἤδη ὁ Βολταίρ, ἵνα γελάσῃ δι' αὐτὴν τὴν ἀλλόκοτον ταρίχευσιν, δι' αὐτὸν τὸν μάγειρον Θεόν, δι' αὐτὴν τὴν ἐκ τρομερῶν μομιῶν ἑστίασιν! Συμφωνοῦμεν, κατ' ἀρχήν, μετ' αὐτοῦ, ὅτι αἱ ῥαββινικαὶ ἀλληγορίαι κακῶς ἐνίοτε ἠχοῦσιν εἰς τὴν γαλλικὴν καλαισθησίαν καὶ εἰς τὸ λεπτοφυὲς ἄνθος τῆς φιλολογικῆς λεπτότητος,

ἅτινα τότε δὲν ἠδύναντο οὔτε νὰ γνωρίσωσι οὔτε νὰ προΐδωσι. Ἀλλὰ τί θὰ εἴπωσιν οἱ γελῶντες, ἂν ἐν τῷ μύθῳ τοῦ Λευϊάθαν καὶ Βεεμὼθ ὑποδεικνύωσι καὶ ἀποδεικνύωσι τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος τοῦ κακοῦ; Τί θὰ ἀπήντων, ἂν τοῖς ἔλεγον π. χ.: Ὁ διάβολος τοῦ χριστιανισμοῦ παρίστησι τὰς τυφλὰς ὑπερβολὰς τῆς κτηνώδους ἰσχύος, ἀλλ' ἡ φύσις διατηρεῖ καὶ συνέχει τὴν ἰσορροπίαν· καὶ αὐτὰ τὰ τερατώδη πράγματα ἔχουσι τὸν λόγον τοῦ εἶναι, χρησιμεύοντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πρὸς διατήρησιν τῆς παγκοσμίου ἁρμονίας. Μὴ φοβῆσθε λοιπὸν τὰ φαντάσματα, πᾶν ὅ,τι τυγχάνει ὕπερθεν τοῦ ἀνθρώπου δέον νὰ ᾖ ὡραῖον, ὑπέρτερον αὐτοῦ· κάτωθεν αὐτοῦ ὑπάρχει τὸ ζῷον· τὸ δὲ ζῶον, ὅσῳ ὑπερμέγεθες κἂν τυγχάνῃ, δέον νὰ ᾖ τὸ βοήθημα ἢ ἡ τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου! Παιδία ψοφοδεῆ, μὴ φοβεῖσθε λοιπὸν πλέον μήπως ὁ διάβολος σᾶς καταβροχθήσῃ! Ἐστὲ ἄνδρες καὶ τότε σεῖς θὰ φάγητε, θὰ καταστρέψητε τὸν διάβολον, διότι ὁ διάβολος, δηλ. τὸ πνεῦμα τοῦ παραλογισμοῦ καὶ τῆς ἀφροσύνης, δὲν δύναται ν' ἀνέλθῃ ὑψηλότερα τοῦ ζώου. Ἰδοὺ τί πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν διὰ τῆς τελευταίας καββαλιστικῆς τοῦ Λευϊάθαν καὶ Βεεμὼθ ἑστιάσεως.»

(Ἕπεται συνέχεια)

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἔγραψεν ὁ «Βολταὶρ» τῇ 6 Ἰουνίου 1890 τὸ ἑπόμενον ἄρθρον, ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἐφημερίδων ἀναγραφέν.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ κ. Butschli Heidelberg—ἧς ἡ ἀντήχησις διετέλεσεν ὑπέρμετρος πρό τινων μηνῶν—ἐλησμονήθη σήμερον καθολοκληρίαν. Οὐδεὶς ἐν Γαλλίᾳ—ἔνθα ὁ ἰατρὸς L. Lucas ἀνεκάλυψεν ὡσαύτως τὴν ζῶσαν ὕλην—ἐπανέλαβεν αὐτὸν τὸν περιπαθῆ πειραματισμὸν τῆς ***δημιουργίας τῆς ζωῆς***. Ἡ πνευματολογία, ὡς καὶ τότε ἐγράψαμεν, ἐφαίνετο θανασίμως τρωθεῖσα διὰ ροπάλου. Καὶ ὅμως οὐδὲν τοιοῦνον συνέβη· φαίνεται μάλιστα ὅτι αὕτη ὑπέρποτε ἀκμάζει σήμερον: βιβλία τινὰ ἐπιστημονικὰ γενναίως καὶ ἀντιδραστικῶς ἐπέδρασαν κατὰ τοῦ ὑλισμοῦ.

Ὁ κ. Ναβὶλλ, μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου μας, συνέγραψεν ἤδη, ὑπὸ

τὸν τίτλον «Ἡ Νεωτέρα Φυσική», βιβλίον, δι' οὗ καταδεικνύει ὅτι οἱ μεγάλοι ἀρχαῖοι μαθηματικοὶ ὡς καὶ οἱ μεγάλοι φυσικοὶ ἦσαν πνευματολόγοι πεπεισμένοι διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, καὶ ὅτι παρεδέχοντο τὸ ἀνεξάρτητον τῆς ὕλης καὶ τοῦ πνεύματος, τῆς οὐσίας καὶ τῆς δυνάμεως... χωρεῖ δὲ πολὺ προσωτέρω ἔτι, πειρώμενος διὰ πολλῶν παραδειγμάτων νὰ δικαιολογήσῃ ὅτι ἡ εἰς τὸ ὑπέρτατον Ὄν πίστις προήγαγε τὰς ἀνακαλύψεις τῶν σοφῶν Κεπλέρου, Νεύτωνος, Γαλιλαίου . . . .

. . . .

Ἡ σειρὰ ὅμως κυρίως τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐπιβεβαιοῖ τὴν ὁρμὴν τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ τοιάδε ἢ τοιάδε σύστημα. Ὁ φυσιολόγος παρατηρεῖ μεταμορφώσεις, ἀνωμαλίας, τερατωδίας: παρατηρεῖ ὅτι οἱ μαθηματικοὶ καὶ ἀναπόδραστοι νόμοι δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ μελετωμένου κόσμου. Αἱ ἀταξίαι αὗται τὸν ἐκπλήττουσι· λέγει δὲ καθ' ἑαυτόν: ἴσως ὁ κόσμος νὰ μὴ ᾖ κανονισμένος ὅπως τὸν ὑποθέτουν. Ὁ ἰατρὸς γινώσκει ὅτι, ἐν δυσὶν ὡρισμέναις καὶ ὁμοίαις περιστάσεσι, φάρμακόν τι δυνατὸν νὰ ἐπενεργήσῃ κατὰ τὴν μέν, ἴσως δ' ὄχι κατὰ τὴν δέ. Ἐκ τούτου ἡ ἰδέα τοῦ μοιραίου, τοῦ ἀδυσωπήτου πεπρωμένου, δεσπόζοντος πάντων διὰ τοὺς μέν, ἡ ἰδέα τῆς ὑπερβολικῆς ἀρνήσεως διὰ τοὺς δέ. Περίεργος δὲ τυγχάνει ἡ χαρακτηριστικὴ στατιστικὴ τῶν νεωτέρων φυσιολόγων, τῶν πνευματολόγων καὶ τῶν ὑλιστῶν. Φαίνεται μὲν ὅτι δεσπόζουσιν οἱ τελευταῖοι, ἀλλ' ὅμως δυνάμεθα ν' ἀναγράψωμεν αὐτὰς τὰς λέξεις τοῦ μεγάλου μας Παστέρ: ***Εὕρηκα τὸν Θεὸν ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ μικροσκοπίου μου.*** » Οἱ μεταπλαστικοὶ (;) (transformistes) διὰ τῶν ἐπιδεξίων καὶ γονίμων ὑποθέσεών των παρέσυραν τοὺς φυσικούς, καὶ ἐπειδὴ δίδουσιν—ἀμελητὶ—τὴν ἐξήγησιν ἁπάντων, προήγαγον τὸν ὑλισμόν. Ὑπάρχουσιν ὅμως ἕτεροι ἔξοχοι ἀντιδραστικοί, οἷοι ὁ H. Lacaze, ὁ Duthiers, ὁ de Zuatrefages, ὁ H. Fabre. . . . .

Ἐκτὸς τούτου ὑφίσταται ἤδη μεγάλη τις σχολή, ὑπάρχουσι πλεῖστοι νέοι λόγιοι ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων καὶ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν. Ἔχομεν τὴν «Ἑταιρίαν τῶν ψυχολογικῶν ἐρευνῶν» μετὰ τῶν Ch. Richet, Taine, Ribot, de Rochas, κλπ. ἐν Γαλλίᾳ, τῶν Κρούξ, Βάλφουρ, Stewart, κλπ. ἐν Ἀγγλίᾳ. Αὕτη ἀναζητεῖ τὸ φυσικὸν ἐν τῷ ὑπερφυσικῷ, τὴν ***ὑλοποίησιν τῶν πνευμάτων***! . . .

Ἀλλὰ δὲν θεωροῦσι καὶ τούτοις ***ὡς διατεταραγμένους τὸν νοῦν***! Τοσάκις ἔγραψαν καὶ ἐπανέγραψαν ὅτι αἱ φάλαγγες τῶν πνευματιστῶν

ἰδίως συνίστανται ἐκ πλάνων καὶ πλανωμένων, ὥστε κατήντησαν νὰ τὸ πιστεύουν! Ὁμολογῶ εἰλικρινῶς ὅτι τοιαῦται ἁπλοϊκαὶ ἀποφάνσεις οὐδεμίαν αἴσθησιν προξενοῦσιν εἰς ἐμέ. Γεγονότα θέλω, πράγματα ἀπαιτῶ νὰ μὲ πείσωσι. Ἐνταῦθα δὲ ἀνεγείρεται τὸ *βάναυσον* γεγονός: τῶν ***τριάκοντα πέντε ἑκατομμυρίων*** πνευματιστῶν ***πάσης τάξεως*** ἐν τῷ κόσμῳ. Τοῦτο τρέλλα εἶνε; . . . . ἀλλὰ τότε ἡ τρέλλα αὕτη θὰ ἦ λίαν κολλητική, ὄχι . . . συνήθης! Αὐτὴ ὅμως ἡ τρέλλα κέκτηται αὐτὸ τὸ ἰδιάζον, ὅτι δηλ. ***οἱ εἰλικρινῶς σπουδάζοντες αὐτήν, ὅπως τὴν ἐκμηδενίσωσι, καταλήγουσιν ἐν τέλει νὰ τὴν συμμερίζωνται***, ὡς ὁ Κρούξ, κλπ. Γινώσκω καλῶς ὅτι διαβεβαιοῦται ἐν τῇ ἰατρικῇ ὅτι πρόσωπόν τι, διασκεπτόμενον κανονικῶς ἐπὶ παντὸς ἄλλου πράγματος, δύναται νὰ ἀνοηταίνῃ εἰς ἓν ὡρισμένον πρᾶγμα, τὴν χίμαιράν του (marotte). Ἀλλ' ἡ αὐτὴ χίμαιρα διὰ τοσαῦτα πρόσωπα! Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τοῦτο πλέον καθίσταται τοὐλάχιστον γελοῖον! . . .»

Ἕτερον.

Μεταξὺ τῶν περὶ ψυχολογίας γραφόντων συντακτῶν τοῦ «Φιγαρῶ» κ. κ. Em. Goudeau, M. Barrés, G. Guiches, Em. Gautier κλπ. συγκαταριθμεῖται ἤδη καὶ ὁ Jules Case ὅστις ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ τὴν 16 Σεπτεμβρίου 1890 ἔγραψε πρὸς τοῖς ἄλλοις περὶ Πνευματισμοῦ, καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἐντὸς τεσσαρακονταετίας ἐνεστερνίσθησαν τὸν Πνευματισμὸν εἴκοσιν ἑκατομμύρια διανοιῶν. Καθεκάστην διαγκωνίζομεν ἄνδρας νουνεχεστάτους, φιλοσοφοῦντας ἐν τῇ πράξει, βιομηχάνους, διοικητάς, σοφούς. Εἶναι πνευματισταί! Συνομιλοῦσι μετὰ τῶν πνευμάτων διὰ τῆς μολυβδίδος ἀνὰ χεῖρας. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, ἐπιρρωνύμενον ὑπὸ τοσούτου ἀριθμοῦ, προκαλεῖ τὴν προσοχήν· τοσοῦτο πλῆθος, ἔχον μίαν καὶ τὴν αὐτὴν δοξασίαν, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν πόθον, προκαλεῖ ἐπιβάλλουσαν ἐντύπωσιν. . . Ἐν Παρισίοις, ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀπίστοις Παρισίοις, τῇ πατρίδι τοῦ Βολταίρ, τοῦ Gavroche, ἀριθμοῦνται ἑκατὸν χιλιάδες ὀπαδῶν ἐκ τῆς πεφωτισμένης κλάσεως . . ,»

ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Θρησκεία τυγχάνουσιν οἱ δύο μοχλοὶ τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας : ἡ μὲν ἀνακαλύπτει τοὺς νόμους τοῦ ὑλικοῦ κόσμου, ἡ δ' ἑτέρα τοὺς νόμους τοῦ ἠθικοῦ κόσμου. Ἀλλ' ἐπειδὴ **καὶ οἱ μὲν καὶ αἱ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς—ἥτις εἶνε ὁ Θεὸς—προέρχονται**, δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀντίκεινται, ν' ἀντιφάσκωσι· ἂν δὲ τυχὸν παρατηρεῖται ἄρνησίς τις τῆς μὲν πρὸς τὴν δέ, τότε ἡ μία θὰ λανθάνεται τὸ δ' ὀρθὸν θὰ εὕρηται ἐν τῇ ἑτέρᾳ, διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θέλῃ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἔργου. Τὸ ἀσυμβίβαστον, ὅπερ νομίζουσιν ὅτι παρατηροῦσι μεταξὺ αὐτῶν τῶν τάξεων τῶν ἰδεῶν, προέρχεται ἐκ τῆς ἐλαττωματικῆς παρατηρήσεως καὶ ἐκ τῆς ὑπεράγαν ἑκατέρωθεν ἀποκλείσεως καὶ ἀποκλειστικότητος. Ἐκ τούτου ἡ σύγκρουσις, ἐξ ἧς ἐγεννήθησαν ἡ ἀπιστία καὶ ὁ φανατισμός.

Ἀλλ' ἐπέστη ἡ ὥρα, καθ' ἣν τὰ διδάγματα τοῦ Ι. Χριστοῦ δέον νὰ συμπληρωθῶσιν ἐρρωμενέστερον, καθ'ἣν τὸ σκοπίμως ἐπιρριφθὲν ἐπικάλυμμα ἐπί τινων μερῶν αὐτοῦ τοῦ διδάγματος δέον νὰ ἀρθῇ, καθ' ἣν ἡ ἐπιστήμη, μὴ τυγχάνουσα ἀποκλειστικῶς ὑλιστική, δέον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει καὶ τὸ ἠθικὸν στοιχεῖον, καθ' ἣν ἡ Θρησκεία θὰ παύσῃ παραγνωρίζουσα τοὺς ὀργανικοὺς καὶ ἀμεταβλήτους νόμους τῆς ὕλης· οὕτω δέ πως αἱ δύο αὗται δυνάμεις ἀλληλεπιστηριζόμεναι καὶ ὁμονοοῦσαι θὰ συνυποστηρίζωνται. Ἡ Θρησκεία τότε, μὴ διαψευδομένη ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, θ' ἀποκτήσῃ ἀδιάσειστον ἰσχύν, διότι θὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ λογικὸν καὶ δὲν θὰ τῇ ἀντιτείνωσι τὴν ἀνανταγώνιστον λογικὴν τῶν πραγμάτων.

Ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Θρησκεία δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συνεννοηθῶσι μέχρι τοῦδε, διότι, ἑκάστης αὐτῶν ἐπεξηγούσης τὰ πράγματα κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀποκλειστικὴν ἔποψιν, ἐπήρχετο ἀμοιβαία διαμάχη. Ἔδει κἄτι ἄλλο νὰ πληρώσῃ τὸ διαχωρίζον αὐτὰς κενόν, ἔδει διάμεσόν τι νὰ τὰς προσεγγίσῃ· αὐτὸ τὸ διάμεσον εἶνε ἡ γνῶσις τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὸν ἠθικὸν κόσμον, ὡς καὶ ἡ γνῶσις τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὸν ἐνσώματον κόσμον, νόμων ἐπίσης ἀμεταβλήτων ὡς οἱ διέποντες τὴν κίνησιν τῶν ἀστέρων καὶ τὴν ὕπαρξιν τῶν ὄντων. Τῶν σχέσεων αὐτῶν βεβαιωθεισῶν διὰ τῆς ἐμπειρίας, ἐγένετο φῶς νέον : ἡ πί-

στις ἀπετάθη πρὸς τὸ λογικόν, τὸ λογικὸν δὲν εὗρέ τι τὸ παράλογον ἐν τῇ πίστει, καὶ οὕτω ὁ ὑλισμὸς ἡττήθη.

Ἀλλ' ὑπάρχουσιν, ἐν τούτοις, ὡς καὶ εἰς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, ἄνθρωποι ὑστεροῦντες, μέχρις οὗ παρασυρθῶσιν ὑπὸ τῆς γενικῆς κινήσεως, τῆς κατασυντριβούσης τοὺς ἀνθισταμένους. Ἠθική τις ἀναμόρφωσις τελεῖται ἤδη καλλιεργοῦσα τὰ πνεύματα... Εὐχερὲς νὰ προΐδῃ τις τὰς συνεπείας τῆς ἀναμορφώσεως ταύτης, ἥτις θὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὰς κοινωνικὰς σχέσεις ἀναποφεύκτους μεταβολὰς εἰς ἃς οὐδεὶς θὰ δυνηθῇ ν' ἀντιστῇ, διότι τυγχάνουσιν αὗται ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ Ὑψίστου, καθὰ ἀπορρέουσαι ἐκ τοῦ νόμου τῆς προόδου, ἥτις καὶ αὕτη τυγχάνει νόμος τοῦ Θεοῦ.

(Allan Kardec — ψευδώνυμον τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἱδρυτοῦ τῆς διδασκαλίας τοῦ Πνευματισμοῦ).

ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

«Μία τῶν σπουδαιοτάτων καὶ μυστηριωδεστάτων ἀνακαλύψεων τῆς ἐποχῆς μας τυγχάνει ἀναμφιβόλως **ἡ *μεταλλοθεραπεία***, ἤτοι ἡ θεραπεία ἐνίων ἀσθενειῶν διὰ τῆς ἐπιθέσεως μετάλλου τινὸς ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν ἀσθενῶν καὶ διὰ τῆς ἀπορροφήσεως μάλιστα μορίων μεταλλικῶν.

Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸ ἐξόχως φιλοσοφικὸν πνεῦμα τοῦ διδάκτορος Burq.

Παρατηρήσας ὁ δόκτωρ οὗτος ὅτι γυνή τις μαγνητιζομένη παρ' αὐτοῦ ᾐσθάνετο πόνον εἰς τὴν χεῖρα ὅτε ἐκράτει ἢ ἔστρεφε τὸν χάλκινον στροφέα (τὸ ***κομβίον***) τοῦ κλείθρου θύρας τινὸς ἣν ἔδει ν' ἀνοιγοκλείσῃ, συνεπέρανεν ὅτι ὁ χαλκὸς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ προσώπων τινῶν.

Μαγνητίσας τὴν γυναῖκα ὁ δόκτωρ Burq τὴν ἠρώτησε διατί ὅτε ἔστρεφε τὸν στροφέα τῆς θύρας ἐκράτει αὐτὸν διὰ τοῦ κρασπέδου τοῦ ἐνδύματός της.

— Διότι ἡ ἐπαφὴ τοῦ χαλκοῦ μὲ προξενεῖ πόνον, ἀπεκρίθη αὕτη, τὸ δὲ ὕφασμα τοῦ φορέματος μὲ προφυλάττει ἀπ' αὐτόν.

— Καὶ ὅμως, ἐπανέλαβεν ὁ διδάκτωρ, φέρεις εἰς τὸν λαιμὸν ἀργυροῦν κοσμημα· αὐτὸ δὲν σὲ ἐνοχλεῖ.

— Διαφέρει τὸ πρᾶγμα, ἀνταπήντησεν ἡ μαγνητισθεῖσα· ὁ ἄργυρος ἀντὶ νά με βλάπτῃ, ἀπεναντίας μὲ ὠφελεῖ εἰς τὴν ὑγείαν.

Ὁ διδάκτωρ ἐμελέτησεν ἐμβριθῶς αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ ἐσκέφθη μήτοι τὰ μέταλλα ἐνέχωσι θεραπευτικὴν ἐπενέργειαν. Τὸν συλλογισμόν του, δηλ. τὴν *ἐπιστημονικὴν φιλοσοφίαν του* ἐπεβεβαίωσαν πλεῖσθ' ὅσα μετὰ ταῦτα φαινόμενα καὶ οὕτω προέβη εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἑδραίωσιν τῆς μεταλλοθεραπευτικῆς μεθόδου, ἣν κατ' ἐποπτείαν ἐμάντευσεν, ὡς ὁ Κέπλερ τοὺς νόμους του πρὶν ἢ ἐξελέγξῃ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν.

Ἐπὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἠρνήθη ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη τὴν ἐπὶ τῶν ἀσθενειῶν ἐπενέργειαν τῶν μετάλλων μετά τινος εἰρωνικοῦ σκεπτικισμοῦ. Ἐπὶ τέλους τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰς τόσῳ μέγαν ἀριθμὸν ἀνῆλθον ἀφ' ἑνός, διὰ τοιαύτης δ' ἀποτελεσματικότητος καὶ ἀποδεικτικῆς ἰσχύος περιεβλήθησαν ἀφ' ἑτέρου, ὥστε ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη ἠναγκάσθη ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ λάθος της, παραδεχθεῖσα τὴν ἰατρικὴν τῶν μετάλλων καὶ βραβεύσασα τὸν δόκτωρα Burq, ὅστις ἠδυνήθη οὕτω τέλος πάντων ν' ἀπολαύῃ ἐπί τινα ἔτη τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν εὔκλειαν ἐπὶ τῷ θριάμβῳ του.

Ἐπὶ τῶν νευρικῶν δὲ πρὸ πάντων ἀσθενειῶν καὶ τοῦ διαβήτου ἐπιτυγχάνει τις διὰ τῆς μεταλλοθεραπείας ἐκπληκτικὰ καὶ βέβαια ἀποτελέσματα.

Ὁ μαθητής του διδάκτωρ Μορικοὺρτ προήγαγε τὴν μεταλλοθεραπείαν εἰς ἀνώτερον καὶ εὐρύτερον ἔτι κύκλον. Διαβεβαιοῖ ὅτι ὁ χαλκὸς καταστρέφει τὸ *μικρόβιον τῆς φθίσεως* καὶ ὅτι τυγχάνει οὕτω προφυλακτικὸν καὶ θεραπευτικὸν αὐτῆς τῆς τρομερᾶς ἀσθενείας. Πρὶν τούτου ὁ Burq εἶχεν ἀποδείξει ὅτι αὐτὸ τὸ μέταλλον εἶναι *προφυλακτικὸν ἀπὸ τῆς χολέρας* καὶ ὅτι οἱ κατεργαζόμενοι τὸν χαλκὸν δὲν ὑπόκεινται εἰς αὐτὴν τὴν κεραυνοβόλον ἀσθένειαν . . . . .

. . . . Καὶ μὴ πρὸς βάρος τῶν ὑστερούντων ἐκ τῆς ἐπισήμου ἐπιστήμης, τῆς ἐπισήμως routinière.

ACHILLE POINCELOT

('Εκ τῆς «Réligion Universelle» τοῦ Ἰουλ. 1890).

ΤΟ ΕΛΙΞΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(ΥΠΟ JULES LERMINA)

Τρεῖς μῆνες ἤδη παρῆλθον ἀφ' ἧς, ὑποβαλὼν τὴν θέσιν μου, περιεβλήθην τέλος πάντων τὸν βαθμὸν τοῦ διδάκτορος, ὅπερ ἦτο τὸ φιλόδοξον μέλημα τῆς νεότητός μου. Μεθ' ὁποίας χαρᾶς εἶχον ἀναγγείλει τοῦτο εἰς τὸν καλόν μου πατέρα, μεθ' ὁποίας συγκινήσεως εἶχον ἀποσφραγίσει τὴν ἐπιστολήν του, τὴν περικλείουσαν, σὺν τοῖς θερμοῖς αὐτοῦ συγχαρητηρίοις, ἐπιταγὴν ἐκ πεντακοσίων φραγκων, δι' ὧν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐγκαταστῶ εἰς Παρισίους!

Ἰατρὸς ἐν Παρισίοις! καὶ εἰκοσιεπτὰ ἐτῶν! Πρέπει τις νὰ διέλθῃ αὐτῶν τῶν ὀνειροπολημάτων, ἵνα κατανοήσῃ τὴν τοιαύτην μου τότε εὐχαρίστησιν. Ἐτιμώμην ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, εἶχον ὑποστῆ ἐξετάσεις εἰς ὑπέρμετρον βαθμὸν ἐπιτυχεῖς, εἶχον ἀποκτήσει φίλους τινὰς εἰλικρινεῖς· τὸ μέλλον ἄρα δὲν ἔπρεπε νά μοι φαίνεται ἀκτινοβόλον;

Ναὶ μὲν τὰ ἔσοδά μου ἦσαν πράγματι ἐλάχιστα· ἐγίνωσκον ὅτι ὁ πατήρ μου, γεωργὸς εἰς Σάρτην, εἶχεν ὑποβληθῆ εἰς μεγάλην θυσίαν διὰ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἄνω μικρᾶς χρηματικῆς ποσότητος καὶ ὅτι ὤφειλον τοῦ λοιποῦ νὰ ἐλπίζω εἰς ἐμαυτὸν μόνον· ἀλλ' εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμαυτόν, εἰς τὴν ἀγάπην μου πρὸς τὴν ἐργασίαν, εἰς τὴν *ἐπιστήμην*, ἥτις καθίσταται ἐπιεικὴς πρὸς τὸν ἀγαπῶντα αὐτὴν εἰλικρινῶς.

Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ πρακτικὸν στάδιον τῆς ἰατρικῆς μέχρις οὗ διορισθῶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ ἦτο ὁ πόθος μου. Ἤμην εὔρωστος, ἤμην σώφρων· ἐν συνόλῳ διετέλουν ὑπὸ ὅρους ἐξαιρέτους, ἤδη δὲ ἀναγνωρίζω τοῦτο ἔτι μᾶλλον, προβὰς νῦν ἔτι προσωτέρω τῆς τότε προθέσεώς μου.

Θὰ προεκάλουν μομφὴν ἐπὶ διαθρύψει ἂν ἀνέγραφον τὴν σκληραγωγίαν τῶν πρώτων ἐτῶν, ἅτινα ποθῶ ἴσως ἐνίοτε, αὐτῶν τῶν ἐτῶν τῆς νεότητος, ὅτε ὁ ἁπλοῦς ἄρτος, μεθ' ὕδατος μόνον, φαί-

νεται τόσῳ γλυκύς. Τέλος πάντων ἐπέτυχον κατ' ἀρχὰς κατοικίαν πρόσφορον, χάρις εἰς αὐτοὺς τοὺς περιποιητικοὺς προμηθευτὰς — οὓς ἀποκαλοῦσί τινες, ὀξυχόλως, πιστωτὰς — οἵτινες ἐφάνησαν, τῇ ἀληθείᾳ, οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν κεφαλαίων (διότι εἰς τὸν μὴ ἔχοντα κεφάλαια εἶνε ἀνάγκη θανάσιμος νὰ τῷ παρασχεθῶσι τοιαῦτα), χάρις εἰς αὐτούς, λέγω, ἐπρομηθεύθην καθαρὰ ἀρκούντως ἔπιπλα, ἐνεδύθην ἀνέτως, καί, ἂν κατέφευγον εἰς κἄποιαν οἰκονομίαν ἐπὶ τῆς τροφῆς, τοῦτό οὐδεὶς τὸ παρετήρει, καθότι εἶχον καλὸν τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ὑγειᾶ τὴν φυσιογνωμίαν.

Δὲν θέλω νὰ εἴπω ὅτι εἶχον ἀφθονίαν πελατῶν: ὑπήκουον ὅμως θρησκευτικῶς εἰς τὰς ἑκουσίως μου εἰδοποιήσεις, ἃς εἶχον ἀναγράψει ἔν τε τῇ συνειδήσει μου καὶ συνάμα ἐπὶ τῆς χαλκῆς πλακὸς τῆς ἀνηρτημένης ἄνωθεν τῆς αὐλείου θύρας: «Διδάκτωρ —ἰατρός· ἐπισκέψεις ἀπὸ τὰς 2-5».—Τὸ καλὸν μέτρον, βλέπετε.

Οὐδόλως διεταρασσόμην εἰς τὰς ἐργασίας μου καὶ ἠδυνάμην, ἂν ἤθελον, νὰ παραβαίνω ἐνίοτε τὴν ἐπὶ τῆς πλακὸς ἀναγεγραμμένην εἰδοποίησίν μου, ἀλλ' ἐσεβόμην τὸν δοθέντα λόγον μου· ἐκτὸς τούτου — γιὰ ἰδέτε! — ἂν ἤρχετο πελάτης τις κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου! Ἐδυσκολευόμην μάλιστα νὰ ἐξέλθω καὶ πρὸ τῶν ἓξ ἀκόμη, καὶ τότε δὲ πάλιν, μετά τι ταχὺ καὶ λιτὸν γεῦμα, ἔσπευδον νὰ ἐπανέλθω οἴκοι, ἐκ φόβου πάντοτε μήπως ἄφινον νὰ μοῦ διαφύγῃ περίστασίς τις.

Περιττὸν νὰ εἴπω ὅτι ὅλους τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπεσκεπτόμην ὡς φίλος.

Ἑσπέραν τινὰ τοῦ Σεπτεμβρίου εἶχον ἀνάψει ἐνωρίτερα τὸ φῶς καὶ εἰργαζόμην συντόνως, ὀνειροπολῶν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἠδυνάμην ν' ἀναπτύξω τὰς ἰδέας καὶ τὰς θεωρίας μου ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καθέδρας, ὅτε αἴφνης ἀπεσπάσθην τῆς ψυχικῆς γαλήνης μου ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἤχου τοῦ κώδωνος.

Ἀνατιναχθεὶς ἐκ τῆς ἕδρας ἔσπευσα καὶ ἤνοιξα τὴν θύραν κρατῶν ὑψηλὰ τὸν λαμπτῆρα διὰ νὰ παρατηρήσω τὸ πρόσωπον τοῦ ἐπισκέπτου.

Ἦτο κυρία μελανείμων, ἧς τὸ ἐξωτερικὸν δὲν παρίστα χαρα-

κτῆρα ῥομαντικόν, ὡς ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ· χαρακτηριστικὰ κοινά, ἡλικία τεσσαράκοντα ἐτῶν, εὐτραφία. Ἔκλαιε· ἔσπευσα νὰ τὴν εἰσαγάγω εἰς τὸ *σπουδαστήριόν μου* καὶ μετά τινος ἀδολεσχίας, νὰ τεθῶ ὅλως ὑπὸ τὰς διαταγάς της.

Ἀλλὰ παρετήρησα ἀμέσως ὅτι τὸ πτωχὸν πλάσμα ἦτο εἰς τοιαύτην κατάστασιν συγκινήσεως καί, ἐκτὸς τούτου, μετὰ τοσαύτης σπουδῆς εἶχεν ἀναβῆ τὰ πατώματα, ὥστε τῇ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἄρθρώσῃ λέξιν.

Δὲν ἤμην ἀκόμη ἀρκετὰ ἀρχαῖος πρακτικὸς ὥστε νὰ μὴ συνεπάθουν πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας· ἐνόμισα καθῆκόν μου νὰ τῇ προσφέρω ἓν ποτήριον ὕδατος — μετὰ ζαχάρεως, παρακαλῶ — τότε δὲ αὕτη ἐψιθύρισε :

— Κύριε, σᾶς παρακαλῶ, ἐλᾶτε, ἐλᾶτε γλήγωρα . . . Τὸ τέκνον μου . . .

Λυγμὸς τῆς ἔκοψε τὴν φωνήν. Ἀλλὰ μήπως ἦτο ἀνάγκη νὰ εἴπῃ περισσότερα ; Εἶχε τὴν ἀνάγκην τοῦ ὑπουργήματός μου . . . καὶ δι' ἓν παιδίον ! . .

Πάντοτε ἐλάτρευσα αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδία· μία δὲ τῶν ἀλγεινοτέρων θλίψεών μου ἦτο ὁσάκις παρά τινι λίκνῳ ᾐσθανόμην ἐμαυτὸν ἀνίσχυρον, ἀμαθῆ ! Ὢ ! ἡ μηνιγγῖτις ! ὁποῖος ἐχθρός!...

— Εἰς τὰς διαταγάς σας, ἐφώνησα. Κατοικεῖτε μακράν ;

Ὄχι, ὄχι ! Εἰς τὴν γειτονικὴν οἰκίαν . . . Συγχωρήσατέ μοι διότι ἦλθον ἐδῶ· ἀλλ' ἴσα ἴσα τόσῳ πλησίον ἦτο . . .

Δὲν μοῦ ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν ἰδέαν νὰ θεωρήσω ὡς προσβολὴν αὐτὴν τὴν ... ἀνωφελῆ αἴτησιν τῆς συγγνώμης· ἐβεβαίωσα ἐκ νέου ὅτι ἤμην ἕτοιμος νὰ τὴν ἀκολουθήσω καὶ ἐξήλθομεν.

Καθ' ὁδὸν τὴν ἠρώτησα περὶ τοῦ παιδίου. Ἐκ ποίας ἀσθενείας προσεβλήθη ; Πρὸ πόσου χρόνου ;

— Ἀποθνήσκει, Κύριε ! Εἶνε κόρη, ἥτις πρὸ ἓξ μηνῶν ἦτο τόσω δροσερά, τόσῃ ὑγειής, τόσῳ ὡραία ! . .

— Ποίας ἡλικίας ;

— Δέκα ἐτῶν. Εἶμαι χήρα . . . ζῶ μόνη μετὰ τῆς θυγατρός μου. Μὲ κανένα δὲν ἔχομεν σχέσεις εἰμὴ μετὰ τοῦ κ. Βενσάν . . .

— Κυρίου Βενσάν;

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἐνόμισεν ὅτι ἀνεκάλυψεν ἐν τῷ τόνῳ μου— ἀδίκως βέβαια—πρόθεσιν ὑποψιαστικήν· διότι προσέθηκε ζωηρῶς:

— Ὦ! εἷς γέρων, Κύριε, ἑξήκοντα... ἴσως ἑβδομήκοντα ἐτῶν... ἀλλὰ τόσῳ ἀγαθὸς καὶ τόσῳ ἀγαπᾷ τὴν Παυλίναν μου!...

Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀνέβημεν εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα καὶ εἰσήλθομεν. Ἡ κατοικία ἦτο καθαρά, καλῶς διηυθετημένη. Ἐπεκράτει ἐν αὐτῇ μεγάλη τάξις. Ἐκ τοῦ ἑστιατορίου, ὅπερ ἐχρησίμευε συνάμα καὶ ὡς εἴσοδος, εἰσήλθομεν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ ἐκεῖ παρετήρησα ἐκ πρώτης ὄψεως ἐξηπλωμένην ἐπὶ μικρᾶς κλίνης, πλησίον τῆς κλίνης τῆς μητρός, ἐκείνην ἣν εἶχεν ἀποκαλέσει Παυλίναν.

Περίεργον πρᾶγμα· ἡ ἀσθένεια καὶ ὁ θάνατος θεωρούμενοι εἰς τὸ νοσοκομεῖον κατὰ τὴν περίοδον τῆς φοιτητικῆς σπουδῆς δὲν μᾶς προξενοῦσι οὐδὲ τὸ ἑκατοστὸν τῆς ἐπενεργείας ἣν συναισθανόμεθα παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τῶν πρώτων μας ἀσθενῶν.

Ἡ καρδία μου αἴφνης συνεστάλη, ᾐσθάνθην δ' ἐμαυτὸν ὠχριάσαντα.

Ἡ δυστυχὴς κόρη ἦτο λευκή· τόσῳ δὲ λευκή, ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι δὲν ἔχει οὐδὲ σταγόνα αἵματος ἐν ταῖς φλεψίν: ὑπό τὰ βλέφαρα, ὁ βολβὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐφαίνετο ἀμαυρός, ὑπόφαιος, αἱ δὲ χεῖρες ἐξετείνοντο ἰσχναὶ καὶ μακραὶ ἐπὶ τῶν ἐπιβλημάτων τῆς κλίνης, ἅτινα ἀνεδείκνυον ἐπιφανέστερα τὴν ὠχρότητα αὐτῶν.

— Ἕνα κηρίον! ἐζήτησα ἀμέσως.

Καὶ προσέκλινον ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐξετάζων μετὰ βαθείας προσοχῆς αὐτὸ τὸ δυστυχὲς πλάσμα, εἰς ὃ ὁ θάνατος ἐπέθηκε τὸν δάκτυλον, ὡς σημεῖον ἀμετακλήτου προσκλήσεως. Ἀναιμία εἰς τὴν τελευταίαν περίοδον.

Ἀλλὰ ποία ὀργανικὴ ἀλλοίωσις νὰ παρήγαγεν αὐτὴν τὴν κατάστασιν;

Ἡ μήτηρ, ἐρωτηθεῖσα, ἐπανέλαβε μετὰ πλειόνων λεπτομε-

ρειῶν, ὅτι ἡ θυγάτηρ της εἶχε κάλλιστα πρὸ ἓξ μηνῶν, ἔχαιρε πλήρη ὑγείαν, ὅλος δ' ὁ κόσμος ἐθαύμαζεν αὐτὸ τὸ ζωηρὸν καὶ ὑγιὲς ἄνθος...

— Καὶ νὰ εἴπῃ τις ὅτι συνέβη καμμία μεταβολὴ εἰς τὸν τρόπον τοῦ βίου μας ; Οὐδὲν τοιοῦτον. Τρία ἔτη κατοικοῦμεν ἐδῶ. Τὸ οἴκημα διατελεῖ καλῶς ἀεριζόμενον· βλέπει πρὸς τοὺς κήπους. Δὲν στέλλω τὴν Παυλίναν εἰς τὸ σχολεῖον· ὁ γείτων κ. Βενσὰν τῇ δίδει μαθήματα· εἶνε δ' αὐτὸς πολὺ φρόνιμος καὶ δὲν τὴν παραβιάζει εἰς τὴν μελέτην.

Τῇ ἀληθείᾳ ἐφοβούμην σχεδὸν νὰ ἐγγίσω αὐτὸ τὸ εὔθραστον πλάσμα, οὗτινος ἡ τόσῳ αἰφνήδιος ἐξάντλησις μ' ἐξέπληττε καί μοι ἐφαίνετο συνάμα ἀνεξήγητος. Ἐν τούτοις δὲν ἠδυνάμην νὰ πείσω ἐμαυτὸν ὅτι δὲν ὑπῆρχε μέσον θεραπείας.

Βοηθούμενος ὑπὸ τῆς μητρός, ἐστηθοσκόπησα τὴν νεάνιδα μετὰ πολλῆς προσοχῆς, καὶ ἐβεβαιώθην — μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως — ὅτι ἦτο ἄριστα διαπεπλασμένη· ἡ καρδία ἦτο ἀνέπαφος· δὲν διέκρινα οὐδόλως τὴν χαρακτηριστικὴν πνοὴν τῆς ἀναιμίας, οὐδ' εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ τραχήλου.

Οἱ πνεύμονες ἦσαν ἀνέπαφοι καὶ καλῶς ἀνεπτυγμένοι· ὑπ' αὐτὴν τὴν φθισικὴν ἰσχνότητα, ἡ τοῦ σώματος ζωϊκὴ συνάρθρωσις ἦτο ἐξαίρετος. Οὐδὲν σύμπτωμα λυμφατισμοῦ.

Ἡ μήτηρ δὲν ἦτο πτωχή· τὸ εἰσόδημά της ἀνήρχετο εἰς δύο χιλιάδας φράγκων. Ἐκτὸς τούτου, ὁ γέρων, περὶ οὗ μοι ὡμίλησεν, ὁ κ. Βενσὰν ἦτο οἰκότροφος καὶ ἐπλήρωνε δαψιλῶς.

Δυστυχῶς, ἡ νεᾶνις δὲν εἶχεν ὑποστῆ οὐδεμίαν τακτικὴν θεραπείαν· ἡ μήτηρ δυσπιστοῦσα ἀτόπως πρὸς τοὺς ἰατρούς, περιορίζετο εἰς φάρμακα ἀνώδυνα, σιδηροῦχον ὕδωρ — καρφία ἐντὸς φιάλης — τί ξεύρω ;

Καὶ ἤδη ἤμην βιασμένος νὰ ὁμολογήσω εἰς ἐμαυτὸν ὅτι ὅλαι μου αἱ προσπάθειαι, ὅπως ζωογονήσω αὐτὸν τὸν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἐξησθενημένον ὀργανισμόν, δὲν ἤθελον ἐπιφέρει οὐδὲ τὴν ἐπί τινας τοὐλάχιστον ἡμέρας παράτασιν τῆς ζωῆς.

Ἤμην καταβεβλημένος, ἡττημένος, ἀναμένων μετ' ἀποθαρρύνσεως ἔμπνευσίν τινα, ἥτις ὅμως δέν μοι ἐπήρχετο.

Ἡ μήτηρ μὲ παρετήρει, σιωπηλή, μαντεύουσα βεβαίως τὰς ἀλγεινὰς ἰδέας, ἃς ἐπρόδιδε τὸ πρόσωπόν μου. Δὲν ἐγνώριζον ἀκόμη ν' ἀποκρύπτω τὴν ἀδυναμίαν μου ὑπὸ κοινῆς τινος καὶ παρηγόρου φρασεολογίας. Δὲν ἔχω αὐτὴν τὴν ἀξίαν, ἥτις ἀπαιτεῖται ὅμως εἰς τὸν ἰατρὸν διὰ νὰ ἐπενεργῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου ὡς ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὀργάνων.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠκούσαμεν βήματα ἔξωθεν.

— Εἶνε ὁ κ. Βενσάν, εἶπεν ἡ μήτηρ.

Ἡ θύρα ἡμιηνοίχθη ἡσύχως· ἀλλά, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, εἶδον τὸ σῶμα τῆς νεάνιδος ὑπεγειρόμενον, τὴν κεφαλὴν στρεφομένην, τὰς χεῖρας τεινούσας πρὸς τὸ μέρος ὅπου παρήχθη αὐτὸς ὁ — ἀνεπαίσθητος σχεδὸν — θόρυβος.

Ὑπεστήριξα τὸ παιδίον· πρὸς μεγάλην μου δ' ἔκπληξιν ᾐσθάνθην ὑπέρμετρόν τινα ἀγῶνα εἰς αὐτὸ τὸ ἀδύνατον σῶμα, ὡς εἴ ἤθελε νὰ ἐκφύγῃ τῶν βραχιόνων μου· ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη ἡ δὲ νεᾶνις ἐπανέπεσε νεκρά!..

Ἔρρηξα τότε φωνὴν ἔκπληκτον ἅμα καὶ ἀπέλπιδα. Αὐτὸς ὁ θάνατος, ὁ τόσῳ ταχύς, ἄνευ ἀγωνίας — αὐτὴ ἡ αἰφνιδία ἀπόσβεσις τῆς ζωϊκῆς φλογὸς — μὲ κατέπληττε· ᾐσθανόμην ἓν εἶδος ὀργῆς κατὰ τῆς ἀδεξίου ἀμαθείας μου. Διότι τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω τίποτε ἐξ ὅσων συνέβησαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου· ἐνόμιζον ὅτι διετέλουν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐφιάλτου.

Ἡ μήτηρ, ἀνακραυγάσασα ὑπεραλγῶς, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ δυστήνου ἄπνου σώματος. Ἐγὼ δ' ἀπεμακρύνθην τῆς κλίνης μηχανικῶς, ὡσεὶ τεταραγμένος διὰ τὸ ἀνωφελὲς τῆς παρουσίας μου, ἤνοιξα τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ διεστὼς δωμάτιον.

Τότε κατὰ πρῶτον εἶδον τὸν κ. Βενσάν.

Ἐνδεδυμένος μὲ ἀνοικτὰ χρώματα, ἔφερεν ἐπενδύτην φαιόν, σχεδὸν λευκόν. Ἦτο μεσαίου ἀναστήματος, ἀρκούντως εὐτραφής· ἀλλ' εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐξεπλάγην ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ ἡλικία του ἐφαίνετο δυσδιάκριτος.

Ἡ κόμη ἦτο λευκή, βραχεῖα, βοστρυχισμένη καὶ σχηματίζουσα τρεῖς ἄκρας ἐπι τοῦ μετώπου καὶ τῶν κροτάφων. Ἀλλὰ

τὸ πρόσωπον τόσῳ δροσερὸν ἐφαίνετο, τόσῳ ροδόχρουν, οἱ ὀφθαλμοὶ τόσῳ ζωηρὰ διέλαμπον, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ ἠρώτων ἐμαυτὸν ἂν εἶχον ἐνώπιόν μου γέροντα ἢ μᾶλλον νέον, ὅστις, ἕνεκα προδιαθέσεώς τινος δερματικῆς — ἧττον σπανίας, ἢ ὅπως γενικῶς πιστεύεται — ἔσχε τὴν κόμην ἄχρουν ἀπὸ τῆς ἐφηβείας του.

Καὶ ὅμως ἐνεθυμούμην καλῶς ὅτι ἡ μήτηρ τῆς θανούσης μὲ εἶχε παραστήσει τὸν κ. Βεντὰν ὡς ἑβδομηκοντούτιδα.

Ἵστατο ὄρθιος παρὰ τὸ παράθυρον, λυπημένος· ἀλλ' ὄχι, ὡς μοι ἐφάνη, καὶ τόσῳ πολὺ λυπημένος, ὡς ἐνόμιζον ὅτι θὰ τὸν ἔβλεπον.

Προσκλίνας εὐγενῶς μὲ ἠρώτησε διὰ τοῦ βλέμματος:

— Ἀπέθανε, τῷ εἶπον.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΤΙ ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ Η ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΚΑΡΑΤΟΜΟΥΜΕΝΟΥ

Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἀναγράφει τὸ «Φιγαρὼ» τῶν 9 Φεβρουαρίου ἑ. ἔ. τὸν ἑπόμενον πειραματισμόν, ὃν ὑποβάλλομεν εἰς τὴν μελέτην τῶν περὶ τὸν ὑπνωτισμὸν ἀσχολουμένων.

«Εἷς πειραματισμὸς ἔλλειπεν ἔτι εἰς τὴν δόξαν τοῦ ὑπνωτισμοῦ· δὲν ἐσκέφθησαν μέχρι τοῦδε νὰ ὑποβάλωσιν (suggestioner) εἴς τινα ὑποκείμενον τὴν ἰδέαν ὅτι ἐκαρατομήθη καὶ νὰ δηλώσῃ τὰς ἐν καιρῷ τῆς καρατομήσεως ἐντυπώσεις του. Διατί ἡ Σχολὴ τοῦ Νανσὺ νὰ μὴ δοκιμάσῃ αὐτὸν τὸν πειραματισμόν; Ἐν τούτοις ἕτερός τις προλαβὼν ὑπέστη τὸν τοιοῦτον πειραματισμόν, ὁ διάσημος δηλ. Βέλγος ζωγράφος Wiertz, οὗτινος τὴν μνήμην καὶ τὰ ἔργα διετήρησαν αἱ Βρυξέλλαι ἐν τῷ Μουσείῳ Wiertz.»

Μετὰ τὸ προοίμιον τοῦτο τοῦ ἀρθρογράφου τοῦ «Φιγαρὼ» Michel Delises παραχωροῦμεν τὸν λόγον εἰς ἕτερον ἀρθρογράφον τὸν τῆς ἡμετέρας «Ἐφημερίδος» τῆς 4 Φεβρ., ὡς πρὸς τὰ τῆς λεπτομεροῦς ἀφηγήσεως τοῦ ἐν λόγῳ πειραματισμοῦ.

«Ὁ Βιέρτς οὗτος δὲν ἦτό τις μύστις τῶν καλουμένων ἀποκρύφων

ἐπιστημῶν. Οὐχὶ ματαία περιέργεια, ἀλλ' αἴσθημα συμπαθείας ἐξῆψεν ἐν τῇ καρδίᾳ του ἄσβεστον πόθον νὰ ὑπεγείρῃ τὸν πέπλον τοῦ ἀγνώστου, τὸν μαγικόν, νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ ἄδυτα τῶν ἀδύτων τοῦ μυστηρίου, νὰ λάβῃ ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ τί αἰσθάνεται ὁ καρατομούμενος κατὰ τὴν ὑστάτην στιγμὴν ἐκείνην.

Ἀληθεύει ὅτι ἡ βάσανος τῆς ἐκτελέσεως στιγμὴν μόνον διαρκεῖ; Τί αἰσθάνεται ὁ κατάδικος καθ' ἣν ὥραν καταπίπτει ἡ μάχαιρα τῆς λαιμητόμου κατὰ τοῦ τραχήλου του;

Ἐρωτήσεις, ταράττουσαι τοὺς ὕπνους καὶ κατέχουσαι τὸ πνεῦμα τοῦ ζωγράφου.

Ὁ Βιὲρτς συνεδέετο στενῶς μετὰ τοῦ ἰατροῦ τῶν φυλακῶν τῶν Βρυξελλῶν, καὶ ἄλλου τινὸς Ἀσκληπιάδου, καταγινομένου ἀπὸ τριακονταετίας εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Ὁ τελευταῖος οὗτος συχνὰ πυκνὰ ὑπνώτιζε τὸν ζωγράφον, τὸν ὁποῖον καὶ εὕρισκε καταλληλότατον δι' ὑπνωτικὰ πειράματα.

Τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἰατροῦ τῶν φυλακῶν, ὁ Βιὲρτς κατώρθωσε νὰ κρυφθῇ μετὰ τοῦ ἑτέρου ἰατροῦ, τοῦ φίλου του, ὑποκάτω τῆς λαιμητόμου, ἀκριβῶς πλησίον εἰς τὸ καλάθι, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἔπιπτεν ἡ κεφαλὴ τοῦ καταδίκου.

Διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀποτελεσματικώτερον τὸν ρόλον του ὁ Βιὲρτς ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς ἐκτελέσεως ἐκοιμήθη κατ' ἐπανάληψιν τὸν ὕπνον τοῦ ὑπνωτισμοῦ διὰ τῆς θελήσεως τοῦ ἄνω ρηθέντος Ἀσκληπιάδου, ὅστις οὕτω **ὑπέβαλεν** εἰς τὸν ὑπνωτισμένον νὰ συνταυτίσῃ τὸ ἐγώ του μετὰ τοῦ ἐγὼ ἄλλων ἀνθρώπων, νὰ εἰσδύσῃ ἐντὸς τῶν ψυχῶν των, νὰ ἀναγνώσῃ μέσα εἰς τὰς σκέψεις των, νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς συνειδήσεις των, καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὰ αἰσθήματά των.

Ὁ Βιὲρτς συνεμορφώθη ἐξαιρέτως πρὸς τὰ ἀπαιτούμενα, καὶ ἐξετέλεσε τὸ μέρος του καθὼς ἔπρεπε.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκτελέσεως, δέκα λεπτὰ πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ καταδίκου, ὁ Βιὲρτς, ὁ ἰατρός, καὶ δύο ἄλλοι μάρτυρες, ἐτοποθετήθησαν παρὰ τὸν κάλαθον τῆς λαιμητόμου, εἰς τρόπον ὥστε τὸ παριστάμενον κοινὸν νὰ μὴ ὑποπτεύῃ τὴν παρουσίαν των. Ὁ ἰατρὸς ἀπεκοίμισε τὸν ζωγράφον, ἔπειτα δὲ μετεβίβασεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸ ἐγὼ τοῦ καταδίκου, ἐπιτάσσων εἰς τὸν ζωγράφον νὰ ἀκολουθήσῃ ὅλας τὰς σκέψεις τοῦ καρατομουμένου, νὰ δοκιμάσῃ ὅλας τὰς ἐντυ-

πώσεις του, καὶ νὰ ἐκφράσῃ μεγαλοφώνως τοὺς στοχασμοὺς οἱ ὁποῖοι θὰ τὸν κατεῖχον καθ' ἣν στιγμὴν ἡ μάχαιρα ἤγγιζε τὸν τράχηλόν του. Καὶ τελευταῖον ἐπέταξεν αὐτῷ ὅπως μετὰ τὴν εἰς τὸν κάλαθον πτῶσιν τῆς κεφαλῆς, κάμῃ τῶν ἀδυνάτων τὰ ἀδύνατα διὰ νὰ εἰσχωρήσῃ μέσα εἰς τὸ κεφάλι ἐκεῖνο καὶ ἀναλύσῃ τὰς τελευταίας σκέψεις του, καὶ συλλάβῃ τὰς τελευταίας ἐκλάμψεις τῆς σβεννυμένης λυχνίας.

Καὶ οὕτω ἐγένετο. Ὁ Βιὲρτς ὑπήκουσεν εὐπειθέστατα εἰς τὸν ὑπνωτιστήν.

Οἱ τέσσαρες φίλοι καταλαμβάνουν τὴν θέσιν των. Ἐκ τοῦ θορύβου τῶν ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των βημάτων ἐννοοῦν ὅτι ἔρχεται ὁ δήμιος ἄγων τὸν κατάδικον. Ὁ κατάδικος ἀναβαίνει ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος· μικρὸν ἀκόμη καὶ ἡ γυλλοτίνα ἐκπληροῖ τὸ ἔργον της.

Ὁ Βιὲρτς, ὑπνωτισμένος ἤδη, ἐκδηλοῖ βαθύτατον τρόμον καὶ ἱκετεύει νὰ τὸν ἐξυπνίσουν· ἀπερίγραπτος ἀγωνία τὸν κυριεύει· ἀλλὰ πλέον εἶνε ἀργά . . . Ἡ μάχαιρα πίπτει . . . .

— Τί αἰσθάνεσαι; τί βλέπεις; ἐρωτᾷ ὁ ἰατρός.

Ὁ Βιὲρτς συνταράσσεται κατειλημμένος ἐκ φρικτῶν σπασμῶν, καὶ ἀποκρίνεται στενάζων:

— Ἀστράφτει . . . νά! πέφτει τ' ἀστροπελέκι! Ὢ φρίκη! συλλογίζεται . . . βλέπει!

— Ποιὸς συλλογίζεται; ποιὸς βλέπει;

— Νά! τὸ κεφάλι! . . . φρικτά, φρικτὰ ὑποφέρει! Αἰσθάνεται, σκέπτεται . . . δὲν καταλαβαίνει τί ἔτρεξε . . . ζητεῖ τὸ σῶμά του . . . Τοῦ φαίνεται πῶς θὰ τὸ ξαναντάμώσῃ τὸ κορμί του . . . Καὶ ὅλο περιμένει τὸ τελευταῖο κτύπημα . . . Κι' ὅλο περιμένει τὸ θάνατο.... κι' ὁ θάνατος δὲν ἔρχεται!

Ἐνῷ δὲ ὁ Βιὲρτς ἐξέφερε τοὺς τρομεροὺς αὐτοὺς λόγους, οἱ μάρτυρες τῆς ἐκτάκτου ταύτης σκηνῆς παρετήρησαν τὴν κεφαλὴν πίπτουσαν ἐντὸς τοῦ καλάθου. Καὶ ἡ κεφαλὴ μὲ τὰ μαλλιὰ πρὸς τὰ κάτω, μὲ τὸν λαιμὸν αἱμόφυρτον πρὸς τὰ ἄνω, μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα καὶ σφιγμένα τὰ δόντια, τοὺς ἔβλεπεν. Ἐπάλλοντο ἀκόμη αἱ ἀρτηρίαι ἐκεῖ ὅθεν εἶχε διέλθει ἡ μάχαιρα, καὶ αἵματος πῖδαξ ἀνέβλυζε κατακλύζων τρίχας, ὀφθαλμούς, πρόσωπον.

Καὶ ὁ Βιὲρτς ἐξηκολούθει τὸ σπαρακτικόν του παράπονον:

— Ἆ! ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ χέρι ποῦ μὲ στραγγουλίζει; ἕνα χέρι

γιγάντειο, ἀλύπητο! Ὦ! τί βάρος εἶν' αὐτὸ ποῦ μὲ συντρίβει! Δὲν βλέπω μπροστά μου παρὰ ἕνα σύννεφο κατακκόκινο . . . Καταραμένο χέρι! πῶς θὰ κάμω νὰ γλυτώσω ἀπὸ σένα! Ἄφησέ με, τέρας! Τοῦ κάκου σὲ δράχνω μὲ τὰ δυό μου χέρια . . . Ἀλλὰ τί αἰσθάνομαι; Μιὰ πληγὴ πλατειά, κατάβαθη . . . Τρέχει τὸ αἷμά μου . . . Εἶμαι . . . ἕνα κομμένο κεφάλι!

Οὕτω ἡ κεφαλὴ τοῦ καταδίκου, ὕστερον ἀπὸ τὴν μακρὰν ταύτην ἀγωνίαν, ἡ ὁποία θὰ τῆς ἐφάνη ὅτι διήρκεσεν αἰῶνας, τότε μόλις ἐννόησε ὅτι ἦτο ἀποχωρισμένη τοῦ σώματος.

Ὁ Βιὲρτς περιέπεσεν ἐκ νέου εἰς νάρκην. Ὁ ἰατρὸς ἐπανέλαβε τὰς ἐρωτήσεις του.

— Τί βλέπεις; Ποῦ εἶσαι;

— Πετῶ εἰς τὸ διάστημα, ἀπεκρίθη ὁ ζωγράφος. Ἀλλ' εἶμαι πεθαμμένος; ὅλα ἐτελείωσαν; Ἂν μὲ κολλοῦσαν πάλι 'ς τὸ κορμί! Ὦ ἄνθρωποι σπλαγχνισθῆτέ με, δόστε μου πάλι τὸ κορμί μου! Δὲν ἦρθεν ἡ ὥρα μου . . . Ἔχω νὰ ζήσω ἀκόμη· σκέπτομαι ἀκόμη· αἰσθάνομαι ἀκόμη. Ὅλα τὰ ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη. Νὰ οἱ δικασταί μου μὲ τὰ κόκκινα κι' ὁλόμακρα φορέματα! Ἀκούω τὴν καταδίκην μου! Δυστυχισμένη γυναῖκά μου! φτωχό μου παιδάκι, μπεμπέκα μου! Ὄχι, δὲν μ' ἀγαπᾶτε πλέον· μ' ἀφίνετε. Ἄχ! καὶ ἂν ἠθέλετε πάλι νὰ μὲ ταιριάσετε μὲ τὸ σῶμά μου, θὰ μ' εἴχατε πάλι μαζῆ σας . . . Ἀλλὰ δὲν θέλετε . . . ὅμως ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ καὶ σᾶς πονῶ, καϋμένη μου φαμίλια! Ἀφῆστέ με νὰ σᾶς σφιχταγκαλιάσω ἀκόμη μιὰ φορά! Μπεμπέκα μου, βγάζεις ξαφνισμέναις φωνούλαις! Δύστυχο, τὰ χεράκιά σου γέμισαν ἀπὸ τὸ αἷμά μου! Ὠϊμένα! πότε θὰ τελειώσουν τὰ βάσανά μου; Τελειώνουν; Ὁ κακοῦργος λοιπὸν δὲν εἶνε καταδικασμένος νὰ τιμωρῆται παντοτεινά;

Ἐνῷ ὁ Βιὲρτς ἐπρόφερε τὰ τελευταῖα ταῦτα λόγια, ἐφάνη εἰς τοὺς παρεστῶτας ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ καρατομηθέντος διηνοίγησαν μεγάλοι, ἐξακοντίζοντες βλέμματα ἀρρήτου ὀδύνης καὶ διαθέρμου ἱκεσίας.

Καὶ ὁ ζωγράφος ἐξακολουθοῦσε τὰ παράπονά του:

— Ὄχι! ὄχι! Τὰ βάσανά μου δὲν ἠμπορεῖ νὰ διαρκέσουν αἰώνια! ὁ Θεὸς εἶνε πολυεύσπλαγχνος! ὅλα τὰ πράγματα τῆς γῆς εἶνε μηδενικὰ μπροστά του σβύνουν μπροστά του. Ξανοίγω βαθειὰ βαθειὰ ἕνα μικρὸ λαμπρὸ ἀστέρι, 'σὰν διαμαντάκι . . . Ἆ! τί καλὰ ποῦ

εἶν' ἐκεῖ ἐπάνω! Μιὰ οὐράνια γλυκάδα χύνεται μέσα μου! Τί καλὸν ὕπνο ποῦ θὰ τὸν πάρω! Τί ἔκστασις!

Καὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ ζωγράφου.

Ἀκόμη ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ δὲν ἀπήντα πλέον εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἰατροῦ.

Τότε ὁ ἰατρὸς ἐπλησίασεν εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ τῆς ἤγγισε τὸ μέτωπον, τοὺς κροτάφους, τοὺς ὀδόντας. Τὰ πάντα εὗρε ψυχρά. Ἡ κεφαλὴ ἦτο νεκρά.

Τὸ μοναδικὸν τοῦτο πείραμα, τοῦ ὁποίου ἥρως ὑπῆρξεν ὁ Βέλγος ζωγράφος, ἀντήχησεν εἰς τὴν δημοσιότητα μετὰ πολλῶν παραλλαγῶν. Ὁ βιογράφος τοῦ Βιὲρτς—διότι ὁ ζωγράφος δὲν εὑρίσκεται ἀπὸ πολλοῦ ἐν τοῖς ζῶσι—τὸ ἀφηγήθη κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν τρόπον τὸ ἐδημοσίευσεν ἡ ρωσσικὴ ἐφημερὶς «Νοβόστι».

Ἐγὼ ἐπῆρα καὶ ἀπὸ τοὺς δύο τὰ κυριώτερα καὶ σημαντικώτερα καὶ ἔπλεξα τὴν ἀφήγησίν μου. Τάχα θὰ εὑρεθῇ κανεὶς ἄλλος, κανεὶς *διλεττάντες* τοιούτων σπανίων συγκινήσεων διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἀπίστευτον πείραμα τοῦ Βιὲρτς;

Τελειώνω, ὑπομιμνήσκων εἰς τοὺς μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦντας τοιούτου εἴδους ἐρεύνας καὶ ἀναλύσεις, ὅτι θαυμάσιον διήγημα ἐπὶ ἀναλόγου θέματος συνέθηκεν ὁ πέρυσιν ἀποθανὼν Γάλλος ἀριστοτέχνης τοῦ λόγου, ὁ κόμης Βιλλιὲρ Δελὲλ Ἀδάμ. Μετάφρασις αὐτοῦ, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἐδημοσιεύθη πρό τινων ἐτῶν εἰς τὰς στήλας τῆς «Ἐφημερίδος».

Καταλήγομεν τὸ ἄρθρον διὰ τοῦ ἐπιλόγου πάλιν τοῦ «Φιγαρώ».

«Ἀπίθανον φαίνεται νὰ εὑρεθῇ μιμητὴς τοῦ Wiertz μεταξὺ τῶν περιδρομέων τῶν «dernières», ὡς εὐφυῶς τοὺς ἀποκαλεῖ συνάδελφός τις. Πολὺ δυσχερέστερον βεβαίως εἶνε τὸ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸ δέρμα τοῦ καρατομουμένου ἢ νὰ θεᾶται ἡσύχως τοὺς Κ. Παρισίους τέμνοντας κομψῶς τὴν ἀσπαίρουσαν σάρκα». (1)

(1) Σ. Μ. Ἐγένοντο ὅμως παρ' ἄλλων τινῶν πειραματιστῶν ὁμοίας φύσεως πειραματισμοὶ κατά τινας φυσικοὺς θανάτους, καθὼς καὶ κατά τινας ἄλλους βιαίους τοιούτους, ὡς καὶ διὰ τεθνεώτας καρατετμημένους πρὸ χρόνου πολλοῦ· ἐκ δὲ τῶν τοιούτων πειραματισμῶν ὑποδεικνύεται ὁποία κατάστασις ἀναμένει ἕνα ἕκαστον ἡμῶν εἰς τὸν ὑπερτύμβιον κόσμον, ἀναλόγως τοῦ ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ καλοῦ ἢ κακοῦ βίου μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΠΟΜΕΝΟΥ Β′ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ

Αἱ Ἀπόκρυφοι Δυνάμεις. — Πραγματεία τοῦ Oswald Wirth, M∴, ἐξ ἧς καταφαίνεται ὁ μέγας καὶ ὑψηλὸς βαθμὸς εἰς ὃν προήχθησαν οἱ ἀληθεῖς ἐκ τῶν Μασώνων μῦσται ὡς πρὸς τὰς Ἀποκρύφους ἐπιστήμας.

Μελέτη ἐπὶ τῶν ἐνυπνέων. — Ἐκ τῆς μελέτης ταύτης μανθάνομεν τί εἶνε τὰ ὄνειρα, ποίαν σημασίαν ἔχουσιν αὐτά, τὸν λόγον αὐτῶν, διατί ἄλλα μὲν νὰ ἐπαληθεύωσι, ἄλλα δὲ ὄχι, τίς ὁ λόγος τῆς ἀμνημοσύνης αὐτῶν κλπ.

Ἡ Χεὶρ τῆς Μομμέας. — Τὸ ἐν παπύρῳ αὐτὸ χειρόγραφον τῆς Μουνα-Σεχερῆ (θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ Παμαΐ) ἀναγράφει τὰ τοῦ βίου της ἐν τῷ ναῷ τῆς θεᾶς ΒΑΣΤ μέχρι τῆς δεκατριετοῦς ἡλικίας της, ὅτε δοῦσα ἐξετάσεις, ἐνώπιον τῶν ἱερέων, ἐκρίθη ἀξία νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν μύησιν τῶν Μειζόνων Μυστηρίων. Ἐκ δὲ τῶν ἐξετάσεων τούτων παρατηρεῖ τις τὸ πῶς ἤρχοντο τῆς μυήσεως, τὰ τῆς προκαταρκτικῆς ἐν τοῖς ναοῖς ἐκπαιδεύσεως τῶν παίδων, τὰ τῆς προόδου αὐτῶν ἐν τοῖς γράμμασι κλπ.

Μαγεία Κοινωνιστικὴ (Sociale). — Ἀπόσπασμα ἔκ τινος *σοσιαλιστικοῦ* ἄρθρου τοῦ Jules Lermina.

Καὶ ἄλλα περίεργα καὶ σπουδαῖα ἄρθρα θὰ περιέχῃ τὸ β′ φυλλάδιον τοῦ «Νέου Πυθαγόρου» ὡς θὰ ἴδωσιν οἱ φίλοι συνδρομηταὶ καὶ ἀναγνῶσται.

Παρὰ τῷ Ἐκδότῃ (ὁδ. Κωλέττη 23) εὑρίσκονται πρὸς πώλησιν τὰ ἑξῆς βιβλία:

1ον « **Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα».**— Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου δύναται πᾶς τις νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν τινὰ τοὐλάχιστον τῶν φαινομένων τούτων, ὁ δ' ἐμβριθὴς καὶ ζητητὴς ἀναγνώστης δύναται νὰ ἄρῃ τὸ παραπέτασμα καὶ νὰ διέλθῃ τὰ πρόθυρα τοῦ ἀπεράντου καὶ ἀβάτου τέως (τῇ νεωτέρᾳ ἐπιστήμῃ) πεδίου τοῦ ἀοράτου κόσμου.

2ον «**Τὸ ἐν Παρισίοις Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ψυχολόγων».** — Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου μανθάνει ὁ ἀναγνώστης πράγματά τινα ἀπροσπέλαστα τῇ νῦν ἐν Ἑλλάδι μαθήσει, ἐλλείψει τῶν ἀναγκαίων καὶ μετοχευτικῶν τῶν ξένων γνώσεων βιβλίων.

3ον « **Ἡ Ἀρχαιότης τῆς Ἐπιστήμης».**— Ἐν αὐτῷ παρατηρεῖ τις ὅτι οἱ ἀρχαῖοι σοφοὶ ἐτύγχανον ὑπέρτεροι τῶν τῆς ἐποχῆς μας κατά τε τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ ὅτι αἱ νῦν ἐφευρέσεις εἶναι μᾶλλον ἀνακαλύψεις τῶν ἀρχαίων ἐφευρέσεων.

4ον **Διατί ἡ Ζωή;**—Μόνος ὁ τίτλος δηλοῖ τὸν ὑψηλότατον σκοπὸν τοῦ δεινοῦ καὶ ἐμβριθοῦς συγγραφέως Leon Denis. Ὁ τίτλος οὗτος δὲν προσελκύει τὸν ἀκινδύνως ἐφαψάμενον τῶν **ἐξοβέργων** τῆς παχυλῆς καὶ βαρυόσμου ὕλης, τὸν περὶ αὐτὰ παραπετῶντα, τὸν φιλυπόπτως πρὸς αὐτὰ περιστρεφόμενον, τὸν παρακάμπτοντα τὰ ἠθικὰ πάθη, τὸν ἐν τῷ ἠθικῷ ὁρίζοντι εἰσελθόντα ἢ προσπελάζοντα, δὲν προσελκύει, λέγω, τοὺς τοιούτους ἀναγνώστας νὰ διεξέλθῃ τὸ βιβλιάριον τοῦτο, ἵνα κατανοήσῃ τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ προορισμὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ;

Τὰ τέσσαρα ταῦτα βιβλία τιμῶνται ὁμοῦ δραχ. 5. 50

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀνέστη Κωνσταντινίδου 1891--2513